

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1926-1927

ΜΕΤ' ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ,

Π. Α. ΒΑΛΑΚΗ

Γυμνασιάρχου.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1927

Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΝ ΑΡΡΕΝΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΠΕΤΗΡΙΣ

ΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1926-1927

ΜΕΤ' ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΕΤΩΝ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ,

Π. Α. ΒΑΛΑΚΗ

Γυμνασιάρχου.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

1927

18819

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ ἐν Ἀθήναις Α΄ Γυμνάσιον τῶν ἀρρένων, ἰδρυθὲν τῷ 1834, διεδέχθη τὸ ἐν Αἰγίνῃ ἀπὸ τοῦ 1831 λειτουργοῦν κεντρικὸν σχολεῖον. Πρῶτος Γυμνασιάρχης αὐτοῦ, ἐπονομαζομένου τότε Βασιλικῷ Γυμνασίῳ Ἀθηνῶν, ἐγένετο ὁ ἀείμνηστος Γεώργιος Γεννάδιος, ὅστις ἤτο καὶ ἐκ τῶν διδασκάλων τοῦ σχολεῖου Αἰγίνης. Δυστυχῶς τοῦ ἀρχαιότερου τούτου τῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἐκ τῶν παλαιότερων ὅλου τοῦ Κράτους ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων ἡ ἱστορία δὲν εἶναι γνωστὴ ἐν ταῖς λεπτομερείαις. Ἀναγκασθὲν δὲ τοῦτο ἐκ τῶν τελευταίων ἐθνικῶν ἀγώνων καὶ περιπετειῶν ἀπὸ τοῦ 1912 νὰ μὴ ἐργάζεται τακτικῶς, μάλιστα κατὰ τὸ παρελθὸν σχολικὸν ἔτος 1926—1927 ἀπερισπάστως ἐπετέλεσε τὸ διδακτικὸν τοῦ ἔργου· διότι ἀφοῦ ἐπὶ ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα εἰργάζετο ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ καὶ κατόπιν ἐν τῷ Βαρβακείῳ ἐπὶ ὀλίγας καθ' ἑβδομάδα ὥρας, ἐπανήλθεν εἰς τὸ λυθὲν ἐκ τῆς ἐπιτάξεως πρὸς στέγασιν τῶν προσφύγων οἰκημῶν τοῦ κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1925· ἀλλὰ καὶ πάλιν εἰργάζεται κατὰ τὸ ἡμισυ, διότι ἐφιλοξένει τὸ Γ' Ἑλληνικὸν σχολεῖον θηλέων, μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου τοῦ 1926. Ἀφοῦ λοιπὸν μόνον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο εἰργάσθη τὸ Α' Γυμνάσιον ἀπροσκόπτως, δὲν ἤτο δυνατόν νὰ δημοσιευθῇ καὶ ἐπετηρὶς αὐτοῦ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη. Ἀλλὰ εἰς τὴν πρώτην ταύτην δημοσιευομένην ἐπετηρίδα εἶναι ἀνάγκη ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν προτέρων ἐτῶν νὰ συμπεριληφθῇ ὅ,τι χρειάζεται πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν καὶ χρησιμοποίησιν τῶν δημοσιευομένων ἐν αὐτῇ, ἤτοι ὀλόκληρος ὁ κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης, ἀπαραίτητος διὰ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτῆς ὑπὸ τῶν μαθητῶν, οἱ κατάλογοι τῶν διδακτικῶν ὀργάνων καὶ ἀκόμη νὰ προστεθῇ ὅ,τι ἐγένετο κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη, προπαρασκευαστικὸν τοῦ τρόπου τῆς λειτουργίας τοῦ σχολεῖου ἐν τῷ παρόντι, οἷον οἱ ἐν ἰσχύϊ κανονισμοί, αἱ ἐκδρομαὶ τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1925—1926 κ. τ. τ. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ σχολεῖου μας θὰ κριθῇ μετ' ἐπιεικειᾶς, ἂν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ οἰκημῶν εἰς τὸ ὁποῖον στεγάζεται τὸ σχολεῖον εἶναι ἰδιωτικὸν καὶ κατ' ἀκολουθίαν, ὅσον καὶ ἂν διεσκευάσθη καταλληλότερον, δὲν ἀνταποκρίνεται πλήρως πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις νεωτέρου σχολικοῦ οἰκοδομήματος, διευκολύνοντος τὴν ἐν παντὶ αὐτενέργειαν τῶν μαθητῶν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν ἰδίου σχολικοῦ βίου. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἔχομεν τὴν πεποιθήσιν ὅτι τὸ Α' Γυμνάσιον ἔχον τόσας παραδόσεις καὶ στηριζόμενον εἰς τὴν εὐμενῆ προστασίαν τῶν προϊσταμένων ἀρχῶν θὰ δυναθῇ περισσύτερα νὰ κατορθώσῃ καὶ πληρέστερον νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸν προορισμὸν του.

Ὁ Γυμνασιάρχης

Π. Α. ΒΑΛΑΚΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

I. ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΑΡΡΕΝΩΝ

Σημ. Ὁ Σύλλογος τῶν Καθηγητῶν τοῦ Α' Γυμνασίου ἀρρένων συναθῶν εἰς παιδαγωγικὴν συνεδρίαν τῇ 25 Σεπτεμβρίου 1925 καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει, ὅτι ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῶν Γυμνασίων τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1857 τὸ μὲν περιέχει γενικὰς διατάξεις, ἀφοῦ ἀναφέρεται εἰς πάντα τὰ σχολεῖα ἀλλ' οὐχὶ καὶ λεπτομερείας, αἵτινες ἀναφέρονται εἰς περιπτώσεις προσιδιάζουσας εἰς ἕκαστον σχολεῖον, τὸ δὲ χρῆζει συμπληρώσεως, ὥστε νὰ ἀναποκρίνεται εἰς τὴν ἐν τῷ παρόντι κατάστασιν, ἐνῶ ἄλλαι διατάξεις αὐτοῦ δὲν φανονται ἀναγκαστικαί σήμερον, ἐνόμισεν ὅτι ἔχει καθήκον νὰ καταρτίσῃ ἴδιον κανονισμὸν τοῦ σχολείου, ἔχοντα ὡς βᾶσιν τὸν γενικὸν ἐκείνου κανονισμὸν. Τὸ δικαίωμα δὲ τοῦτο ἐνόμισεν ὁ Σύλλογος ὅτι δύναται νὰ ἔχη, καθ' ὅσον, ἀφοῦ σήμερον ἀλλαγῶν καὶ τὰ ἀναλυτικὰ προγράμματα ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μόνον καταρτίζονται ὑπὸ τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως, τιμὴ δὲ καὶ καθήκον ἐκάστου σχολείου εἶναι νὰ καταρτίσῃ λεπτομερῆς ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῶν μαθημάτων, ἀναποκρινόμενον πρὸς τὸ περιβάλλον, τὴν πνευματικὴν κατάστασιν τῶν παιδῶν καὶ τὰς ἀνάγκας, τὰς ὁποίας ἐπιζητεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὸ σχολεῖον, πολὺ περισσώτερον τοῦτο πρέπει νὰ ἰσχύσῃ περὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἀποβλέποντος εἰς τὴν εὐρυθμωτέραν λειτουργίαν τοῦ σχολείου, τοσοῦτον μᾶλλον καθ' ὅσον ἕκαστον σχολεῖον ἔχει περισσώτερος ὄρους διαφέροντας ἀπὸ τοὺς τῶν ἄλλων σχολείων. Τοὺς ἰδιάζοντας δὲ εἰς τὸ ἡμέτερον σχολεῖον ὄρους λαβὼν ὑπ' ὄψει ὁ Σύλλογος τοῦ Α' Γυμνασίου προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ἔχοντος ὡς ἑξῆς :

Α'. Περὶ τῆς συμπεριφορᾶς τῶν μαθητῶν.

1. Ὁ μαθητὴς διὰ τῆς ἐγγραφῆς του εἰς τὸ Γυμνάσιον, γινομένης τῆς συγκαταθέσεως τοῦ κηδεμόνος του, ὑποβάλλεται εἰς ὅλας τὰς ἐκ τῶν σχολικῶν διατάξειςου πηγαζούσας ὑποχρεώσεις.

2. Οἱ μαθηταὶ εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τῶν νόμων τῆς σχολῆς καὶ μόνη μετὰ τῶν τῶν διακρίσεων εἶναι ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιμελείας καὶ χρηστότητος.

3. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσιν ἀγάπην, σέβας καὶ ὑπακοὴν εἰς τοὺς καθηγητάς. Πρέπει δὲ ὅχι μόνον ἐντὸς τῆς σχολῆς νὰ δεικνύουσιν τοῦτοις ἀλλὰ καὶ ἐκτὸς αὐτῆς, καθ' ὁδὸν καὶ εἰς ἄλλα δημόσια μέρη, νὰ ἐκδηλώνουσιν τὸν πρὸς αὐτοὺς σεβασμὸν.

4. Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ συμπεριφέρονται πρὸς ἀλλήλους εὐγενῶς καὶ κοσμίως. Διὰ τοῦτο χονδρουμεῖς ἀστειότητες συνοδευόμενοι ὑπὸ χειρωνακμῶν, ὕβρεων, λοιδοριῶν, γλευασμῶν ἢ καὶ κτυπημάτων τιμωροῦνται. Ἀλλὰ καὶ ὁ ὕβρισθῆς ἢ κτυπηθῆς δὲν πρέπει νὰ αὐτοδικήσῃ, ἀλλὰ νὰ καταγγεῖλῃ τὸ πάθημά του εἰς τὸν ἐφημερεύοντα καθηγητὴν. Ἡ χειροδικία, ὡς καταλύουσα τὴν σχολικὴν τάξιν, τιμωρεῖται.

5. Ἀπότομος συμπεριφορὰ ἢ καὶ ἀγενῆς μαθητοῦ πρὸς μαθητὴν ἐνώπιον καθηγητοῦ καθιστᾷ δις βαρυτέραν τὴν ἀδικίαν.

6. Οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ φιλοτιμοῦνται νὰ διατηρῆται τὸ σχολεῖον καθαρὸν καὶ εὐπρεπές. Πᾶς βλάπτων τοὺς τοίχους, τὸ ἔδαφος, τὰ σχολικὰ σκεύη ἢ διδασκαλικά ὄργανα ὄχι μόνον τιμωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ὀφείλει νὰ ἐπανορθώσῃ ἰδίᾳ δαπάνῃ τὴν γενομένην ζημίαν.

7. Ἐκαστος μαθητὴς προσερχόμενος εἰς τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ εἶναι καθαρὸς καὶ κόσμιος· δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ βιβλία ἢ ἄλλα πράγματα ἐκτὸς τῶν διὰ τὴν παράδοσιν ἀναγκαίων. Βιβλία δὲ θὰ ἔχῃ μόνον τὰ ἐγκεκριμένα. Χειρόγραφοι σημειώσεις ἐντὸς τῶν κειμένων τῶν ἐρμηνευμένων συγγραφέων ἀπαγορεύονται. Βιβλία μὲ τοιαύτας σημειώσεις ἢ μὴ ἐγκεκριμένα κατάσχονται, οἱ δὲ φέροντες αὐτὰ τιμωροῦνται.

8. Οἱ μαθηταὶ ἀποτελοῦσι μικρὰν κοινωνίαν, τὴν φροντίδα τῆς ὁποίας ἐν παντὶ τόπῳ καὶ χρόνῳ ὁ νόμος ἀνέθεσεν εἰς τοὺς διδάσκοντας. Διὰ τοῦτο ὄχι μόνον κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήσεως, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς διακοπὰς οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ φέρονται ὡς μαθηταὶ· δὲν ἐπιτρέπεται δὲ νὰ φοιτῶσιν εἰς μέρη, εἰς τὰ ὅποια ἢ εἰσόδος ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς νέους. Ἐκαστος τῶν διδασκόντων ἀναγνωρίζει τινὰ τῶν μαθητῶν παραβαίνοντα ἐκτὸς τῆς σχολῆς τὰ καθήκοντά του ἢ καὶ ἀκούσας παρ' ἄλλων τὴν παράβασιν ταύτην καταγγέλλει τὸ πρᾶγμα εἰς τὸν γυμνασιάρχην, ὅστις προβαίνει εἰς τὴν τιμωρίαν τοῦ παραβάτου.

9. Τὸ ψεῦδος καὶ ἡ συκοφαντία ἀσθηρότατα τιμωροῦνται.

10. Ἀπαγορεύεται ἡ μεταξὺ τῶν μαθητῶν συνεννόησις πρὸς σχηματισμὸν φάτριος ἐφ' οἴωδῆποτε σκοπῷ.

11. Ἀπαγορεύεται ἀσθηρῶς ἢ καθ' οἴωδῆποτε τρόπον συμμετοχὴ τῶν μαθητῶν εἰς οἰονδήποτε σύλλογον ἢ σωματεῖον κομμουνιστικῆς χροιάς ἢ κατευθύνσεως, εἰ δὲ ἡ φοιτήσις αὐτῶν εἰς παρόμοια κέντρα, ἔθνα ὑπὸ τύπον ἐπιστημονικῶν ἢ κοινωνικῶν διαλέξεων ἐπιζητεῖται ὁ προσηλυτισμὸς αὐτῶν.

Β'. Περὶ τακτικῆς φοιτήσεως.

12. Ὁ μαθητὴς ὀφείλει νὰ φοιτᾷ τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς εἰς τὸ σχολεῖον καὶ νὰ παρακολουθῇ ἅπαντα τὰ εἰς τὴν τάξιν αὐτοῦ ὄρισμένα μαθήματα. Διὰ τοῦτο οὐδαμῶς ἐπιτρέπεται εἰς οὐδένα τῶν μαθητῶν, ἄνευ λόγου ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου, νὰ μὴ φοιτᾷ συστηματικῶς εἰς ὄρισμένον μάθημα.

13. Οἱ κηδεμόνες τῶν ἀπουσιαζόντων μαθητῶν εἰδοποιοῦνται καθ' ἐλάχιστην δι' ἐντύπων συμπληρουμένων ὑπὸ τοῦ κοσμητοροῦ καὶ τοῦ γραμματέως τῆς σχολικῆς κοινότητος καὶ ἀποστελλομένων ταχυδρομικῶς. Σημείωμα τῆς ἀποσταλῆς τῶν εἰδοποιήσεων κρατεῖται ἐν τῷ βιβλίῳ διευθύνσεων.

14. Οἱ ἀπουσιάζοντες μαθηταὶ προσερχόμενοι εἰς τὸ σχολεῖον, ὀφείλουσι νὰ φέρωσιν ἑπὶ τῆς εἰσελεύσεως τοῦ κηδεμόνου ἢ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἢ τοῦ ἀπο-

σίας των. Ἐν αὐτῇ θὰ σημειώνεται ἂν ἀγνοοῦν τὸ μάθημα εἰς τὸ ὁποῖον προσέρχονται καὶ διατί.

15. Οἱ μὴ προσάγοντες δικαιολογητικὴν τῆς ἀπουσίας των ἀπόδειξιν ὀφείλουσιν νὰ προσέλθουν ὄχι μόνον μελετημένοι καὶ ἔχοντες ἐν τάξει τὰ γραπτὰ τοῦ μαθήματος εἰς τὸ ὁποῖον προσέρχονται. ἄλλὰ καὶ ἐκείνου ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀδικαιολογήτως ἀπουσίασαν ἐξεταζόμενοι δὲ βαθμολογοῦνται, ἰδίως ἂν ἀγνοοῦν τὸ μάθημα.

16. Οἱ μετ' ἀποβολὴν προσερχόμενοι μαθηταὶ ὀφείλουσιν νὰ προσέρχονται μελετημένοι καὶ μὲ τὰ γραπτὰ των ἐν τάξει, ὅπως ὀρίζεται καὶ διὰ τοῦς ἀδικαιολογήτως ἀπουσιάζοντας.

17. Οἱ ἀπουσίασαντες μαθηταὶ κατὰ τὸ πρῶτον μάθημα, ἵνα προσέλθουν εἰς τὸ δεύτερον, πρέπει νὰ λάβουν τὴν ἄδειαν τῆς διευθύνσεως πρὸς τοῦτο ὀφείλουσιν νὰ προσέλθουν εἰς τὸ γραφεῖον καὶ δηλώσαντες τὸν λόγον τῆς ἀπουσίας των νὰ εἶναι ἔτοιμοι νὰ ἐξετασθοῦν εἰς τὸ μάθημα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπουσίασαν καὶ τὸ ὁποῖον ἐν πάσῃ περιπτώσει ὀφείλουσιν νὰ γνωρίζουν.

18. Οἱ παρόντες μαθηταὶ εἰς προηγούμενον μάθημα, ἂν ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀπέλθουν ἀπὸ τὸ ἐπόμενον, πρέπει νὰ ζητήσουν τὴν ἄδειαν τοῦ γυμνασιάρχου ὅπως ἂν, συνεννοούμενος μετὰ τοῦ διδάσκοντος καθηγητοῦ, ἐγκρίνη ταύτην, δύναται νὰ παρακαλέσῃ τὸν οἰκεῖον καθηγητὴν νὰ ἐξετάσῃ τὸν μαθητήν. Οἱ ἀπερχόμενοι ἐκ τινος μαθήματος ἄνευ τοιαύτης ἄδειας βαθμολογοῦνται προσηκόντως εἰς τὸ μάθημα, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἀπουσίασαν.

19. Πρὸς ἐξέλεγχξιν τῶν παρόντων μαθητῶν, ἕκαστος καθηγητῆς θὰ λαμβάνῃ κατὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος ἀπὸ τὸν κοσμήτορα εἰς φύλλον χάρτου, ἀποκοπτόμενον ἀπὸ στελέχους, κατάλογον τῶν ἀπόντων μαθητῶν. Ἀφοῦ δὲ σημειώσῃ αὐτοὺς εἰς τὸν ἑλεγχόν του, θὰ παραδίδῃ διὰ τοῦ γυμνασιάρχου τὸν κατάλογον εἰς τὸν μέλλοντα νὰ διδάξῃ τὸ ἐπόμενον μάθημα καθηγητῆν.

Γ'. Περὶ βραδείας προσελεύσεως.

20. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσιν νὰ εἰσέρχονται εἰς τὴν τάξιν εὐθὺς μετὰ τὴν κρούσιν τοῦ κώδωνος καὶ πρὸ τῆς εἰσόδου τῶν καθηγητῶν των.

21. Οἱ προσερχόμενοι μαθηταὶ εἰς τὸ σχολεῖον μετὰ τὴν ἑναρξιν τῶν μαθημάτων ὀφείλουσιν νὰ εἰσέρχονται ἀθροῦσως εἰς τὴν τάξιν καὶ νὰ ἴστανται παρὰ τὴν θύραν, χωρὶς νὰ ζητοῦν νὰ τοποθετοῦν οὔτε βιβλία, οὔτε πέλους κτλ. Δὲν ἐπιτρέπεται δὲ εἰς αὐτοὺς νὰ καθήσουν ἄνευ τῆς ἄδειας τοῦ καθηγητοῦ των, ὅστις μετὰ τὸ τέλος τοῦ μαθήματος ζητεῖ τὸν λόγον τῆς ἐπιβραδύνσεως, δύναται δὲ καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὸ μάθημα. Ἡ ἐπανεπιλημμένη ἐπιβράδυνσις ἀναγγέλλεται εἰς τὸν γυμνασιάρχον καὶ τιμωρεῖται. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοῦς μαθητάς, οὔτινες μετὰ τὸ διάλειμμα εἰσέρχονται εἰς τὴν τάξιν, ἀφοῦ ἀρχίσῃ τὸ μάθημα.

Δ'. Περὶ τῆς τάξεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν μαθημάτων.

22. Οἱ μαθηταὶ κατέχουν ὀρισμένας ὑπὸ τοῦ Ἑλληνοιστοῦ θέσεις ἐν τοῖς θρανίοις, τὰς ὁποίας ἄνευ τῆς ἄδειας τοῦ καθηγητοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀλλάξουν. Πίναξ καθορίζων τὴν θέσιν ἑκάστου μαθητοῦ εἶναι ἀνηρτημένος ἐν τῇ τάξει.

23. Οἱ μαθηταὶ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ καθηγητοῦ ἢ ξένου τινὸς εἰς τὴν

αἴθουσαν ἀνίστανται ἀθορύβως εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ καὶ πάλιν κάθηνται.

24. Μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ καθηγητοῦ κατὰ τὸ πρῶτον τῆς ἡμέρας μάθημα οἱ παῖδες ἄθροιο ἀκούουσι τὴν Κυριακὴν προσευχὴν ἀπαργελλομένην ἐκ περιτροπῆς ὑπὸ τινος τῶν μαθητῶν.

25. Εἰς οὐδένα ξένον ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς τὰς παραδόσεις ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ γυμνασιάρχου ἢ τοῦλάχιστον τοῦ διδάσκοντος.

26. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μαθήματος οἱ μαθηταὶ πρέπει νὰ διάγουν ἡσύχως· μόνον ὁ ἐρωτώμενος ἀπαντᾷ, οἱ δὲ λοιποὶ προσέχουν σιωπῶντες.

27. Μαθηταὶ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀγνοοῦντες τὸ μάθημα ἢ μὴ ἔχοντες ἐν τάξει τὰ γραπτὰ τῶν ὀφείλουν νὰ δηλώσουν τοῦτο εἰς τὸν καθηγητὴν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐξετάσεως τοῦ μαθήματος, ἐν ἀνάγκῃ παρουσιάζοντες καὶ ἀπόδειξιν τοῦ κηδεμόνος τῶν περὶ τῆς αἰτίας τῆς ἐλλείψεως τῶν ταύτης· τὸ βέβαιον τῶν λόγων τούτων ἀπόκειται εἰς τὸν καθηγητὴν νὰ κρίνῃ. Μαθηταὶ οἱ ὅποιοι, ἀφοῦ προσκληθῶν νὰ εἰπουν τὸ μάθημα, προσάγουν οἰανδήποτε δικαιολογίαν τοῦ ὅτι δὲν ἐμελέτησαν, ἐπειδὴ ἔδειξαν τάσιν πρὸς ἀπάτην, θεωροῦνται ὡς ἀδικαιολογητῶς ἀμελήσαντες καὶ βαθμολογοῦνται προσχόντως.

28. Πάντες οἱ μαθηταὶ ὀφείλουν νὰ ἔχουν ὅλα τὰ ὀρισμένα τετράδια τῶν καθαρὰ, καὶ εἰς ἐπιγραφὴν ἐπὶ τοῦ ἐξωφύλλου νὰ εἶναι ἀναγεγραμμένα εἰς τί χρησιμεύει ἕκαστον τετράδιον καὶ τὸ ὄνομα τοῦ μαθητοῦ. Ἐκτὸς τούτων ἕκαστος μαθητῆς πρέπει νὰ ἔχῃ σημειωματᾶριον πρόχειρον καὶ μολυβδίδα.

29. Αὐστηρῶς ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς μαθητὰς πᾶσα ἐπιδοκιμασία ἢ ἀποδοκιμασία τῶν διδασκομένων.

30. Διαρκοῦντος τοῦ μαθήματος οὐδεὶς ἐξέρχεται ἐκ τῆς παραδόσεως ἄνευ μεγίστης ἀνάγκης καὶ ἀδείας τοῦ διδάσκοντος, ὅστις ὅμως οὐδέποτε ἐπιτρέπει τὴν ἔξοδον εἰς δύο ταυτόχρονως μαθητὰς. Ὁ ἐκ τῆς αἰθούσης ἀναχωρῶν ὀφείλει νὰ ἐπανεέλθῃ ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον.

31. Ὁ κοσμητὸρ παραλαμβάνων ἀπὸ τῆς διευθύνσεως ἐν τετράδιον, εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἀναγράφῃ τὰ ὀνόματα ὅλων τῶν μαθητῶν, θὰ σημειώσῃ τὰς ἀπουσίας ἀπὸ ἐκάστου μαθήματος καὶ θὰ καταρτίξῃ τὸ ἐν ἄρθ. 19 ἀναφερόμενον σημεῖωμα τῶν ἀπόντων.

32. Ὁ γραμματεὺς παραλαμβάνων ἀπὸ τῆς διευθύνσεως σημειωματᾶριον θὰ σημειώσῃ τὰς γραπτὰς ἐργασίας, αἵτινες ἐκτάκτως ἐπιβάλλονται εἰς μαθητὰς, θὰ ὑπομνησθῇ δὲ αὐτὰς εἰς τὸν καθηγητὴν, ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ ἐπομένου μαθήματος.

33. Μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων ἐκάστης ἡμέρας οἱ κοσμητὸρες καὶ οἱ γραμματεῖς ἐκάστης τάξεως προσερχόμενοι εἰς τὸ γραφεῖον συμπληροῦσι τὰ ἀγγελτήρια πρὸς τοὺς κηδεμόνας περὶ τῶν ἀπόντων μαθητῶν (ἄρθ. 13), ἀτάκτων, ἢ ἀμελῶν, τὰ ὅποια παραδίδουν εἰς τὸν γυμνασιάρχον.

34. Τὸν κοσμητὸρα ἀπόντα ἀναπληροῖ ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν καθηκόντων του ὁ γραμματεὺς καὶ τοῦτον ὁ ταμίας τῆς κοινότητος.

Ε'. Περὶ τῆς τάξεως κατὰ τὰ διαλείμματα.

35. Μετὰ τὴν λῆξιν ἐκάστου μαθήματος ὅλοι οἱ μαθηταὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ διδύξαντος, ἐξερχομένου τελευταίου, ὀφείλουν νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν αἴθουσαν τῆς παραδόσεως, ἐκτὸς τοῦ κοσμητὸρος καὶ τοῦ γραμματέως.

36. Εἰς ἐξαιρετικὰς περιστάσεις ὁ καθηγητῆς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἀσθενεῖς μαθητὰς νὰ παραμείνουν κατὰ τὸ διάλειμμα ἐν τῇ τάξει, ἐκτὸς ἂν πει-

ράζουν αυτούς τὰ ἀνοικτὰ παράθυρα. Εἰς οὐδένα ἄλλον ἐπιτρέπεται ἡ εἰσοδος εἰς τὴν τάξιν.

37. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται εἰς μαθητὴν νὰ εἰσέλθῃ εἰς αἴθουσαν ἄλλης τάξεως μόνον ἀπὸ τῆς εἰσόδου αὐτῆς δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ τοιοῦτος μαθητῆς ὅ,τι θέλῃ.

38. Οἱ κοσμητόρες καὶ οἱ γραμματεῖς εἰσέρχονται εἰς τὴν τάξιν καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων πρὸ τῶν λοιπῶν μαθητῶν καὶ προσέτι παραμένουν ἐν αὐτῇ ἀμφότεροι ἢ τοῦλάχιστον ὁ ἕτερος ἐξ αὐτῶν κατὰ τὰ διαλείμματα κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ὀφείλουν πρῶτον νὰ ἀνοίγουν τὰ παράθυρα διὰ τὸν ἀερισμὸν, ἔπειτα νὰ καθαρίζουν τὸν πίνακα καὶ νὰ προμηθευθοῦν κιμωλίαν καὶ σπύγγον· προσέτι δὲ ὁ κοσμητὴρ θὰ σημειώσῃ τοὺς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀτάκτους εἰς φύλλον χάρτου, τὸ ὁποῖον θὰ παραδίδῃ εἰς τὸν ἐφημερεύοντα καθηγητῆν.

39. Ὁ κοσμητὴρ καὶ ὁ γραμματεὺς παραμένοντες ἐν τῇ τάξει εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν κατὰ τὸ διάστημα τῆς παραμονῆς των ἀπώλειαν παντὸς ἀντικειμένου πρὸς τοῦτο δὲν ἐπιτρέπουν κατὰ τὸ διαλείμμα εἰς οὐδένα μαθητὴν νὰ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. Ὁ δὲ τμητὴς κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν μαθητῶν παραμένον τελευταῖος παρατηρεῖ ἂν τις τῶν μαθητῶν ἐλησημόνησέ τι, τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ διαφυλάξῃ καὶ παραδώσῃ εἰς τὸν λησημόνησαντα.

40. Τὴν ἀνωτέραν ἐποπτείαν τῆς τάξεως ἐν τῷ σχολείῳ κατὰ τὸν χρόνον τὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα ἔχουν οἱ ἐφημερεύοντες καθηγηταί. Οὗτοι φροντίζουνσι: 1) ὅπως αἱ ἔξοδοι ἀπὸ τῆς τάξεως γίνωνται ὅσον τὸ δυνατὸν συντομώτερον μετὰ τὴν κροῦσιν τοῦ κώδωνος, 2) ὅπως οἱ μαθηταὶ εἰσέρχονται ταχέως καὶ εὐκόσμως εἰς τὰς τάξεις μετὰ τὴν κροῦσιν τοῦ κώδωνος τῆς εἰσόδου, ὅστις σημαίνεται 2-3 λεπτὰ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, 3) ὅπως οἱ μαθηταὶ διάγωνιν εὐκόσμως ἐν τῇ αὐτῇ τοῦ σχολείου ἢ κατὰ βροχεράς ἡμέρας, ἔπου τοῦτο κρίνουν εὐλογον, 4) ὅπως οἱ μαθηταὶ κατὰ τὸ διαλείμμα μὴ ἐξέρχωνται ἐκ τῆς αὐτῆς τοῦ σχολείου ἢ εἰσέρχονται εἰς τὰς τάξεις ἄνευ ἀδείας αὐτῶν καὶ ἐν γένει λαμβάνουν πάντα ὅσα νομίσουν κατάλληλα εἰς πᾶσαν περίπτωσιν παιδονομικὰ μέσα.

ΣΤ'. Περὶ ἀταξιῶν, ποινῶν καὶ ποινολογίου.

41. Τοὺς μαθητάς, οἵτινες ἀτακτοῦν ἐν τῇ τάξει κατὰ τρόπον ἀσυγχώρητον, ὁ διδάσκων δύναται νὰ σημειώσῃ διὰ τοῦ γράμματος Π (παρατήρησις) ἐν τῷ καταλόγῳ του, μὲ παρονομαστὴν τὴν ἡμερομηνίαν τῆς ἀταξίας. Τρεῖς τοιαῦται παρατηρήσεις σημειούμεναι κατ' ἐλάχιστον ὄρον ὑπὸ διαφόρων καθηγητῶν περὶ τοῦ αὐτοῦ μαθητοῦ καταβιβάζουν κατὰ μονάδα τὸν βαθμὸν τῆς διαγωγῆς.

42. Ὄταν ἡ ἀταξία εἶναι σπουδαιότερα, ὁ καθηγητῆς δύναται νὰ τιμωρήσῃ αὐτὸς τὸν μαθητὴν, α') δι' ὀρθοστασίας εἰς τὸ μάθημα (μᾶλλον εἰς τὰς μικροτέρας τάξεις) ἢ β') διὰ στερήσεως τοῦ διαλείμματος, ὑποχρεουμένου τοῦ μαθητοῦ νὰ ἴστανται πρὸ τῆς θύρας τῆς τάξεως ἢ γ') δι' ἐπιπλήξεως ἐνώπιον τοῦ γυμνασιάρχου ἢ δ') δι' ἀποβολῆς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μαθήματος, ὑποχρεουμένου τοῦ μαθητοῦ νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τοῦ γυμνασιάρχου οἱ μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τοῦτο τιμωροῦνται αὐστηρότερον. Τὴν ποινὴν δὲ μετὰ ταῦτα ἀναγράφει ὁ καθηγητῆς εἰς τὸ ποινολογίον.

43. Αἱ γραπταὶ ἐργασίαι οὐδέποτε ἐπιβάλλονται ὡς ποινά, ἀλλ' ὡς ἀναπλήρωσις μὴ γανομένης ἐργασίας.

44. Πᾶσα ποινὴ ἀποβολῆς ἀγγέλλεται εἰς τὸν κηδεμόνα τοῦ τιμωρομένου μαθητοῦ.

45. Πρὸς ἀκριβεστέραν γινῶσιν τῆς ψυχικῆς καταστάσεως καὶ τῆς διαγωγῆς πάντων τῶν μαθητῶν κρατεῖται ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ σχολείου ποινολόγιον ἐν τούτῳ ἀναγράφονται τὰ ὀνόματα τῶν μαθητῶν ἐκάστης τάξεως καὶ ἐν ἰδίαις στήλαις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, αἱ ἐπιβληθεῖσαι ποιναί, ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς καὶ τέλος γενικαὶ παρατηρήσεις περὶ τοῦ ἤθους, τῆς συμπεριφορᾶς, τῆς ψυχικῆς ἰδιοσυστασίας, τῶν τάσεων καὶ τῶν διαθέσεων τῶν μαθητῶν.

46. Ἐν ταῖς παιδαγωγικαῖς συνεδρίασις περὶ τοῦ ἤθους τῶν μαθητῶν (καθ' ἓς συμπληροῦται καὶ ἡ τελευταία στήλη τοῦ ποινολογίου), αἵτινες γίνονται, εἰ δυνατόν κρισταμένου καὶ τοῦ σχολικοῦ ἱατροῦ, πρὸ τῶν γραπτῶν διαγωνισμάτων, ἀναγράφονται ἐν τῷ ποινολογίῳ καὶ αἱ διὰ τοῦ γραμματος Π μετὰ τὰς χρονολογίας σημειωθεῖσαι παρατηρήσεις ὑπὸ τῶν καθηγητῶν κατὰ τὰ διάφορα μαθήματα.

47. Ἀπὸ ἐν τῷ ποινολογίῳ ἀναγράφονται ὅλα τὰ παραπτώματα κλπ. τῶν μαθητῶν, μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτῷ σημειουμένων κανονίζεται ἐν τέλει τοῦ ἔτους καὶ ὁ βαθμὸς τῆς διαγωγῆς τὸν ἀνώτατον δὲ βαθμὸν λαμβάνει ὁ ἔχων λευκὴν τὴν στήλην περὶ παραπομπῶν.

48. Τὰ ποινολόγια ἐκάστου ἔτους φυλάσσονται ἐν τῷ ἀρχείῳ χρησιμεύοντα διὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη. Ἐὰν δὲ ταῦτα ἐπ' ἀρκετὰ ἔτη τηρηθῶν κανονικῶς, εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμεύσουν, ὅπως σχηματισθῇ μητρώον, πλήρως ἀνακριστῶν τὴν ψυχικὴν ἰδιοσυστασίαν ἐκάστου μαθητοῦ.

Ζ'. Γενικαὶ διατάξεις.

48. Τοῦ παρόντος κανονισμοῦ τὰ ἀφορῶντα τοὺς μαθητὰς μέρη ἀναγεγραμμένα ἐπὶ χονδροῦ φύλλου χάρτου θὰ εἶναι ἀνηρτημένα εἰς τὰς τάξεις.

49. Ἐν ἀρχῇ ἐκάστου ἔτους μετὰ τὴν τελετὴν τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων θὰ παρέχονται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ συμβουλαὶ καὶ ὁδηγίαι εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου.

II. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Σ η μ.—Τῆ 25 Σεπτεμβρίου 1925 ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν τοῦ Α' Γυμνασίου συνεθετὸν εἰς παιδαγωγικὴν συνεδρίαν προέβη εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἐπομένου κανονισμοῦ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Α' Γυμνασίου.

1. Σκοπὸς τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Α' Γυμνασίου εἶναι : α') ἡ ἐπαύξεισις τῆς παρατηρητικότητος τῶν μαθητῶν, β') ὁ ἀπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων πλουτισμὸς τῶν παραστάσεων αὐτῶν πρὸς κατανόησιν τῶν ἐν τῷ σχολείῳ διδασκομένων, γ') ἡ ἐπ' αὐτῶν τῶν πραγμάτων ἐφαρμογὴ καὶ δι' αὐτῶν τούτων ἔσκησις τῶν ἐν τῷ σχολείῳ διδασκομένων, δ') ἡ προαγωγὴ τῆς αὐτενεργου μαθήσεως καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν φύσιν, ὡς ἀντιρροπὸν πρὸς τὰς βλάβας τοῦ ἐν τῇ πόλει βίου, καὶ ε') ἡ ἐπαύξεισις τῆς σωματικῆς ευεξίας.

3. Πρὸς τὴν ἐξέσιν τῶν σχολῶν τούτων αἱ ἐκδρομαὶ εἶναι συνδεδεμένα.

Ἡ φηλοποιήθηκὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνστιτούτου Ἐκπαιδευτικῆς Πολιτικῆς

μετά τῆς ὕλης σχολικῆς ἐργασίας καὶ διδασκαλίας, ἀποτελοῦσαι ἀφειρηθῆναι καὶ συμπλήρωμα αὐτῆς· διὰ τοῦτο γίνεται πρόγραμμα αὐτῶν ἐν ἀρχῇ ἐκάστου σχολικοῦ ἔτους σύμφωνον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς διδασκαλίας καὶ τοὺς κλιματολογικοὺς ὄρους. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον αἱ ἐκδρομαὶ εἶναι ὑποχρεωτικαὶ δι' ἅπαντας τοὺς μαθητὰς· διὰ δὲ τοὺς δυστροποῦντας νὰ προσέρχωνται, λαμβάνονται τὰ κατάλληλα παιδονομικὰ μέτρα.

3. Αἱ ἐκδρομαὶ διαιροῦνται ἀναλόγως τοῦ διατιθεμένου χρόνου δι' αὐτὰς εἰς ἡμιημερησίας, ἡμερησίας, διημέρους κλπ. Ἀναλόγως δὲ τοῦ σκοποῦ των διαιροῦνται εἰς ζωολογικάς, φυτολογικάς, γυμναστικάς, διὰ μαθηματικάς ἀσκήσεις καὶ εἰς κυρίως σχολικὰς ἐκδρομάς, αἵτινες ἐπιδιώκουσι πλείονα σκοποὺς συνήθως δὲ αἱ μὲν ἡμιημερησίου ἐπιδιώκουσι τὴν πλήρωσιν ἰδιαίτερου σκοποῦ, οἱ δὲ ἡμερησίου κλπ. τῶν ὁποίων μετέχουσι πλείονες τοῦ ἐνὸς καθηγητῆ, εἶναι κυρίως σχολικαὶ ἐκδρομαί.

Εἰς τὰς ἐκδρομάς δύνανται νὰ ὑπαχθῶσι καὶ αἱ ἐπισκέψεις μουσείων, ἐργοστασίων, καλλιτεχνικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἐκθέσεων κλπ.

Ἀπλῶς πρὸς διασκέδασιν σχολικαὶ ἐκδρομαὶ δὲν γίνονται, διότι αἱ τοιαῦται πολυεπίδη βλάβας ἀντὶ πενιχρῶν ὠφελειῶν παρέχουσιν. Αἱ δὲ πρὸς πανηγυρισμὸν γενομένης τινὸς ἐκδρομαὶ ἀκόμη δὲν καθιερώθησαν παρ' ἡμῖν, μὴ οὔσαι σύμφωνοι πρὸς τὰς κρατούσας ἀντιλήψεις.

4. Πρὸς ἐπιτυχίαν τῶν σκοπῶν τῆς ἐκδρομῆς, τὴν διατήρησιν τῆς πειθαρχίας καὶ πληρεστέραν ἐπικοινωνίαν τῶν διδασκόντων μετὰ τῶν διδασκόμενων, μόνον κατὰ τάξεις γίνονται ἐκδρομαί· διὰ σοβαροὺς δὲ λόγους δύναται νὰ γίνῃ ἐκδρομὴ καὶ δύο τάξεων μαζί· ἐὰν δὲ τάξις τις εἶναι διηρημένη εἰς τμήματα, ταῦτα ὁμοῦ κάμνουν ἐκδρομὴν.

5. Τῶν εἰς τὴν ἐξοχὴν γινομένων ἐκδρομῶν ὀρίζεται, ὡς τέμα, μέρος μακρὰν καρφείων, οἰνοποιείων, κλπ. εἰς τὸ ὅποιον νὰ ὑπάρχῃ ὕδωρ. Εἰς τὸ μέρος τοῦτο πάντοτε πρέπει νὰ παίζεται παιδιὰ τις ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ εἶναι δυνατόν ἡ ἐπιστροφή γίνεται διὰ διαφόρου ἢ ἡ μετὰβασις ὁδοῦ.

6. Ἐκαστος μαθητῆς ὀφείλει νὰ φέρῃ ἀπαρατίτητος σημειωματῆρον μετὰ μολυβδίνδος καὶ ποτήριον· εἰ δυνατόν δὲ ὑδροδοχείον καὶ σακκοθήραν.

Οὐδέποτε δὲ ἐπιτρέπεται νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν οἱ μαθηταὶ οἰνοπνευματώδη ποτὰ ἢ καπνόν.

7. Αἱ ἡμιημερησίου ἐκδρομαὶ ἀγγέλλονται κατὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων τῆς προηγουμένης ἡμέρας. Αἱ δὲ ἡμερησίου ἄριστικῶς ἀποφασίζονται τοὐλάχιστον 5—6 ἡμέρας πρότερον καὶ ὀρίζονται συνήθως εἰς παρεμνοὰς ἑορτῶν, ἀγγέλλονται δὲ εἰς τοὺς μαθητὰς τοὐλάχιστον 2—3 ἡμέρας πρὸ τῆς ὀρισμένης πρὸς ἐκδρομὴν. Τῶν ἡμερησίων ἐκδρομῶν δύναται νὰ γίνῃ καὶ προπαρασκευαστικὸν μάθημα κατὰ τὴν παραμονὴν αὐτῶν μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων τοῦ σχολείου. Τότε δὲ γνωρίζεται εἰς τοὺς μαθητὰς καὶ τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς.

8. Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἶναι παρόντες εἰς τὸν ὀριζόμενον πρὸς συγκέντρωσιν τόπον 5 λεπτὰ πρὸ τῆς ὀρισμένης ὥρας. Κατὰ ταύτην ἀκριβῶς σημειοῦνται ὑπὸ τοῦ κοσμητῆρος οἱ ἀπόντες· μεθ' οὗ παραδίδεται εἰς τὸν καθηγητὴν σημείωμα περιέχον τὰ ὀνόματα τῶν ἀπόντων καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν παρόντων καὶ γίνονται ἡ ἐκκλήσις προηγουμένων τῶν μικροτέρων τῆν ἡλικίαν μαθητῶν. Ἡ πορεία ἐφ' ὅσον γίνεται διὰ κατοικουμένων μερῶν, συνήθως γίνεται ἐν τάξει· ἐν δὲ τῇ ἐξοχῇ γίνεται καθ' ὃν τρόπον θὰ ὀρίξῃ ὁ διευθύνων τὴν ἐκδρομὴν. Ἀλλ' ὅταν ἡ πορεία γίνεται κατὰ βούλησιν μετὰ διελθυμένας τὰς τάξεις,

ὀρίζονται δύο μαθηταί, πρὸ τῶν ὁποίων οὐδεὶς ἕτερος δύναται νὰ προτρέξῃ, καὶ δύο οὐραγοί, ἀπὸ τοὺς ὁποίους οὐδεὶς θὰ μένῃ ὀπίσω ἐκ τῶν ἡ τούτων μαθητῶν οἱ δύο εἶναι συνήθως ὁ ταμίης καὶ ὁ γραμματεὺς τῆς κοινότητος.

9. Εἰς οὐδένα μαθητὴν ἐπιτρέπεται ἄνευ ἀδείας τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐκδρομὴν νὰ ἀπομακρύνεται εἴτε ἐκ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται διδασκαλία κλπ. εἴτε ἐκ τοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ προέδρου καὶ κοσμήτορος τῆς κοινότητος τετραγώνου κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεως εἴτε ἐν γένει ἐκ τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται σταθμός. Κατὰ δὲ τὴν ἐκκίνησιν ἀπὸ τοῦτου μετροῦνται πάντοτε οἱ μαθηταί, ἵνα βεβαιωθῇ ὅτι οὐδεὶς λείπει.

10. Κατὰ τὸν χρόνον τῆς πορείας ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς ὁ πρόεδρος καὶ ὁ κοσμήτωρ τῆς κοινότητος εἶναι ἐκτὸς τῆς μαθητικῆς φάλαγγος εἰς θέσεις ὀριζομένας ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὴν ἐκδρομὴν, φροντίζοντες περὶ τῆς τάξεως καὶ σημειοῦντες τοὺς ἀτακτοῦντας. Κατὰ τὰς ἀναπαύσεις ὀρίζουν τὰς θέσεις, εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἀποθέσων διαρκουσῶν τῶν παιδιῶν διάφορα ἀντικείμενα οἱ μαθηταί, παρατηροῦν μήπως ἐλθσμένησάν τι τούτων κατὰ τὴν ἀναχώρησιν καὶ φροντίζουν νὰ μὴ βραδύνῃ τις τῶν συμμαθητῶν τὸν κατὰ ταύτην.

11. Ὅμοίως κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ διευθύνοντος ὁ πρόεδρος σημειώνει τίνες τῶν μαθητῶν φέρουν διάφορα ὄργανα διδασκαλίας, ἀσκήσεως ἢ παιδιῶν κατὰ τὰ ἐκδρομάς, ὥστε οὗτοι ὑπόλογοι ὄντες νὰ τὰ παραδίδουν ἐν καιρῷ εἰς τὸ γραφεῖον.

12. Κατὰ τὰς ἡμερησίας ἐκδρομάς οἱ μαθηταί φέρουν παρεσκευασμένον τὸ φαγητὸν τῶν ἐν τῇ σακκοπήρᾳ, χωριστὰ τὸ διὰ τὸ πρόγευμα καὶ χωριστὰ τὸ διὰ τὸ γεῦμα.

13. Κατὰ τὰς ἡμερησίας ἐκδρομάς ἡ ἐκκίνησις γίνεται ὅσον τὸ δυνατόν ἐνωρίτερον, συνήθως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου, ἡ δὲ ἐπιστροφή περὶ τὴν ὄσιν.

14. Κατὰ τὰς ἡμερησίας ἐκδρομάς τὰ μαθήματα, παρατηρήσεις καὶ ἀσκήσεις γίνονται κυρίως κατὰ τὸν πρὸ τοῦ γεύματος χρόνον, μετὰ τοῦτον δὲ συνήθως ἄσματα καὶ παιδιὰ.

15. Πρὸς ἐπιτυχίαν μακροτέρων ἐκδρομῶν οἱ μαθηταί δύναται νὰ καθεσθῶν κατὰ χρονικὰ διαστήματα ποσὸν τι χρημάτων, πρὸς τοῦτο ὀρισμένον, εἰς τὸν ταμίαν τῆς κοινότητος· τὸ ποσὸν τοῦτο σημειοῦται ἰδιαιτέρως εἰς τὴν μερίδα τῶν καὶ ἐν περιπτώσει μὴ χρησιμοποίησεως του διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον δύναται νὰ ζητηθῇ ἡ ἐπιστροφή του ὑπὸ τοῦ καταβαλόντος μαθητοῦ.

16. Ὅταν ἀναπτυχθῇ ἡ ἀγάπη πρὸς μακροτέρας ἐκδρομάς εἶναι δυνατόν ὑπὸ τῶν μαθητῶν τάξεων τινῶν ἢ καὶ ἐξ ὅλων τῶν τάξεων νὰ γίνῃ τῇ ἐγκρίσει τῆς διευθύνσεως ὁμιλος ἐκδρομῶν, εἴτε εἰς καὶ μόνος ἐν τῷ Γυμνασίῳ εἴτε καὶ πλείονες ἐξ ὀρισμένων τάξεων, ἕκαστος ἐξ ἄλλων. Οἱ πρῶτοι ἀπαρτίζοντες τὸν ὁμίλον πρέπει νὰ εἶναι ἐντελῶς γνωστοὶ πρὸς ἀλλήλους καὶ συνδεδεμένοι μεταξὺ τῶν, πρόθυμοι διὰ τὰς ἐκδρομάς καὶ τὰς κοινὰς τοῦ σχολείου καὶ τὰς ἰδίαις τοῦ ὁμίλου. Πᾶσα ἀπόφασις τοῦ ὁμίλου πρέπει νὰ τύχῃ τῆς ἐγκρίσεως τῆς διευθύνσεως, ἥτις δύναται νὰ μετέλῃ τῶν ἐκδρομῶν εἴτε αὐτὴ εἴτε διὰ τινος τῶν καθηγητῶν. Τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας τοῦ ὁμίλου θὰ ὀρίσῃ ἰδιαιτέρως κανονισμός, ὅστις θὰ συνταχθῇ ὑπὸ τῶν μελῶν του.

17. Ἐντὸς τριήμερου ἀπὸ τῆς ἐκδρομῆς οἱ μαθηταί παρουσιάζουν εἰς τὸν διευθύνοντα αὐτὴν τὸ σημειωματάριόν των τῆς ἐκδρομῆς, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἔχουν σημειώσει τὰς ὥρας τῶν ἐκκινήσεων καὶ τῆς πορείας καὶ ἐν περιλήψει τὰς γενομένας ὑπερβασιματικὰς ἀποστάσεις καὶ ἐκδρομὰς ἐν τῇ ἐκδρομῇ.

18. Ὁ διευθύνων τὴν ἐκδρομὴν ἀναγράφει σύντομον περὶ αὐτῆς ἔκθεσιν ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Γυμνασίου.

III. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΤΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Σ η μ.—Συμφώνως πρὸς τὸ 16 ἄρθρ. τοῦ κανονισμοῦ τῶν ἐκδρομῶν συνετάχθη ὁ ἐπόμενος κανονισμὸς τοῦ κατ'ἑξαετίας ὀμίλου ἐκδρομῶν.

1. Συνιστᾶται ὄμιλος τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Α' Γυμνασίου, ὅστις σκοπὸν ἔχει τὴν ἐπαύξησιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ ὑπαίθριον καὶ τὰς φυσικὰς καλλουὰς.
2. Ὁ ὄμιλος διοργανώνει ἐκδρομὰς ὠραιότερας, μακροτέρας καὶ ποικιλιωτέρας τῶν συνήθων σχολικῶν ἐκδρομῶν.
3. Ὁ ὄμιλος διευθύνεται ὑπὸ ἰδιαιτέρου συμβουλίου ἀπαρτιζομένου ἀπὸ δύο μαθητῶν ἐξ ἐκάστης τάξεως, ἐκλεγομένους κατ' ἔτος ὑπὸ τῶν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ὀμίλου συμμαθητῶν των.
4. Τὸ συμβούλιον μετὰ τὴν ἐκλογὴν του συνεργόμενον ὀρίζει τὸν πρόεδρον, τὸν γραμματέα, ἓνα ἰδιαίτερον ταμίαν ἐξ ἐκάστης τάξεως καὶ ἓνα γενικὸν καὶ δύο φροντιστάς, οἱ ὅποιοι φροντίζουν διὰ τὴν προμήθειαν τῶν ἀναγκασιούτων κατὰ τὰς ἐκδρομὰς.
5. Τὸ συμβούλιον ὀρίζει τὸν ὁδηγὸν τῆς ἐκδρομῆς, τοὺς ἐπιμελητὰς τῆς τάξεως καὶ τοὺς φύλακας τῶν πραγμάτων κατὰ τὰς ἀναγκάσεις καὶ τὰς παιδιὰς.
6. Τὸ συμβούλιον δικάζει διὰ πᾶσαν παράβασιν τῆς τάξεως καὶ τῆς πειθαρχίας, ἐπιβάλλει ποινὰς καὶ δύναται νὰ διαγράψῃ ἐκ τοῦ ὀμίλου τοὺς συστηματικῶς ἀπειθοῦντας ἢ διαπράξαντας ἀσυγχώρητον ἀταξίαν.
7. Οἱ ταμίαι κρατοῦν τὸν κατάλογον τῶν καταβολῶν καὶ λογαριασμῶν ἐκάστου μαθητοῦ· ὁ δὲ γενικὸς ταμίαις δέχεται τὰς γενικὸν χαρακτῆρα ἐχούσας συνδρομὰς καὶ τὰ ὑπόλοιπα ἐξ ἐκάστης ἐκδρομῆς, τὰ ὅποια ἐξοδεύει διὰ γενικὰς ἀνάγκας τοῦ ὀμίλου· ὁ δὲ γραμματεὺς κρατεῖ τὸν κατάλογον τῶν μελῶν.
8. Αἱ ἐκδρομαὶ καὶ ὁ τρόπος τῆς διεξαγωγῆς των ὀρίζονται ἀπὸ τὸ συμβούλιον.
9. Ἐκαστὸν μέλος πρέπει νὰ φέρῃ ποτῆρι, παγοῦρι (ἢ φιάλην ὕδατος), ἐπανωφύριον, σπάγγον, σουγιᾶν προσκοπικόν, καὶ σάκκον διὰ τὰ φαγητὰ· πρέπει νὰ ἔχη στερεὰ καὶ ἀναπαυτικὰ ὑποδήματα.
10. Δὲν ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις κηνοῦ οἴδου οἶνον πνευματωδῶν ποτῶν.
11. Πᾶσα αἴτησις πρὸς ἐγγραφὴν μελῶν ἐκτὸς τῶν ἰδρυτῶν πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὴ ὑπὸ 7 μελῶν τοῦ συμβουλίου.
12. Καθ' ἕκαστον νέον ἔτος οἱ μὲν τῆς πρώτης τάξεως ἐγγράφονται μετ' αἴτησιν ὁμαδικῶς, ἀφοῦ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις των ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ συμβουλίου· οἱ δὲ τῶν λοιπῶν τάξεων ὁμαδικῶς, ἀλλὰ κατὰ τὸ προηγουμένον ἄρθρον.

IV. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Σ η μ.—Ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν συνεθλὼν εἰς συνεδρίαν τῇ 26 Σεπτεμβρίου 1925 καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει διὰ τὸ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ τῆς 24 Αὐγούστου 1924 τοῦ γεν. ἐπιθεωρητοῦ τῆς Α' Ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας ἀναγεγραμμένους κανονισμοὺς μαθητικῆς κοινωνίας, ὅστις ἐφηρμόσθη κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἐν τῷ Α' Γυμνασίῳ, εἶναι εὐλόγον νὰ τροποποιηθῇ ἐν τῶν, ἀφοῦ ἐν γενεαί οἱ τοιοῦτοι κανονισμοὶ πρέπει καταλλήλως νὰ μεταβάλλονται, ὥστε νὰ ἀναποκρίνωνται πρὸς τὴν κανονικὴν ἐξέλιξιν τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων, ἐτροποποίησεν αὐτὸν ὡς ἑξῆς:

Α'. Διοικήσεις και άρχαιρεσία τής μαθητικῆς κοινότητος.

1. Ἡ μαθητικὴ κοινότης διοικεῖται ὑπὸ συμβουλίου ἐκλεγομένου ἐλευθέρως ὑπὸ τῶν μαθητῶν, ἐκ πίνακος ὑποψηφίων, ὅσους καταρτίζεται ὑπ' αὐτῶν καὶ ὑποβάλλεται ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ συλλόγου τῶν καθηγητῶν.

2. Ἐκάστη τάξις ἔχει ἴδιον συμβούλιον.

3. Ἡ ἐκλογή εἶναι μυστικὴ καὶ γίνεται διὰ ψηφοδελτίων, ἐν οἷς ἀναγράφονται μόνον πέντε ἐκλεκτοί, ἐκλέγονται δὲ οἱ πλειονοψηφήσαντες.

4. Αἱ κοινότητες τῶν διαφόρων τάξεων ἐποπτεύονται ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου ἢ ὑφ' ἑνὸς καθηγητοῦ ὀριζομένου ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου. Ὁ ἐπόπτης οὗτος εἶναι ὁ καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος ρυθμιστὴς πρὸς παγίωσιν ἐννόμου καὶ ὀρθῆς ἐνεργείας τῆς μαθητικῆς κοινότητος. Δικαιοῦται νὰ προτείνῃ ἠτιολογημένως εἰς τὸν σύλλογον τοῦ γυμνασίου τὴν ἀκύρωσιν τῶν ἐκλογῶν καθὼς καὶ τὴν ἀπόλυσιν τινος ἢ καὶ πάντων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου, ἔταν ταῦτα κακῶς ἢ ἀμελῶς ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των. Ἡ ἀπόλυσις καὶ ὁ λόγος αὐτῆς ἀναγράφονται ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν ἐπαίνων καὶ ποινῶν. Ὅταν δὲ τὸ παράπτωμα εἶναι βαρύ, κοινοποιεῖται εἰς ὅλους τοὺς μαθητὰς τοῦ σχολείου.

5. Τὸ συμβούλιον ἐκλέγεται κανονικῶς ἐν ἀρχῇ τοῦ δευτέρου μετὰ τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων μηνός.

6. Μετὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ τοῦ συμβουλίου συνεργῶμενον ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν τοῦ τὸν πρόεδρον, κοσμητορα, γραμματέα, ταμίαν καὶ βιβλιοφύλακα.

Β'. Ἔργα τοῦ συμβουλίου.

7. Ὁ πρόεδρος συγκαλεῖ τὸ συμβούλιον ἢ αὐτοβούλως ἢ κατ' ἐντολὴν τοῦ ἐπόπτου, διὰ νὰ συσχεφθῇ, ἀπαξ ἢ δις τοῦ μηνός: α') περὶ τοῦ τρόπου τῆς βελτιώσεως τῶν σπουδῶν ἐκάστου μαθήματος, β') περὶ τῆς συγκροτήσεως καταλλήλου μαθητικῆς βιβλιοθήκης καὶ τῆς χρήσεως αὐτῆς, περὶ καθαρισμοῦ καὶ διατηρήσεως συλλογῶν κτλ. γ') περὶ τῆς ἀπρεποῦς συμπεριφορᾶς συμμαθητοῦ των, ἥτις προσβάλλει ἢ διαταράσσει τὴν μαθητικὴν τάξιν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τοῦ σχολείου, δ') περὶ ἀγορᾶς διαφόρων ἀντικειμένων χρησίμων διὰ τὰς σπουδὰς ἢ διὰ τὰς ἐκδρομὰς ἢ πρὸς διακόσμησιν τῆς αἰθούσης, ε') περὶ καταλλήλου προπαρασκευῆς τῶν ὀριζομένων ὑπὸ τοῦ σχολείου ἐκδρομῶν, στ') περὶ παρόντων τὰ ὅποια ἔχουν ὅλοι ὁμοῦ οἱ μαθηταὶ ἐναντίον ἐσφαλμένης τινος σχολικῆς ἐνεργείας καὶ περὶ παντὸς ἄλλου ζητήματος ἀναφερομένου εἰς τὰ κοινὰ συμφέροντα τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως ἢ εἰς τὴν ὑπόληψιν αὐτῶν.

8. Περὶ πάντων τούτων συντάσσεται πρακτικὸν, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον ὑποβάλλεται εἰς τὸν ἐπόπτην πρὸς ἔγκρισιν καὶ ἐκτέλεσιν.

9. Ἐν ἀνάγκῃ τὸ συμβούλιον μετ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπόπτου συγκαλεῖ καὶ ὅλην τὴν τάξιν πρὸς συζήτησιν, ἥς τὰ θέματα ἀγγέλλονται ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας.

10. Τὸ συμβούλιον ὀρίζει τὸ ποσὸν τῆς κατὰ μῆνα ἢ κατ' ἑβδομάδα συνεισφορᾶς τῶν μαθητῶν.

Γ'. Ἔργα ἐκάστου τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου.

11. Ὁ πρόεδρος ὑποδέχεται τοὺς ἐξ ἄλλων σχολείων μετεγγραφόμενους μαθητὰς καὶ παρέχει εἰς αὐτοὺς ὁδηγίαν περὶ τῶν διδασκομένων μαθημάτων

και των ειδικων αξιωσεων εκαστου των διδασκοντων. Βοηθει τους εκαστοτε αποντας προς αναπληρωσιν των εκ της απουσιας ελλειψεων και κατα μηνα εξελεγει τα βιβλια του ταμειου και εχει τα εν τοις αρθροις 9,10,11 του κανονισμου των εκδρομων καθηκοντα.

12. 'Ο κοσμητωρ εχει τα εν τοις αρθροις 13,19,31,33,38 και 39 του εσωτερικου κανονισμου και τα εν τοις αρθροις 8,9 και 10 του κανονισμου των εκδρομων αναγραφόμενα καθηκοντα και προσετι επιμελειται της καθαριότητος και διακοσμήσεως της αιθούσης της παραδόσεως και της συντηρήσεως των επίπλων αυτής, αγοράζων μετά του ταμείου τα προς τουτο η και δια διδακτικας και άλλας ανάγκας απαιτούμενα.

13. 'Ο γραμματευσ συντάσσει τα πρακτικά και αναγράφει εις το οικειον βιβλιον τους επαινους και τας ποινάς των μαθητων και εκτελει πασαν την γραφικην υπηρεσιαν της μαθητικης κοινότητος προσετι εχει και τα εν τοις αρθροις 13,32,34,38,39 και 48 του εσωτερικου κανονισμου και τα εν τω αρθρω 8 του κανονισμου των εκδρομων αναγραφόμενα καθηκοντα.

14. 'Ο ταμίας εχει τα εν τοις αρθροις 34 και 39 του εσωτερικου κανονισμου και τα εν τοις αρθροις 8 και 15 του κανονισμου των εκδρομων εκτιθέμενα καθηκοντα. Προσετι καταγράφει εις ιδιον βιβλιον, εις το οποιον υπάρχουν μερίδες εκαστου μαθητου, τας τακτικας και εκτάκτους εισφοράς αυτων. Προσετι κρατει ιδιον βιβλιον ταμειου, εις το οποιον αναγράφει τα εισπραττόμενα ποσά και τα εξοδευόμενα.

15. Δια πασαν δαπάνην πρέπει να γίνη πρακτικόν και να εγκριθῆ η δαπάνη υπό του εφόπτου· άλλως η δαπάνη θεωρεται αδικαιολόγητος και βαρύνει τον ταμειαν.

16. Πρὸ της έναρξεως των τελευταίων γραπτών διαγωνισμάτων του σχολικου ετους τα μέλη του συμβουλίου καταθέτουσι τα βιβλια εν τάξει και τα χρήματα, όσα εχουν, εις το γραφειον του σχολείου και λαμβάνουν την σχετικην απόδειξιν από τον γυμνασιάρχην.

17. Τα έξοδα δια την ταχυδρομικην αποστολήν αγγεληριων καταβάλλει το ταμειον της κοινότητος. Τα δε καταβαλλόμενα δια τους συγχότερον απουσιάζοντας η εκτός των 'Αθηνων κατοικούντας μαθητάς δύναται να απαιτήση παρ' αυτων ο ταμίας.

19. Μέροι του ταμειου της μαθητικης κοινότητος είναι : 1) αι τακτικαι εισφοραι των μαθητων· 2) εκτακτοι δι' εκδρομήν κτλ. καταβαλλόμενοι εισφοραι. 3) δωρεαι διαφόρων μαθητων η αμοιβαι δια διαφύλαξιν βιβλιων η άλλων αντικειμένων λησμονηθέντων υπ' αυτων.

Δ'. 'Ανώτατον συμβούλιον.

19. Οί πρόεδροι όλων των τάξεων του σχολείου συνεργόμενοι επί το αυτό αποτελουσν το ανώτατον συμβούλιον του σχολείου τουτου· προεδρεύει δε ο πρόεδρος της ανωτάτης τάξεως. Τοῦτο φροντίζει περι υποθέσεων άφροισών όλων το σχολειον και ουχι μίαν μόνον τάξιν αυτού.

Ε' Γενικαί διατάξεις.

20. Παρά τας μαθητικας κοινότητας εκαστης τάξεως, αιτινες επιδιώκουσι γενικόν σκοπόν, την ανύψωσιν του όλου σχολείου και την ήθικην και πνευ-

ματικήν προαγωγήν και την ικανότητα προς τὸ ὀρθῶς βούλεσθαι καὶ ἐνεργεῖν ἐκάστου μαθητοῦ, δύναται νὰ ὑπάρξουν καὶ ἄλλαι μαθητικαὶ κοινότητες ἢ ομάδες διοικουόμεναι κατ' ἰδίους κανονισμοὺς καὶ εἰδικὸν ἐπιδιώκουσαι σκοπὸν.

Υ. ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Ὁ Σύλλογος τῶν καθηγητῶν συνελθὼν εἰς συνεδρίαν τῇ 29 Σεπτεμβρίου 1925 καὶ λαβὼν ὑπ' ὄψει ὅτι διὰ τὸ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς ὁμοίμορφον τῆς διδασκαλίας ἐν τῷ Α' Γυμνασίῳ εἶναι ἀνάγκη νὰ ὀρισθοῦν τὰ τετράδια ἐν ἐκάστῳ μαθήματι καὶ ἐν ἐκάστη τάξει, τὰ ὅποια πρέπει νὰ ἔχουν οἱ μαθηταί, προσέτι δὲ ὅτι καθορισμὸς τῶν τετραδίων ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους συντελεῖ εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς εἰσοδὸν τοῦ μαθητοῦ εἰς τὴν τάξιν καὶ εἰς τὴν κανονικότητα περὶ τὴν τήρησιν τῶν γραπτῶν καὶ εἰς τὴν ἐντεῦθεν ἐπαύξησιν τοῦ συναίσθηματος τῆς τάξεως καὶ τοῦ καλοῦ, καθώρισεν ὡς ἑξῆς τὰ τηρητέα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τετράδια.

Α'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν:

1. Τετράδιον λεξιλογίου καὶ ἐρμηνευτικῶν παρατηρήσεων, ἐν τῷ ὁποίῳ εἰς μὲν τὰς δύο κατωτέρως τάξεις, θὰ σημειώνονται: α') αἱ ἄγνωστοι ὑπὸ τῶν μαθητῶν λέξεις, τὰς ὁποίας οὔτοι θὰ ἐκμανθάνουν, β') αἱ πρὸς κατανοήσιν τοῦ ἐρμηνευτέου κειμένου ἀπαιτούμεναι, συμπληρωτικαὶ τῶν ἐν ταῖς ἐγκεκριμέναις ἐκδόσεσι σημειώσεων, παρατηρήσεις ἐρμηνευτικαὶ κλπ. Εἰς δὲ τὰς δύο ἀνωτέρας τάξεις αἱ ἄγνωστοι λέξεις καὶ αἱ ἐρμηνευτικαὶ παρατηρήσεις θὰ σημειώνονται συγχρόνως.

2. Τετράδιον εἰσαγωγῶν (ἔσαι ἀπαιτοῦνται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐν ταῖς ἐκδόσεσιν εἰσαγωγῶν), περιλήψεων καὶ μετὰ τὴν ἐρμηνείαν τοῦ ὅλου ἔργου ἀναλύσεων.

3. Τετράδιον ἀσκήσεων, ἧτοι γραμματικῶν εἰς τὸ ἐρμηνευτέον τμήμα (ιδίως ἐν τῇ Α' τάξει) καὶ εἰς τὸ διδαχθὲν μέρος τῆς γραμματικῆς ἢ τοῦ συντακτικοῦ. Τὸ αὐτὸ θὰ χρησιμεύῃ καὶ ὡς τετράδιον θεμάτων.

4. Τετράδιον συστήματος, τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ καταλλήλους σημειώσεις ἐκ τῆς ἐμβαθύνσεως ἐξαχθείσας καὶ συστηματικῶς τηρουμένας.

Β'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν νέων Ἑλληνικῶν ἐν τετράδιον.

Γ'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐκθέσεων:

1. Τετράδιον πρόχειρον ἐκθέσεων, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀναγράφονται αἱ ἐκθέσεις καὶ θὰ διορθώνονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν μετὰ τὴν ἐν τῇ τάξει συζήτησιν τῶν λαθῶν.

2. Τετράδιον καθαρῶν ἐκθέσεων, αἵτινες θὰ βαθμολογοῦνται.

Δ'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Λατινικῶν:

1. Τετράδιον λεξιλογίου καὶ παρατηρήσεων, ὧν ἡ ἐκμάθησις θὰ ἀπαιτῆται.

2. Τετράδιον ἀσκήσεων.

Ε'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν Γαλλικῶν:

1. Τετράδιον λεξιλογίου καὶ ἐρμηνευτικῶν παρατηρήσεων.

2. Τετράδιον ἀντιγραφῆς.

3. Τετράδιον ἀσκήσεων.

ΣΤ'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθηματικῶν: τετράδιον ἀσκήσεων καὶ συστήματος.

Ζ'. Διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ὀρησκευτικῶν:

1. Τετράδιον εἰσαγωγῶν.

2. Τετράδιον λεξιλογίου και παρατηρήσεων.

Η'. Δι' ἕκαστον τῶν λοιπῶν μαθημάτων ἀνά ἐν τετράδιον ἐπιγραφῶν και περιλήψεων. Ἐκαστον τῶν εἰρημένων τετραδίων πρέπει νὰ φέρῃ εἰς τὸ ἐξώφυλλον τὸν κατάλληλον τίτλον, δηλοῦντα τὴν χρῆσιν αὐτοῦ, και καθαρῶς σημειωμένον τὸ ὄνομα και τὴν τάξιν τοῦ μαθητοῦ.

Ἐκτὸς αὐτῶν ἕκαστος μαθητῆς ὑποχρεοῦται νὰ ἔχῃ πρόχειρον κοινὸν σημειωματάριον, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ σημειῶνῃ, ὅ, τι θέλει νὰ ἀντιγράψῃ εἰς τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα τετράδια.

VI. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΤΡΟΠΟΥ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Οἱ καθηγηταὶ τῶν γλωσσικῶν μαθημάτων τῇ 16 Νοεμβρίου 1925 συνελθόντες εἰς παιδαγωγικὴν συνεδρίασιν και σχεφθέντες περὶ τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας αὐτῶν ὥρισαν τὰ ἑξῆς :

α') Κατὰ τὴν προσφορὰν τοῦ νέου πρέπει νὰ καταβάλλεται προσοχὴ περὶ τὴν ἐκμάθησιν τῆς σημασίας τῶν ἀγνώστων λέξεων. Αὗται θὰ ἐξετάζονται ἰδιαίτερος και θὰ ἀναγράφεται ἡ σημασία αὐτῶν εἰς τὸ ἐπὶ τούτῳ τετράδιον, εἰς μὲν τὰς δύο κατωτέρας τάξεις ἐν πᾶσι τοῖς γλωσσικοῖς μαθήμασιν (ἐνῶ) εἰς τὰς δύο ἀνωτέρας ὅπου δὲν εἶναι παραπολλαί, ὡς ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς, θὰ γράφονται συγχρόνως αἱ ἀγνώστοι λέξεις και αἱ δύσκολοι συντάξεις και οἱ φραστικοὶ τρόποι, εἰς δὲ τὰς δύο ἀνωτέρας, ὅταν παρουσιάζονται πολλαὶ ἀγνώστοι λέξεις (π. χ. ἐν τοῖς γαλλικοῖς ἢ λατινικοῖς). "Ὅταν δὲ εἶναι πολλαὶ αἱ ἀγνώστοι λέξεις, δυνατόν νὰ δίδονται εἰς τὸ προηγούμενον μάθημα ἐκείνου, κατὰ τὸ ὁποῖον θὰ γίνῃ ἡ προσφορὰ τοῦ νέου, ἵνα ἐκμάθουν αὐτὰς οἱ μαθηταί, ὡς κατ' οἶκον προπαρασκευὴν τοῦ διδαχθησομένου ὅταν δὲ δὲν εἶναι πολλαί, δυνατόν νὰ δίδονται και κατὰ τὴν προσφορὰν τοῦ νέου, ἀλλὰ πάντοτε θὰ ζητῆται ἀνελλιπῶς ἡ ἐκμάθησις αὐτῶν. Διότι ἐν παντὶ γλωσσικῷ μαθήματι εἶναι σπουδαιότατον ὁ πλουτισμὸς τοῦ λεξιλογικοῦ θησαυροῦ τῶν μαθητῶν. Μετὰ δὲ τὴν ἐξομάλυνσιν τῶν περὶ τὴν σύνταξιν και φρασιολογίαν δυσχερειῶν (πᾶσαι δὲ αἱ τοιαῦται δι' ἕκαστον μαθητὴν δυσχερεῖαι πρέπει νὰ ἀναγράφονται μὲ τὰς λύσεις των εἰς τὸ οἰκεῖον τετράδιον) γίνεται, ἄνευ ἐπεκτάσεως εἰς ἄλλας ἀσχέτους πρὸς τὸ ἐρμηνευόμενον παρεκβάσεις, ἢ παράφρασις ὡς καρπὸς τῆς ὅλης μέχρι τοῦδε ἐρμηνευτικῆς ἐργασίας ἴσχυον δὲ μετὰ τὴν παράφρασιν γίνεται ἡ ἐμβάθυνσις.

"Ὅταν αἱ ἀγνώστοι λέξεις ἀναγράφονται ἐπὶ τοῦ πίνακος, ἡ ἀναγραφὴ γίνεται ὑπὸ μαθητοῦ, και οὐχὶ ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ, πρὸς ἀποφυγὴν ἀταξιών.

β') Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐκθέσεων, ἀφοῦ εἰς τὸ Γυμνάσιον αὕτη γίνεται συστηματικώτερον, θὰ ἀσχοῦνται οἱ μαθηταί, ὅπως και κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 26 Μαρτίου 1925 ὥρισθη, ἐν μὲν τῇ Α' τάξει κυρίως εἰς τὰ διηγήματα, ἐν δὲ τῇ Β' περὶ τὰ διάφορα εἶδη τῶν περιγραφῶν, ἐν δὲ τῇ Γ' τάξει περὶ τοὺς χαρακτηρισμοὺς, παρατηρήσεις και συγκρίσεις, ἐν δὲ τῇ Δ' τάξει περὶ τὰ διάφορα εἶδη τῆς πραγματείας. Ἀφοῦ δὲ σκοπὸς τῆς διδασκαλίας τῶν ἐκθέσεων ἐν τῷ γυμνασίῳ εἶναι ἡ ἀπόκτησις κυρίως τῆς ἱκανότητος περὶ τὸ διανοεῖσθαι ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν σημασίαν τῆς λέξεως, ἤτοι ἡ ἱκανότης τοῦ νὰ διαχωρίζωσιν οἱ μαθηταὶ πρῶτον ἐξ ὅλου τοῦ κόσμου τῶν διανοημάτων των μόνον τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὸ θέμα, και πάντα ταῦτα και μόνον ταῦτα νὰ συνάπτουν πρὸς αὐτὸ και δεῦτερον νὰ κατατάσωσιν αὐτὰ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον,

ὅστις εἶναι διάφορος εἰς τὰ διάφορα εἶδη τῶν ἐκθέσεων, εἶναι ἀνάγκη οἱ μαθηταὶ μετὰ προσοχῆς καὶ ἀόκνου ἐπιμελείας νὰ ἀσκηθῶσιν εἰς τοῦτο. Διὰ τοῦτο μετὰ τὴν καιανόησιν τοῦ θέματος καὶ τὴν μελέτην πάντων τῶν σχετιζομένων πρὸς αὐτὸ καὶ τὴν εὕρεσιν (ἥτις κατ' ἀρχὰς γίνεται ἀκανόνιστος καὶ εἶτα κανονικὴ), ἦτοι μετὰ τὴν ὑπὸ πᾶσαν ἐποψὴν μελέτην, θὰ γίνεται ἡ καθοδήγησις τῶν μαθητῶν πρὸς ἀναγραφὴν τοῦ σχεδίου, ὅπερ πρέπει νὰ εἶναι εὐδύνοπτον. Ἡ προπαρασκευὴ τοῦ σχεδίου γίνεται κατὰ τρόπον ἀνάλογον πρὸς τὴν ἱκανότητα τῶν παιδῶν· ἄλλοτε μὲν θὰ εἶναι ἀνάγκη ἴσως ὀλόκληρος ἡ προπαρασκευὴ περὶ τοῦτο καὶ ἡ ἀναγραφὴ νὰ γίνεται ἐν τῇ τάξει, ἄλλοτε δὲ μόνον ἡ περὶ τοῦτο προπαρασκευὴ καὶ ἡ προφορικὴ διατύπωσις νὰ γίνεται ἐν τῇ τάξει, ἄλλοτε δὲ μόνον ἡ περὶ τοῦτο προπαρασκευὴ καὶ ἄλλοτε ἡ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς μελέτη τοῦ θέματος νὰ γίνεται ἐν τῇ τάξει, ἡ δὲ λοιπὴ ἐργασία νὰ ἀφήνεται νὰ γίνεται ὑπὸ τῶν μαθητῶν κατ' εἰκονοδίωτον ἐν παντὶ εἶδει ἐκθέσεων οὗτος πρέπει νὰ εἶναι ὁ ἄμεσος σκοπός, νὰ καταστοῦν ἱκανοὶ ἐν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ νὰ γράφουν ἰδίως ἐκθέσεις, τοῦ διδάσκοντος περιοριζομένου μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ θέματος καὶ τότε θὰ δίδονται αὐτοῖς εἰς αὐτὸ τὸ εἶδος, εἰς ὃ ἡσκήθησαν, ἐλευθεραὶ ἐκθέσεις. Λοιπὸν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ ζητῆται εἰς πᾶσαν ἐκθεσὴν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἡ ἀναγραφὴ εἰς τὸ τετράδιον τῶν ἐκθέσεων, πρὸ τῆς ἀναπτύξεως, τὸ σχέδιον· ἄνευ τοιοῦτου σχεδίου ἀναγεγραμμένου οὐδεμία ἐκθεσις θὰ γίνεται ἀποδεκτὴ. Μετὰ τὸ σχέδιον θὰ ἀναγράφεται ἡ ἀνάπτυξις αὐτοῦ.

Γλωσσικὰ σφάλματα καὶ ἀδεξιότητες περὶ τὴν ἐκφρασὴν εἶναι εὐλόγον νὰ αἴρωνται κατὰ τὸ δυνατόν δι' ἀσκήσεων ὕφους.

Ἡ διόρθωσις θὰ γίνεται διπλῆ· ἡ πρώτη ἐκ τούτων θὰ ἔχη σκοπὸν τὴν ἀνεύρεσιν ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῶν σημειωθέντων σφαλμάτων, ἀναγνώρισιν αὐτῶν καὶ διόρθωσιν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐν τῇ ἀναγραφῇ εἰς τὸ καθαρὸν τετράδιον τῶν ἐκθέσεων, ὅπερ εἶναι τὸ καλῆτερον ἐκ τῶν τετραδίων τῶν μαθητῶν.

Βαθμολογοῦνται δὲ αἱ εἰς τὸ καθαρὸν ἐκθέσεις.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1925-1926.

I. ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

1. Οί μαθηταί τῆς Δ' τάξεως μεταβάντες εἰς τὸ Διονυσιακὸν θέατρον μ.μ. τῆς 3 Ὀκτωβρίου 1925, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη αὐτοῦ καὶ τῶν παρ' αὐτὸ ἀρχαίων οἰκοδομημάτων καὶ κατενόησαν τὴν λειτουργίαν τοῦ ἀρχαίου θεάτρου.

2. Οί μαθηταί τῆς Δ' τάξεως μ. μ. τῆς 10 Ὀκτωβρίου, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐπεσκέφθησαν τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου καὶ τὰ συνεχόμενα με' αὐτὴν διαμερίσματα καὶ ἐμελέτησαν τὸν προϊστορικὸν πολιτισμὸν.

3. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως μ. μ. τῆς 17 Ὀκτωβρίου, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ κ. Α. Κούμπαρη, ἐπεσκέφθησαν τὸν λόφον τῆς Πυκνός, ἐμελέτησαν τὰς ἐν αὐτῷ ἀρχαιοτάτας καὶ ἀναπαρέστησαν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐγένετο ἡ ἐκκλήσια τοῦ δήμου.

4. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως μετέβησαν εἰς τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου μ. μ. τῆς 20 Ὀκτωβρίου καὶ διαιρεθέντες εἰς δύο τμήματα ὑπὸ τὴν ὠδηγίαν τῶν Π. Βαλάκη καὶ Α. Μαχαίρα συνεπλήρωσαν τὰς ἐκ τῆς Ἱστορίας γνώσεις των περὶ τοῦ μυκηναϊκοῦ καὶ αἰγυπτιακοῦ πολιτισμοῦ.

5. Οί μαθηταί τῆς Β' τάξεως μ. μ. τῆς 21 Ὀκτωβρίου, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Π. Χιωτέλλη, ἐπεσκέφθησαν τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ μουσείου πρὸς ἀπόκτησιν τῶν ἀναγκαίων παραστάσεων διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ Ὀμήρου.

6. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως μ. μ. τῆς 22 Ὀκτωβρίου, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Α. Μαχαίρα, ἐπεσκέφθησαν τὸ λεγόμενον Θησεῖον καὶ ἐδιδάχθησαν κυρίως τὰ μέλη τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ ναοῦ, τὴν σχέσιν αὐτῶν, περὶ τοῦ δωρικοῦ ρυθμοῦ, καὶ περὶ τῆς ὀνομασίας καὶ ἱστορίας τοῦ Θησείου.

7. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Α. Κούμπαρη, μ. μ. τῆς 30 Ὀκτωβρίου ἐπεσκέφθησαν τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ μουσείου πρὸς γνώσιν τοῦ προϊστορικοῦ πολιτισμοῦ.

8. Οί μαθηταί τῆς Β' τάξεως, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Π. Χιωτέλλη καὶ Α. Μαχαίρα, μ. μ. τῆς 4 Νοεμβρίου ἐπεσκέφθησαν τὰς λοιπάς, ἐκ τῆς τῆς μυκηναίας, αἰθούσας τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου καὶ ἐδιδάχθησαν τὰ τῆς ἀρχαίας τέχνης, τῆς τέχνης τοῦ ε' καὶ δ' αἰῶνος καὶ τὴν τῶν ἀλεξανδρινῶν καὶ ρωμαϊκῶν χρόνων.

9. Οί μαθηταί τῆς Β' τάξεως, μ. μ. τῆς 28 Ὀκτωβρίου, ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Χιωτέλλη, ἐπεσκέφθησαν τὰς στοὰς Ἀττάλου καὶ Εὐμένους, ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη αὐτῶν, τὴν ὄψιν καὶ χρῆσιν τῶν οἰκοδομημάτων τούτων

καὶ ἐν γένει τῶν στοῶν καὶ ἐδιδάχθησαν καὶ περὶ δωρικοῦ καὶ ἰωνικοῦ ρυθμοῦ.

10. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Ἀ. Μαχαίρα καὶ Ν. Ζαῖρη, ἐξέδραμον ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 7 Νοεμβρίου εἰς χάνι Σκουνοτύπη, ὅπου ἐπρογευμάτισαν· ἔπειτα ἐπεσκέφθησαν τὸν προϊστορικὸν τάφον τοῦ Μενιδίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔκαμε τὴν σχετικὴν διδασκαλίαν ὁ Π. Βαλάκης· μεταβάντες δὲ εἰς Χαμόμυλο, εἶδον πῶς σχίζονται τὰ μάρμαρα καὶ κατόπιν εἰς Κουκουβάουνας, ὅπου ἐγευμάτισαν καὶ ἔπαιξαν ἀπὸ δὲ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ Ἑρακλείου ἐπανῆλθον σιδηροδρομικῶς τῇ 4 μ. μ. εἰς τὴν πόλιν.

11. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Ν. Κεφάλα καὶ Ν. Ζαῖρη, ἐξέδραμον ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 19 Νοεμβρίου εἰς Κάντζαν· συναθροισθέντες εἰς Ἀμπελοκήπους μετέβησαν περὶ πρῶτον εἰς Ἅγιον Ἰωάννην Κυνηγόν, ὅπου ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη τὰ τῆς ἱστορίας καὶ οἰκοδομικῆς τῆς μονῆς καὶ ἐπρογευμάτισαν· κατόπιν μεταβάντες εἰς Κάντζαν ὠδηγήθησαν μετὰ τὸ γεῦμα ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Κεφάλα καὶ τοῦ γημικοῦ τῶν ἐργοστασίων Καμπᾶ εἰς τὰ διάφορα διαμερίσματα αὐτῶν, ἐδιδάχθησαν καὶ ἔμαθον τὰ τῆς λειτουργίας τῶν οἰνοποιείων καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ κονιάκ λεπτομερῶς. Ἄφου δὲ ἔπαιξαν μέχρι τῆς ἀφίξεως τοῦ τραίνου, ἐπανῆλθον δι' αὐτοῦ περὶ τὴν ἑσπέραν εἰς τὰ ἴδια.

12. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως μ.μ. τῆς 12 Ἰανουαρίου 1926 ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Π. Βαλάκη ἐπεσκέφθησαν τὰ ερείπια τῆς βασιλικῆς τοῦ Ἰλισοῦ, ὅπου ἐμελέτησαν τὰς ἐκεῖ σωζόμενας ἀρχαιότητας.

13. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Κεφάλα καὶ Π. Χιωτέλλη, ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 18 Ἰανουαρίου 1926 τὸ ἐργοστάσιον τοῦ φωταερίου καὶ ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν μηχανικοῦ εἶδον τὰ διάφορα μέρη τοῦ ἐργοστασίου καὶ κατενόησαν τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ· τὰ δ' ἐντεῦθεν διδάγματα ὁ καθηγητῆς τῆς φυσικῆς ἐσυσχέτισε μὲ τὴν ἐν τῷ σχολεῖῳ ἐργασίαν.

14. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἀ. Μαχαίρα, ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 21 Ἰανουαρίου τὸν Κεραμεικὸν καὶ παρατηρήσαντες τὰς ἐκεῖ ἀρχαιότητας ἐδιδάχθησαν περὶ τῆς ταφῆς τῶν ἀρχαίων καὶ τῆς ὀχυρώσεως τῶν Ἀθηνῶν.

15. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Π. Χιωτέλλη ἐπεσκέφθησαν τὸν Κεραμεικὸν μ. μ. τῆς 25 Ἰανουαρίου.

16. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, μετέβησαν μ. μ. τῆς 3 Φεβρουαρίου εἰς τὸ Ἡφαίστειον καὶ ἐδιδάχθησαν περὶ τῆς οἰκοδομικῆς αὐτοῦ καὶ τῶν ἀρχαίων ναῶν. Κατόπιν ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς καὶ διελθόντες διὰ τῆς στοᾶς τῶν Γιγάντων ἐπεσκέφθησαν τὴν τοῦ Ἀττάλου.

17. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως συναθροισθέντες ἀπὸ πρωΐας τῆς 6 Φεβρουαρίου εἰς Ἀμπελοκήπους ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Π. Βαλάκη, Π. Χιωτέλλη καὶ Ν. Κεφάλα διηθύνθησαν εἰς τὴν μονὴν Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου, τὴν οἰκοδομικὴν τῆς ὁποίας ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη ἀφοῦ ἐπρογευμάτισαν, ἐξηκολούθησαν τὴν πορείαν καὶ ἀπὸ τοῦ ἐξώστου 430 ἐκράτησαν τὰς ἀναγκαίας σημειώσεις πρὸς περιγραφὴν τοῦ λεκανοπεδίου τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐδιδάχθησαν τὸν σχηματισμὸν αὐτοῦ γεωλογικῶς. Ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν σπηλιὰν Λεονταρίου ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Κεφάλα τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σπηλαίων, τῶν σταλακτιτῶν καὶ σταλαγμιτῶν καὶ ὠδηγήθησαν νὰ κρατήσουν σημειώσεις πρὸς περιγραφὴν τοῦ σπηλαίου. Τέλος μετέβησαν εἰς τὴν μονὴν τοῦ

Ἁγίου Ἰωάννου Κυνηγοῦ, τῆς ὁποίας τὴν οἰκοδομικὴν καὶ ἱστορίαν ἐδιδάχθησαν· ἔπειτα ἔγνεμάτισαν, ἔπαιξαν καὶ περὶ τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεψαν.

18. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ν. Κεφάλαι καὶ Π. Χιωτέλλη, ἐπεσκέφθησαν μ.μ. τῆς 11 Φεβρουαρίου τὰ παρὰ τὴν Δραπετσῶνα Πειραιῶς ἐργοστάσια χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων, παρηκολούθησαν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν καὶ ἐδιδάχθησαν τὸν τρόπον τῆς παρασκευῆς ὑαλίνων σκευῶν, ὑδροχλωρικοῦ καὶ νιτρικοῦ ὀξέος, θεικοῦ σιδήρου κλπ.

19. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 22 Φεβρουαρίου τὴν Ἀκρόπολιν, ἐδιδάχθησαν τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, ἀντελήφθησαν τὰ τῆς οἰδομικῆς τῶν διαφόρων ἐν αὐτῇ ἀρχαιοτήτων, ἀνεγνώρισαν τὴν θέσιν τῶν ἱερῶν αὐτῆς τόπων καὶ παρετήρησαν τὰς ἐν τῷ Μουσεῖῳ ἀρχαιότητας.

20. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' καὶ Δ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ἐπειδὴ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη δὲν εἶχον ἐπισκεφθῆ τὴν Ἀκρόπολιν, ὀδηγηθέντες εἰς αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη μ. μ. τῆς 18 Μαρτίου, παρετήρησαν λεπτομερέστερον καὶ ἐμελέτησαν τὰς ἐν αὐτῇ ἀρχαιότητας.

21. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως ὠδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Λ. Κούμπαρη εἰς τὸ Βυζαντινὸν μουσεῖον π.μ. τῆς 29 Μαρτίου· ἐκεῖ ὁ Π. Βαλάκης ἠρμήνευσε τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῶν διαφόρων περιόδων τῆς χριστιανικῆς γλυπτικῆς καὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν τῆς τέχνης.

22. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως τοῦ Γυμνασίου ὠδηγήθησαν π. μ. τῆς 30 Μαρτίου ὑπὸ τοῦ κ. Ἀ. Μαχαίρα εἰς τὸ νομισματικὸν μουσεῖον, τοῦ ὁποίου ὁ κ. Διευθυντῆς ἐπέδειξεν εἰς τοὺς μαθητὰς τὰ διάφορα νομίσματα καὶ ἠρμήνευσε τὰ τῆς μορφῆς αὐτῶν, ἐξελίξεως κλπ.

23. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Λ. Κούμπαρη μετέβησαν μ. μ. τῆς 30 Μαρτίου εἰς Ὡμορφην Ἐκκλησίαν, ὅπου ἐδιδάχθησαν λεπτομερῶς τὰ τοῦ νεωτέρου βυζαντινοῦ ρυθμοῦ ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ παρετήρησαν ὅλα τὰ μέρη τοῦ ναοῦ καὶ τὰς ἐν αὐτῷ τοιχογραφίας.

24. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 31 Μαρτίου τὴν πινακοθήκην καὶ μελετήσαντες τὰς εἰκόνας αὐτῆς ἐδιδάχθησαν τὰ τῆς ἐξελίξεως τῆς τέχνης ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως μέχρι σήμερον.

25. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως μ. μ. τῆς 1 Ἀπριλίου συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Π. Χιωτέλλη καὶ Ν. Κεφάλαι κατήλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Φάληρον· ἀφοῦ δὲ παρετήρησαν τὴν ἐκεῖ πλησίον διατομὴν τῶν μακρῶν τευχῶν καὶ ἐδιδάχθησαν τὰ τῆς κατασκευῆς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ὠδηγήθησαν εἰς μέρος ὅπου βαθεῖα διατομὴ ἐν τῷ λόφῳ τῆς Καστέλλας ἐπέτρεπεν εἰς τοὺς μαθητὰς νὰ διδαχθοῦν ὑπὸ τοῦ Ν. Κεφάλαι τὸν τρόπον τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πετρωμάτων. Κατόπιν οἱ μαθηταὶ ἐπεσκέφθησαν τὸν λιμένα Μουνυχίας, τὸ Σηράγγειον, τὴν Φρεαττῦν, τὸν λιμένα τῆς Ζέας καὶ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τῆς Καστέλλας, ἀφοῦ ἐγνώρισαν ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἀρχαίου Πειραιῶς καὶ τοῦ περιβάλλου αὐτοῦ διδασκόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐκράτησαν σημειώσεις ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Π. Χιωτέλλη πρὸς περιγραφὴν καὶ ἐδιδάχθησαν ἀπὸ τὸν Ν. Κεφάλαι τὰ τῆς γεωλογικῆς κατασκευῆς τῆς Πειραικῆς χερσονήσου.

26. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἀ. Μαχαίρα, ἔκαμαν τὴν 3 Ἀπριλίου ἡμερησίαν ἐκδρομὴν εἰς Ὑμηττὸν συναθροισθέντες ἀπὸ πρωῒας εἰς Παγκράτι ἐπορεύθησαν εἰς Καισαριανὴν καὶ ἐκεῖθεν

ἀνῆλθον εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ Ὑμηττοῦ, ὅπου ἐν τῇ βοήθειᾳ τοπογραφικῶν χαρτῶν, τὴν ἀνάγνωσιν τῶν ὁπίων εἶχον διδασκῆθαι, ἀνεγνώρισαν ὅλα τὰ φαινόμενα μέρη. Ἄφου δὲ κατόπιν κατῆλθον εἰς τὴν Καισαριανὴν καὶ ἐγευματίσαν καὶ ἐπαιζάν, ἐδιδάχθησαν ἀπὸ τὸν Π. Βαλάκη τὰ τῆς ἱστορίας καὶ οἰκοδομικῆς καὶ τῆς μονῆς τῆς Καισαριανῆς καὶ τῆς βασιλικῆς τοῦ Ἀγ. Μάρκου.

27. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Γ. Οἰκονόμου μ. μ. τῆς 10 Ἀπριλίου κατεμέτρησαν τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ ἀνεῦρον τὸ πλάτος τῆς κοίτης τοῦ Ἰλισοῦ διὰ τῆς ἰσότητος τῶν τριγώνων.

28. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ κ. Γ. Οἰκονόμου, περὶ τὴν 9 μ. μ. τῆς 14 Ἀπριλίου παρετήρησαν πάντας τοὺς κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην ὑπὲρ τὸν ὀρίζοντα ἀστερισμούς.

29. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Α. Κούμπανη, ἔκαμαν τὴν 16 Ἀπριλίου ἡμερησίαν ἐκδρομὴν εἰς Λαφνί. Καὶ κατὰ πρῶτον μὲν μετέβησαν διὰ Κολοκυθοῦς εἰς Χαϊδάρι, ὅπου ἐδιδάχθησαν ἀπὸ τὸν Π. Βαλάκην τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐν αὐτῷ μάχης τῷ 1827· κατόπιν δὲ εἰς Λαφνί ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τὰ τῆς ἱστορίας τῆς μονῆς καὶ τὰ τῆς οἰκοδομικῆς τῆς ἐκκλησίας καὶ τὴν τεχνοτροπίαν τῶν εἰκόνων αὐτῆς.

30. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Ἀ. Μαχαίρα, Σ. Μαρκουλάκη καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου ἐξέδραμον τὴν 23 Ἀπριλίου εἰς Πέραμα τῆς Σαλαμίνος· κατελθόντες διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Πειραιᾶ, ἐπορευθῆσαν εἰς Κερασίην, ὅπου ἐπρογευματίσαν· κατόπιν διὰ τῆς παραλιακῆς ἑδοῦ, ἄφου ἐν τῷ μεταξῷ ἐδιδάχθησαν τὴν τοπογραφίαν καὶ ἱστορίαν τῶν πέριξ μερῶν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ναυμαχίας τῆς Σαλαμίνος ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐφθασαν εἰς Πέραμα, ὅπου ἐγευματίσαν καὶ ἐπαιζάν μέχρι τῆς ὥρας τῆς ἐπιτροπῆς.

31. Τὴν 14 καὶ 15 Μαΐου ἐγένετο διήμερος προαιρετικὴ ἐκδρομὴ τῶν μαθητῶν εἰς Κόρινθον· αὐτῆς ἐπιμελέστερον παρασκευασθείσης μετέσχον 7 καθηγηταὶ καὶ 72 μαθηταί. Τὴν πρῶτην ἡμέραν οἱ ἐκδρομεῖς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου μετέβησαν εἰς Θέσιν Σουσακί· πορευθέντες δὲ περὶ εἰς τὴν θέσιν τῆς θειωνιᾶς ἐδιδάχθησαν τὰ παρατηρούμενα ἐκεῖ φαινόμενα. Κατόπιν μετέβησαν εἰς Ἰσθμίαν, ὅπου ἐδιδάχθησαν τὰ τῶν Ἰσθμίων καὶ τοῦ τείχους τῶν ἐξαμιλιῶν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη· διελθόντες δὲ δι' ἀτμοπλοίου τὴν διώρυγα ἔμαθον ἀπὸ τὸν κ. Κεφάλαν, τί μᾶς διδάσκουν τὰ διὰ τῆς τομῆς παρουσιαζόμενα πετρώματα. Περὶ τὴν ἑσπέραν φθάσαντες εἰς Κόρινθον ἔτυχον θερμῆς ὑποδοχῆς παρὰ τοῦ γυμνασιάρχου, καθηγητῶν καὶ μαθητῶν τοῦ ἐκεῖ γυμνασίου· ἄφου ἐδείπνησαν ἐν τῷ ἐστιατορίῳ καὶ παρέστησαν μίαν καιμωδίαν καὶ ἐτραγούδησαν, ἐφιλοξενήθησαν εἰς τὰς οἰκίας μαθητῶν· τὸ πρῶτ' οἱ ἐκδρομεῖς μετέβησαν εἰς Ἀκροκόρινθον, περὶ τῆς ἱστορίας, τῶν τειχῶν καὶ τῶν λοιπῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ ὁποίου ἐξέθηκε τὰ δέοντα ὁ Π. Βαλάκης. Κατελθόντες δὲ εἰς Παλαιὰν Κόρινθον ἤκουσαν τοῦ γυμνασιάρχου Κορίνθου κ. Ἰ. Σταυροπούλου ἐρημνεύσαντος εἰς αὐτοὺς διὰ μακρῶν τὰ τῶν ἀρχαιοτήτων αὐτῆς. Ἐπανῆλθον δὲ τὴν ἑσπέραν οἱ ἐκδρομεῖς εἰς Νέαν Κόρινθον καὶ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια.

32. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Π. Χιωτέλλη, ἐρημνεύσαντος τὰ καθ' ἕκαστον, μ. μ. τῆς 25 Μαΐου ἐπισκέφθησαν τὸ ὠρολόγιον τοῦ Κυρρήστου, τὴν λεγομένην Ρωμαϊκὴν ἀγορὰν, τὴν Ἀδριάνειον βιβλιοθήκην, τὴν πύλην Ἀδριανοῦ, τὸ Ὀλυμπιεῖον, τὴν Καλλιρρόην, τὰς Ἀγρας καὶ τὸ Στάδιον.

33. Οί μαθηταί τῆς Δ' τάξεως π. μ. τῆς 2' Ἰουνίου, μεταβάντες εἰς τὸ μουσεῖον τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν τῶν Π. Βαλάκη καὶ Α. Κούμπαρη, παρατήρησαν τὰ κειμήλια τοῦ ἀγῶνος καὶ συνέδεσαν τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν πρὸς τὰ ἐν τῷ σχολεῖῳ διδασχθέντα.

Σ η μ. α'.—Πασῶν τῶν ἐκδρομῶν ἀνεγράφησαν τῶ βιβλίῳ τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Γυμνασίου περιλήψεις τῶν διδασκαλιῶν, αἱ ὧραι τῆς πορείας καὶ ἀναπαύσεως καὶ αἱ ἐνδείξεις τοῦ βηματομέτρου καὶ ὅπου ἦτο δυνατόν καὶ τοῦ ὑψομετρικοῦ βροχομέτρου.

Σ η μ. β'.—Ἐκ τῶν ἀναγραφισῶν εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκδρομῶν τοῦ ἔτους 1925—26 (συμφῶνως πρὸς τὸ ἀρθ. 2 τοῦ κανονισμοῦ) δὲν ἐγένετο ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως ἡ ἐπίσκεψις τοῦ ζωολογικοῦ μουσεῖου, διότι ἐθεωρήθη διὰ τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν ὅτι δὲν ὄα συντέλει εἰς ἀπόκτησιν ἐποπτεῖων τόσης πλῆθους ζῴων, οὐδὲ ἡ ἐπίσκεψις τοῦ περιβόλου τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῶν περὶ τὴν Ἀκρόπολιν μνημείων διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ Πάσα ἀπόσπασιν τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἱστορίας. Δὲν ἐγένοντο δὲ ἐκδρομαὶ τινες φυτολογικαὶ τῆς Β' τάξεως δι' ἀσθένειαν τοῦ οἰκείου καθηγητοῦ. Καὶ τῆς Γ' τάξεως ἡ ἐπίσκεψις εἰς τὸ ἠλεκτρικὸν ἐργαστάσιον δὲν ἐγένετο διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, οὐδὲ τῆς Δ' τάξεως εἰς τὸ ἐργαστάσιον πρὸς παρασκευὴν ὀξυγόνου, διότι τοῦτο δὲν ἐλιαιούργει τακτικῶς. Ἐκτὸς δὲ τῶν ἀναγραφισῶν εἰς τὸ πρόγραμμα ἐκδρομῶν ἐγένετο ἡ ἐκδρομὴ εἰς τὸ λεγόμενον Θησεῖον ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς Α' τάξεως πρὸς ἀπόκτησιν ἐποπτείας τῶν μερῶν τοῦ ἀρχαίου ναοῦ καὶ ἡ τῆς Ἀκροπόλεως ὑπὸ τῆς Γ' καὶ Δ' τάξεως, διότι οἱ μαθηταὶ αὐτῶν δὲν εἶχον εἰς προηγουμένα ἐπὶ ὄδηγηθῆ εἰς τὴν Ἀκρόπολιν.

II. ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1925 - 26

1. Τῆ 29 Δεκεμβρίου 1925, 70 μαθηταὶ τοῦ ὀμίλου, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, μετέβησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Μαροῦσι· ἀπὸ ἐκεῖ ἐπορεύθησαν εἰς Θαλάσσι, σπηλιγγὰν Διονύσου καὶ κορυφὴν Πεντέλης· κατόπιν κατήλθον εἰς τὴν μονὴν τῆς Πεντέλης καὶ τὸ Μαροῦσι καὶ ἐπανήλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Ἀθήνας.

2. Τῆ 5 Μαΐου 1926 (τετάρτη τῆς Διακαινησίμου), 51 μαθηταὶ τοῦ ὀμίλου συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου ἐξέδραμον εἰς Φυλῆν. Μεταβάντες σιδηροδρομικῶς εἰς Ἄνω Λιόσια, ἐπορεύθησαν εἰς Χασιά, Μονὴν Κλειστῶν, Φρουρίον Φυλῆς, τοῦ ὁποῖου ἐδιδάχθησαν τὴν οἰκοδομικὴν, καὶ τέλος εἰς Ἄγιαν Παρασκευὴν, ὅπου ἐδιδάχθησαν τὰ τοῦ ἀρχαίου δῆμιου Φυλῆς καὶ τῆς ἀλύσεως τῶν πρὸς Βοιωτίαν φρουριῶν· ἀφοῦ δ' ἐγευματίσαν παρὰ τὴν πηγὴν, ἐπαιζαν καὶ ἡσκήθησαν εἰς τὴν σκοποβολὴν, ἐπέστρεψαν κατ' εὐθείαν διὰ τοῦ χωρίου Χασιά εἰς Ἄνω Λιόσια, διανύσαντες εἰς 6 ὥρ. καὶ 30' περίπου 21 χιλιόμετρα κατὰ τὰς ἐνδείξεις τοῦ βηματομέτρου.

3. Τῆ 7 καὶ 8 Μαΐου (παρασκευῆ καὶ σαββάτῳ τῆς Διακαινησίμου) 41 μαθηταὶ τοῦ ὀμίλου μετὰ τῶν Π. Βαλάκη Π. Χιωτέλλη καὶ Ν. Κεφάλαι ἐκάμαν διήμερον ἐκδρομὴν εἰς Ἀμφιάρειον. Οἱ ἐκδρομεῖς μεταβάντες σιδηροδρομικῶς εἰς Μαλακάσσαν, μετεφέρθησαν διὰ τοῦ ντεκοβλὶ τῆς Ἐταιρείας τῶν ληρωτοφυλακῶν εἰς Σουβάλαν, ὅπου ὁ διευθυντῆς τῶν ἐργασιῶν πολὺ εὐγενῶς ὠδήγησε τοὺς μαθητὰς εἰς τὰ ὄρυγεῖα καὶ ἐξήγησεν εἰς αὐτοὺς τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας· κατόπιν οἱ ἐκδρομεῖς διὰ Ζωοδόχου πηγῆς καὶ Μαρκοπούλου διευρύνθησαν εἰς Ἀμφιάρειον· ἀφοῦ δὲ ἐδιδάχθησαν πάντα τὰ κατ' αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, μετέβησαν εἰς Κάλκαμον ὅπου διενυκτέρευσαν· τὴν ἐπομένην πρῶν μετέβησαν εἰς Καλολιβάδο· μετὰ μεσημβριανὴν δὲ ἐπιστρέψαντες εἰς Κισσῶρα ἐπανήλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς τὴν πόλιν. Διήνυσαν δὲ τὴν μὲν πρῶτην ἡμέραν εἰς τρεῖς ὥρας περίπου 12 χιλιόμετρα, τὴν δὲ δευτέραν εἰς 5 ὥρας 21700 μ.

III. ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 1925 - 1926.

Περὶ τὴν 9 π.μ. τῆς 1 Ὀκτωβρίου 1925 οἱ μαθηταὶ συνηθροίσθησαν εἰς τὴν μεγαλύτεραν αἴθουσαν τοῦ σχολείου, ὅπου ἐτελέσθη ἀγίασμός διὰ τὴν ἐναρξιν τῶν μαθημάτων. Κατόπιν ὁ γυμνασιάρχης ἀνέπτυξε τὸν ἐσωτερικὸν κανονισμόν καὶ ἐτόνισε τοὺς σκοποὺς, τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει τὸ σχολεῖον καὶ πρέπει νὰ ἔχουν ὑπ' ὄψει οἱ μαθηταὶ.

Τῇ 30 Ἰανουαρίου, ἐπέτειον τῶν τριῶν Ἱεραρχῶν, οἱ μαθηταὶ μετέβησαν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Κατόπιν ἐπανελθόντες εἰς τὸ σχολεῖον ἤκουσαν τὸν κ. Σ. Τσακμάκην, ὅστις διὰ μακρῶν ἀνέπτυξε τὴν δρᾶσιν τῶν Ἱεραρχῶν ὡς διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας καὶ παιδαγωγῶν.

Τῇ 23 Ἀπριλίου 1926, ἐπέτειον τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου, οἱ μαθηταὶ μετέβησαν ἐν σώματι εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐπανελθόντες δὲ εἰς τὸ σχολεῖον, τὸ ὁποῖον εἶχον καταλήλθως διακοσμήσει ἀπὸ τῆς προτεραιᾶς, ἤκουσαν τὸν καθηγητὴν Α. Κούμπαρον, ὅστις ἐξέθηκε διὰ μακρῶν τὰ τῆς πολιορκίας καὶ τῆς ἥρωικῆς ἐξόδου καὶ συνήγαγε τὰ κατάλληλα συμπεράσματα. Κατόπιν ὁ μαθητὴς Τζιζῆς ἀπήγγειλε ποίημα περὶ τῆς ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου.

Τῇ 28 Μαρτίου ἐγένοντο σχολικοὶ ἀγῶνες ἐν τῷ Ἐθνικῷ Γυμναστηρίῳ ὑπὲρ τῆς ἀεροπορικῆς ἀμύνης. Κατὰ τούτους ἀνεκηρύχθησαν πρῶτοι νικηταὶ : α') εἰς τὸ τριπλοῦν ἄλμα Καδένας 11,51μ. β') εἰς τὴν λιθοβολίαν Τζιζῆς 18,70μ. γ') εἰς τὸν δρόμον Παπαδανιῆλ 7'1]5, δ') εἰς τὸν ἐθνικὸν τριαγμὸν Τζιζῆς μὲ 10 βαθμούς. Καὶ πρὸ μὲν τῆς ἐναρξέως αὐτῶν ἐγένετο ἐπίδειξις σουηδικῶν ἀσκήσεων ὑπὸ ομάδος μαθητῶν, κατὰ δὲ τὸν χρόνον τῆς ἐκτελέσεώς των ἐγένοντο καὶ παιδιὰ βόλεϋ—μπῶλ, σκυταλοδρομίας καὶ διεκυστίνδας.

Ἡ Γυμναστικὴ ἐπίδειξις τῆς συντελεσθείσης σωματικῆς ἀγωγῆς κατὰ τὸ 1925—6 ἐγένετο ἐν τῷ Ἐθνικῷ Γυμναστηρίῳ τῇ 29 Μαΐου 1926.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

ΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ 1926-1927

Ι. ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

1. Οί μαθηταί τῆς Δ' τάξεως μ. μ. τῆς 13 Ὀκτωβρ. 1926 ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη μετέβησαν εἰς τὸ Διονυσιακὸν θέατρον, τοῦ ὁποίου ἐμελέτησαν τὰ μέρη καὶ τὰς παρ' αὐτὸ ἀρχαιότητας καὶ ἀναπαρέστησαν τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας τῶν ἀρχαίων δραμάτων.

2. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως μ. μ. τῆς 17 Ὀκτωβρίου ὀδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ Π. Χιωτέλλη εἰς τὸν λόφον τῆς Πυκνῆς ἀνεγνώρισαν τὰς ἐν αὐτῷ ἀρχαιότητας καὶ ἀναπαρέστησαν τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐγίνετο ἡ ἐκκλησία.

3. Οί μαθηταί τῆς Β' τάξεως μ. μ. τῆς 23 Ὀκτωβρίου ἐπισκεφθέντες τὴν στοάν τοῦ Ἀττάλου, ἀφοῦ ἔμαθον τὴν ἱστορίαν τῆς, ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη αὐτῆς καὶ ἀναπαράστησαν πῶς ἦτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα κατενόησαν τὴν χρησιμοποίησίν τῆς. Ἐπειτα ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη περὶ στοῶν ἐν γένει καὶ κατόπιν ὀδηγηθέντες εἰς τὴν στοάν τοῦ Εὐμένους ἐδιδάχθησαν τὰ ἐν ἐορτῶν τοῦ Διούσου καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς στοᾶς αὐτῆς, τῆς ὁποίας διέκριναν τὰ μέρη καὶ τὴν καθ' ὅλου μορφήν.

4. Οί μαθηταί τῆς Δ' τάξεως μ. μ. τῆς 25 Ὀκτωβρίου ὀδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη εἰς Κολωνὸν ἐδιδάχθησαν τὴν τοπογραφίαν τῶν ἐκεῖ μερῶν πρὸς κατανόησιν τοῦ δράματος Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ καὶ τῶν κατὰ τὸν Πλάτωνα. Ἐπειτα ἀχθέντες εἰς κατάλληλον μέρος ἀντελήφθησαν τί θὰ παρίστανε ἡ σκηνὴ τοῦ θεάτρου κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Οἰδίποδος ἐπὶ Κολωνῶ ἐκ τῆς τοποθεσίας εἰς τὴν ὁποίαν ἐξειλήθη τὸ δρᾶμα.

5. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως διαιρεθέντες εἰς δύο τμήματα ὀδηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐ. Τρουλλينوῦ εἰς τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ μουσείου καὶ ἐδιδάχθησαν ἀναλυτικῶς ἐκ τῶν σωζομένων ἀρχαιοτήτων τὰς ἐκφάνσεις τοῦ μυκηναίου πολιτισμοῦ.

6. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως μ. μ. τῆς 1 Νοεμβρίου, ὀδηγηθέντες εἰς τὴν μυκηναίαν αἴθουσαν τοῦ μουσείου ὑπὸ τοῦ Π. Χιωτέλλη, ἐδιδάχθησαν ὑπ' αὐτοῦ, ὅσα ἠδύναντο νὰ μάθουν πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τοῦ ἐν τῇ Ἰλιάδι ὑμνουμένου πολιτισμοῦ.

7. Οί μαθηταί τῆς Β' τάξεως μ. μ. τῆς 10 Νοεμβρίου, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἀ. Μαχαίρα ἀνήλθον εἰς τὸν λόφον τῶν Μουσῶν, ὅπου ἐδιδάχθησαν τὴν ἱστορίαν τοῦ μνημείου τοῦ Φιλοπάππου καὶ ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη αὐτοῦ· κατόπιν ἐδιδάχθησαν τὰ τοῦ περιβάλλου τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν καὶ τὴν κατεύθυνσιν τῶν μακρῶν τειχῶν καὶ τέλος ἐκράτησαν σημειώσεις πρὸς περιγραφὴν τῆς πρὸ τοῦ λόφου ἐκτεινομένης τοποθεσίας.

8. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Ἐ. Τρουλλينوῦ καὶ Ὁρ. Μαντζαβίνου ἔκαμαν ἡμερησίαν ἐκδρομὴν εἰς Χελιδονοῦ.

ἀπὸ πρῶτας μετέβησαν διὰ τοῦ τροχιοδρόμου εἰς Πατήσια καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθησαν εἰς μύλον Σκουντούπη, ὅπου ἐπρογευμάτισαν. Κατόπιν ἐν τῷ προϊστορικῷ τάφῳ Μενιδίου ἐδιδάχθησαν τὰ τῆς οἰκοδομικῆς αὐτοῦ καὶ ἐν γένει περὶ τῶν μηχανικῶν τάφων καὶ ἰδίως τῶν θολωτῶν ὑπὸ τοῦ Ε. Τρουλλινοῦ. Ἐντεῦθεν βαδίσαντες διὰ τῆς θέσεως Χαμόμυλο καὶ τοῦ χωρίου Κουκουβάουνας ἔφθασαν εἰς Κτυπητὸ καὶ ἐκεῖθεν εἰς Χελιδονοῦ, ἀφοῦ κατ' ὄδον ἐδιδάχθησαν τὴν ὀνομασίαν τῶν πέριξ μερῶν. Ἀφοῦ δ' ἐγευμάτισαν καὶ ἔπαιζαν, ἐπανῆλθον διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Κηφισιάς περὶ τὴν ἐσπέραν εἰς τὰ ἴδια.

9. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως μ. μ. τῆς 17 Νοεμβρίου, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, ἐπεσκέφθησαν τὴν μηχανικὴν αἴθουσαν τοῦ μουσείου, ὅπου ἐμελέτησαν λεπτομερῶς τὰς ἀρχαιότητας αὐτῆς καὶ ἐξήγαγον τὰ ἀναγκαῖα συμπεράσματα.

10. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως ὑπὸ τὴν ὄδηγιαν τοῦ Π. Βαλάκη, Ἀ. Μαχαίρα, Ν. Κεφάλα καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου ἐξέδραμον τὴν 20 Νοεμβρίου εἰς Διόνυσον. Ἀφοῦ μετέβησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Κηφισίαν, διηρέθησαν εἰς ὁμάδας πρὸς συλλογὴν ἐντόμων καὶ φυτῶν κατὰ τὴν πορείαν. Ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν θέσιν ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀνευρέθησαν ἀρχαιότητες, ὁ Π. Βαλάκης ὠμίλησε περὶ τῆς λατρείας τοῦ Διονύσου, τῶν ἐν Ἰκαρία ἑορτῶν καὶ τῶν πρὸ τῶν μαθητῶν ἀρχαιοτήτων. Ἀφοῦ δὲ ἐγευμάτισαν οἱ μαθηταὶ παρὰ τὴν πηγὴν καὶ ἔπαιζαν, ἐπανῆλθον διὰ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ εἰς τὰ ἴδια.

11. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως συγκεντρωθέντες εἰς τὴν πρὸ τοῦ Ἰλισοῦ βασιλικὴν ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη τὴν πιθανὴν ἱστορίαν τοῦ ναοῦ καὶ τὴν τοῦ μαρτυρίου τοῦ Λεωνίδου, ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη τοῦ ναοῦ καὶ τὰ παρ' αὐτὸν οἰκοδομήματα καὶ ἔμαθον τὴν γένεσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν βασιλικῶν ἐν γένει.

12. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως τοῦ Γυμνασίου, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ν. Κεφάλα, ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 2 Δεκεμβρίου τὸ ἐργαστάσιον τοῦ φωταερίου, παρετήρησαν τὰ ἐν αὐτῷ μηχανήματα καὶ παρηκολούθησαν καὶ κατενόησαν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν.

13. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ν. Κεφάλα, μετέβησαν μ. μ. τῆς 27 Ἰανουαρίου εἰς τὸ ἐργαστάσιον ζύθου Φίξ, τοῦ ὁποίου τὰ διάφορα διαμερίσματα ἐπεσκέφθησαν καὶ ἐδιδάχθησαν τὸν τρόπον τῆς κατεργασίας τοῦ ζύθου καὶ τῆς παρασκευῆς τοῦ πάγου.

14. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Π. Χιωτέλλη, μετέβησαν π. μ. τῆς 2 Φεβρουαρίου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Πινακοθήκην, ὅπου μελετῶντες τὰς ἐκτεθειμένας εἰκόνας ἐδιδάχθησαν συγχρόνως τὰ τῆς ἐξελίξεως τῆς ζωγραφικῆς καὶ τὰς διαφόρους αὐτῆς σχολὰς ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως μέχρι σήμερον.

15. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, ὀδηγηθέντες μ. μ. τῆς 4 Φεβρουαρίου εἰς τὸ λεγόμενον Θησεῖον, ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Ε. Τρουλλινοῦ τὰ τῆς ἐξελίξεως τῶν ἀρχαίων ναῶν, διέκριναν τὰ μέρη αὐτοῦ ἀπὸ νεωδομικῆς ἀπόψεως καὶ ἐξήτασαν τὰ μέλη τοῦ δωρίου ρυθμοῦ ἔμαθον δὲ τὴν ἱστορίαν καὶ τὰς μεταβολὰς τοῦ λεγομένου Θησείου.

16. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἀ. Μαχαίρα ἐπεσκέφθησαν π. μ. τῆς 9 Φεβρουαρίου τὸ νομισματικὸν μουσεῖον, τοῦ ὁποίου ὁ Διευθυντῆς κ. Οἰκονόμου ἀνέπτυξεν εἰς τοὺς μαθητὰς τὰ τῆς κατασκευῆς καὶ ἐξελίξεως τῶν νομισμάτων, τὰ τῆς κατατάξεως αὐτῶν ἐν τῷ μουσεῖῳ

και επέδειξε και επεξηγήσε τας εκτεθειμένας συλλογὰς νομισμάτων, νομισματοσήμων, μολυβδοβούλλων κλπ.

17. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως επισκεφθέντες π.μ. τῆς 9 Φεβρουαρίου τὸ ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐ. Τρουλλينوῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ἀρχαϊκῆς τέχνης τὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ξαναμόρφων ἀρχαϊκῶν ἀγάλματων καὶ τὴν ἀπὸ τούτων ἐξέλιξιν τῆς τέχνης εἰς τοὺς λεγομένους «Κούρους», τὸν Ἀπόλλωνα τοῦ Ὀμφαλοῦ, τὴν νίκην τοῦ Ἀργέρμου καὶ τὰ λοιπὰ μέχρι τῆς Ε' ἑκατονταετηρίδος γλυπτὰ.

18. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως μεταβάντες εἰς τὸν λόφον τῶν Μουσῶν μ.μ. τῆς 2 Μαρτίου ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐ. Τρουλλينوῦ τὴν τοπογραφίαν τοῦ ἀρχαίου ἄστεως, τὰ τοῦ περιβόλου τῶν Ἀθηναίων, περὶ τῶν μακρῶν τειχῶν καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ μνημείου τοῦ Φιλοπάππου. Κατερχόμενοι δ' ἐκ τοῦ λόφου παρηκολούθησαν τὰ ἔγγρα τοῦ Κλεωνείου διατειγίσματος μέχρι τῆς Πυκνῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας παρετήρησαν τὸ βῆμα καὶ τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐκκλησίας.

19. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως μ.μ. τῆς 9 Μαρτίου ὁδηγηθέντες εἰς τὸν Κεραμεικὸν ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ κ. Ἐ. Τρουλλينوῦ τὰ τοῦ νεοροτακτεῖου τοῦ ἔξω Κεραμεικοῦ καὶ τῆς ὄγυρῶσεως τοῦ ἀρχαίου ἄστεως κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου.

20. Οί μαθηταί τῆς Β' καὶ Δ' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ κ. Π. Βαλάκη, Ἀ. Μαχαίρα Ν. Κεφάλα καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου ἐξέδραμον τὴν 24 Μαρτίου εἰς Λιόπσει ἐκκινήσαντες τὴν προίαν ἀπὸ τοῦ τέμαχος Παγκρατίου μετέβησαν εἰς Ἀστέρι, ὅπου ἐπρογευματίσαν καὶ ἐδιδάχθησαν τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς. Κατόπιν ὁδεύσαντες διὰ τῆς ἀρχαίας ὁδοῦ Παικινίας ἀνεπαύθησαν εἰς τὸ διάσελον, ὅπου συνέλεξαν ὕλικὸν πρὸς περιγραφὴν τῆς πεδιάδος τῶν Μεσογαίων. Ἐπειτα κατήλθον εἰς Λιόπσει καὶ διευθυνθέντες εἰς τὸ πρὸ τοῦ κτήματος Καραλῆ δάσος ἐγευματίσαν καὶ ἐπαίξαν μ.μ. ἐπισκεφθῆσαν τὸν γῶρον τῶν ἀνασκαφῶν, ἧτοι τοὺς ἐν περιβόλοις τάφους καὶ τὰ θεμέλια ἀγροτικῆς ἐπαύλεως, τῆς ὁποίας τὰ μέρη ἐγνώρισαν καὶ ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη τὰ τῶν ταφῶν καὶ τάφρων ἐν Ἀττικῇ καὶ τὰ τῆς διακοσμήσεως τῶν ἀρχαίων οἰκημάτων.

21. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τῶν Π. Βαλάκη καὶ Π. Νιωτέλλη ἐξέδραμον τὴν 26 Μαρτίου εἰς Ἀστέρι καὶ Καισαριανὴν συναθροισθέντες τὸ πρῶτ' εἰς Παγκράτι διηυθύνθησαν εἰς Ἀστέρι, ὅπου ἐπρογευματίσαν καὶ ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη τὴν ἱστορίαν καὶ οἰκοδομικὴν τῆς μονῆς· ἐκεῖθεν διηυθύνθησαν εἰς Καισαριανὴν, τῆς ὁποίας ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ τὴν ἱστορίαν καὶ ἀνεγνώρισαν τὰ μέρη καὶ τὸν τρόπον τῆς οἰκοδομῆς τοῦ καθολικοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸ κτισμάτων, ἐμελέτησαν τὰς ἐκεῖ ἀποκειμένας ἢ ἐντετειχισμένας ἀρχαιότητας, τὰς τοιχογραφίας κλπ. τῆς μονῆς καὶ κατόπιν ὠδηγήθησαν εἰς τὰ ἔρειπια τῆς ἐπὶ ὑπερκείμενου λόφου βυσιλικῆς, τῆς ὁποίας τὰ μέρη διέκριναν καὶ ἐξέφερον τὰς κρίσεις των. Κατόπιν οἱ μαθηταί ἐγευματίσαν καὶ ἐπαίξαν μέχρι ἑσπέρας.

22. Οί μαθηταί τῆς Α' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἐ. Τρουλλينوῦ ἐξέδραμον εἰς Πέραμα Σαλαμῖνος τὴν 30 Μαρτίου κατελθόντες τὸ πρῶτ' διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς Πειραιᾶ, ἐπορεύθησαν εἰς Κερατσίνι, ὅπου ἐπρογευματίσαν κατόπιν ὅτε ἐφθασαν πρὸ τῆς θέσεως Κερατόπυργος, ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη τὴν τοπογραφίαν τῶν φαινομένων μερῶν καὶ περὶ τὸ θύον χιλιόμετρον τὴν ἐξέλιξιν τῆς νηυμαχίας τῆς Σαλαμῖνος· πέραν δὲ τοῦ Περάματος, τὴν τοπογραφίαν τῶν περὶ τὸν κόλπον τῆς Ἐλευσῖνος μερῶν. Ἐγευματίσαν δὲ καὶ ἐπαίξαν εἰς τὸ Πέραμα.

23. Οί μαθηταί τῆς Γ' τάξεως ὠδηγήθησαν π.μ. τῆς 1 Ἀπριλίου ὑπὸ

του Π. Βαλάκη και Π. Χιωτέλλη εις τὸ Βυζαντηνὸν μουσεῖον· τὰς ἐκεῖ δὲ ἀποκει-
μέναις ἀρχαιοτάτης ἡμίηνευσεν ὁ Π. Βαλάκης, ὅστις ἐδίδαξε καὶ τὴν διάκρισιν
τῶν διαφόρων περιόδων τῆς βυζαντηνῆς τέχνης καὶ κατόπιν καὶ τὴν ἐξέλιξιν
καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς εἰκονογραφίας.

24. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, Ν.
Κεφάλαια καὶ Ὁρ. Μαντζαβίνου, ἐξέδραμον τῇ 2 Ἀπριλίου εἰς σπηλιὰν Λεον-
ταριοῦ· συναθροισθέντες εἰς Ἀμπελοκήπους ἐπορεύθησαν εἰς Ἅγιον Ἰωάννην
Θεολόγον, ὅπου ἐπρογευμάτισαν καὶ ἐδιδάχθησαν περὶ τῆς μονῆς ὑπὸ τοῦ Π. Βα-
λάκη. Ἐπειτα ἀπὸ καταλλήλου θέσεως τοῦ Ὑμηττοῦ ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ
Ν. Κεφάλαια, πῶς ἐσχηματίσθη τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς καὶ ἐκ τούτου
ποῖα φυτὰ παράγει· ὅτε δὲ ἔφθασαν εἰς τὴν σπηλιὰν Λεονταριοῦ, ἐδιδάχθησαν
ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μὲν πῶς ἐσχηματίσθη τὸ σπήλαιον καὶ οἱ ἐν αὐτῷ σταλακτίται
καὶ σταλαγμαῖται, ὑπὸ δὲ τοῦ Π. Βαλάκη νὰ συλλέξουν τὸ καταλλήλον ὕλικόν
πρὸς περιγραφὴν τοῦ σπηλίου. Μεταβάντες δὲ εἰς Ἅγιον Ἰωάννην Κυνηγῶν
ἔμαθον τὰ τῆς ἱστορίας καὶ οἰκοδομικῆς τῆς μονῆς, ἐγευμάτισαν καὶ κατό-
πιν ἔπαιζαν.

25. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως, συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ
Ἐ. Τρουλλينوῦ, ἐξέδραμον τὴν 9 Ἀπριλίου πρὸς ἄμεσον ἀντίληψιν τοῦ πεδίου
τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης τὴν πρῶταν μετέβησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Μπογιατί
καὶ ἐκεῖθεν ἐπορεύθησαν πεζῇ εἰς Σταμάτας, ὅπου ἐπρογευμάτισαν καὶ εἰς
Κουκουνάρι ὅπου ἀνεπαύθησαν· κατόπιν ὀδεύσαντες παρά τὸν Ἀφορισμὸν
κάτωθεν τῆς Ἀ. κλιτύος τοῦ ὄρους Σκάρπα, ἀπὸ καταλλήλου θέσεως, ἀπὸ τῆς
ὁποίας φαίνεται ὁ Ἅγιος Ἀθανάσιος, τὸ Κοτρῶνι, τὸ ὄρος Ἀργαλίκι, ὁ τύμβος
καὶ ἡ παραλία τοῦ Μαραθῶνος, ἐδιδάχθησαν, πῶς ἐκ τῆς μελέτης τῆς τοπογρα-
φίας αὐτῆς δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς πιθανώτερον, ὅτι ἐξειλίχθη ἡ μάχη κατὰ τὰς
διαφόρους αὐτῆς φάσεις, καὶ ἰχνογράφησαν τὸν τόπον. Οἱ μαθηταὶ ἐπανελθόντες
εἰς Κουκουνάρι ἐγευμάτισαν καὶ ἔπαιζαν· κατόπιν δὲ διὰ Σταμάτας μετέβησαν
εἰς Κηφισίαν καὶ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου εἰς τὴν πόλιν.

26. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν τοῦ Ἐ. Τρουλλينوῦ μ.μ.
τῆς 28 Ἀπριλίου ἐπεσκέφθησαν τὴν Ἀκρόπολιν, τῆς ὁποίας ἐδιδάχθησαν τὴν
ἱστορίαν καὶ ἐξήτασαν τὰ οἰκοδομήματα.

27. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν τοῦ Ἐ. Τρουλλينوῦ μ.μ.
τῆς 2 Μαΐου ἐπεσκέφθησαν τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀκροπόλεως, εἰς τὸ ὁποῖον ἐμε-
λέτησαν τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὴν τελειότητα τῆς τέχνης. Ἀπερχόμενοι δὲ ἐδιδάχθη-
σαν περὶ τοῦ Ἰωνίου ρυθμοῦ καὶ τὴν διάκρισιν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Δωρίου.

28. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη ἐπε-
σκέφθησαν μ.μ. τῆς 3 Μαΐου τὸν Κεραμεικόν, ἐδιδάχθησαν τὰ τῆς ταφῆς καὶ
ἐπεσκέφθησαν τοὺς τάφους τοῦ ἔξω Κεραμεικοῦ, τὰ σωζόμενα τείχη μετὰ τῶν
πυλῶν καὶ ὀχυρωματικῶν ἔργων, τὰ παρ' αὐτὰ εὑρισκόμενα οἰκοδομήματα καὶ
ἐσυσχέτισαν τὰ ἐκεῖθεν διδάγματα πρὸς τὰ λεγόμενα ὑπὸ τοῦ Πausανίου καὶ
τὴν ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίαν.

29. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως ὑπὸ τὴν ὄδηγίαν τοῦ Π. Βαλάκη, Ἐ.
Τρουλλينوῦ καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου μ.μ. τῆς 4 Μαΐου κατελθόντες διὰ τοῦ σιδη-
ροδρόμου εἰς Φάληρον ἐπεσκέφθησαν τὴν σωζομένην διατομὴν τῶν μακρῶν
τειχῶν, τὸν λιμένα τῆς Μουνησίας, τὸ Σηράγγειον, τὴν ἀρχαίαν Φρεαττύν, τὴν
Ζέαν καὶ ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ λόφου τῆς Καστέλλας ἐδιδάχθησαν ὑπὸ τοῦ
Π. Βαλάκη, πῶς ἦτο ὁ ἀρχαῖος Πειραιεὺς μετὰ τοῦ Κνωθοῦ καὶ τῶν περὶ

αὐτὸν οἰκοδομημάτων, πῶς ἦτο ὁ περίβολος τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ Κόνωνος καὶ πῶς ἔγιναν κατὰ τὸν Πειραιᾶ διάφοροι μάχαι.

30. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὀδηγηθέντες ὑπὸ τοῦ Ν. Κεφάλα μ.μ. τῆς 5 Μαΐου εἰς τὸ ἐν ὁδῷ Γ' Σεπτεμβρίου ἐπικουρικὸν ἐργοστάσιον τῆς ἠλεκτρικῆς Ἐταιρείας ἐδιδάχθησαν τὴν λειτουργίαν τῶν μηχανῶν Super-Direl, τὰ τῆς μετατροπῆς ρεύματος ὑψηλῆς τάσεως 5500 Volt εἰς ρεῦμα χαμηλῆς τάσεως 220 Volt καὶ εἰδικὴν μέθοδον ἐξοικονομήσεως ὕδατος καὶ παρηκολούθησαν τὴν λειτουργίαν σιωπητηρίου συσκευῆς.

31. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Γ. Οἰκονόμου μ.μ. τῆς 9 Μαΐου μεταβάντες εἰς τοὺς στύλους τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς καὶ τὴν παρ' αὐτοῦς κλίτην τοῦ Ἰλισοῦ προέβησαν εἰς διαφόρους γεωμετρικὰς ἐφαρμογὰς, ἦτοι ἀνευρέσεις ἐμβυδῶν, καταμετρήσεις ὕψους στύλων, τοῦ πλάτους τῆς κλίτης κλπ.

32. Ἀπὸ τῆς 12 μέχρι τῆς 14 Μαΐου ἐγένετο τριήμερος προαιρετικὴ ἐκδρομὴ τοῦ Γυμνασίου εἰς Μυκίνας—Ἄργος—Τίρυνθα—Ναύπλιον—Ἐπίδαυρον. Ταύτης μετέσχον 80 μαθηταὶ συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν Π. Βαλάκη, Π. Χιωτέλλη, Ἀ. Μαχαίρα, Ἐ. Τρουλλινού, Ν. Κεφάλα, Σ. Μαρκουλάκη καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου. Πρὸς εὐκόλησιν τῆς συμμετοχῆς εἶχε γίνεαι ἀπὸ μνησίων εἰδικὸν ταμιευτήριον αὐτῆς. Κατηρτίσθησαν δὲ τὰ ἑξῆς τμήματα ἐργασίας: 1) συλλογῆς ἐντόμων, 2) συλλογῆς φυτῶν, 3) γεωλογικῆς συλλογῆς, 4) φυσικῶν παρατηρήσεων, 5) λαογραφικῶν, 6) τοπογραφίας, 7) περιγραφῶν, 8) ἀρχαιολογικῶν εἰδησεων, καὶ 9) ἱστογραφίας. Προσέτι δὲ κατηρτίσθησαν τμήματα διασκεδάσεως: 1) μουσικοῦ χοροῦ, 2) ἐθνικῶν χορῶν, 3) παιδιῶν καθιστικῶν καὶ ἀθλητικῶν, 5) ἀπαγγελίας κλ. Ἐτυπώθη δὲ χάριτες τῆς ἐκδρομῆς, ὅστις διενεμήθη μετὰ εἰδικοῦ σημειωματαρίου αὐτῆς. Προσέτι ἐγένοντο μ.μ. τῆς 9, 10 καὶ 11 ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη εἰδικὰ μαθήματα τῆς ἱστορίας τῶν μερῶν, δι' ὧν θὰ ἐγένετο ἡ ἐκδρομὴ καὶ ἐδόθησαν καὶ αἱ κατάλληλοι ὀδηγίαι.

Τὴν πρωτὰν τῆς 12 Μαΐου οἱ ἐκδρομεῖς διὰ τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου ἀναχωρήσαντες εἶδον, διερχόμενοι παρὰ τὸν Ἅγιον Σώστην, τὸν τόπον τῆς καταστροφῆς τῆς ἐμπροσθοφυλακῆς τοῦ Δράμαλι φθάσαντες δὲ περὶ τὴν μεσημβρίαν εἰς Φίγθια, μετέβησαν πεζῇ εἰς τὸν λεγόμενον τάφον τοῦ Ἀτρέως, ἐν τῷ ὁποίῳ ἐδιδάχθησαν τὰ δέοντα ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη κατόπιν ἀνῆλθον εἰς τὴν Ἀκρόπολιν τῶν Μυκηνῶν, τῶν ὁποίων παρετήρησαν τὰ τεῖχη, τὴν πύλην τῶν λέοντων, τοὺς βασιλικοὺς τάφους, τὰ ἀνάκτορα, τὰς μικρὰς πύλας· εἶδον δὲ καὶ τινὰς ἄλλους τάφους καὶ τὴν θέσιν τῆς κάτω πόλεως. Κατόπιν μετέβησαν εἰς τὸ Ἡραῖον, τοῦ ὁποίου ἐθαύμασαν τὴν θέσιν, τὸν βωμὸν τοῦ Διὸς, τὸ τελεστήριον, τοὺς ναοὺς τῆς Ἡρας καὶ τὸν παλαιότερον καὶ τὸν νεώτερον, τὸ οἰκημα τῶν ἱερείων καὶ τὰ λείψανα τῶν ἀλλεπαλλήλων μαρμαρίνων στοῶν· ἀφοῦ δὲ παρετήρησαν τὴν παλαιστραν, τὰ λουτρά κλπ. ἐπανῆλθον εἰς Φίγθια καὶ διὰ τοῦ σιδηροδρόμου μετέβησαν εἰς Ναύπλιον, ὅπου τοὺς ἐπερίμεναν οἱ καθηγηταὶ καὶ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου· ὀδηγούμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ παρασκευάσαντος τὰ τῆς ἐν Ναυπλίῳ παραμονῆς δημοδιδασκάλου κ. Μ. Φλέσσα, παρεκάθησαν εἰς κοινὸν δεῖπνον, ἐτραγώδησαν καὶ παρέστησαν κωμωδίας· τέλος περὶ τὴν 10 1) 2 μ.μ. μετέβησαν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον καταλλήλως διεσκευασμένον ἔστρωσαν τὰ παραχωρηθέντα πρὸς διανυκτέρευσιν κλινοσκεπάσματα καὶ ἐκοιμήθησαν πάντες οἱ καθηγηταὶ καὶ μαθηταί.

Τὴν ἐπομένην πρωτὰν οἱ ἐκδρομεῖς δι' αὐτοκινήτων μετέβησαν εἰς Ἐπί-

δαυρον, τῆς ὁποίας τὰς ἀρχαιότητας ἐπεσκέφθησαν ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη, διδάσκοντος τὰ καθ' ἕκαστον μέχρι τῆς μεσημβρίας. Μετὰ μεσημβρίαν ἐπεσκέφθησαν ἐν Ναυπλίῳ τοὺς νικῶνς τῆς Μητροπόλεως, Θεοτόκου καὶ Ἁγίου Σπυριδῶνος, ἐρμηνεύσαντος ὅσα ἔπρεπε τοῦ Π. Βαλάκη καὶ, ἀφοῦ ἀνῆλθον εἰς τὸ φρούριον τοῦ Ἰτς-Καλέ, κατῆλθον εἰς τὸ Γυμναστήριον, ὅπου αἱ ἐπὶ τούτῳ ομάδες τῶν μαθητῶν μας διεγωνίσθησαν εἰς γυμναστικὰ παιδιάς (φούτ-μπῶλ καὶ βόλεϋ-μπῶλ) πρὸς ομάδα μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου Ναυπλίου, τὴν ὁποίαν ἐνίκησαν.

Διὰ τῆς α' πρωϊνῆς ἀμαξοστοιχίας ἀνεχώρησαν τὴν πρωΐαν τῆς 14 Μαΐου οἱ ἐκδρομεῖς εἰς Τίρυνθα· ταύτης τὴν Ἀκρόπολιν, τὰ ὄχυρωματικὰ ἔργα καὶ τὰ ἀνάκτορα ἐπισκεφθέντες ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Π. Βαλάκη, μετέβησαν σιδηροδρομικῶς εἰς Ἄργος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεσκέφθησαν τὸ ναὸν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ἐπιδαύρον, τὴν Ἀσπίδα, τὴν Παναγίαν τοῦ Βράχου, τὸ Θέατρον καὶ τὴν Ἀγοράν. Ἀφοῦ δὲ ἐγευματίσαν καὶ ἔπαιξαν, ἀνεχώρησαν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου τῆ 3 1) 2 μ.μ. καὶ περὶ τὴν 10 τῆς νυκτὸς ἐπανῆλθον εἰς Ἀθήνας.

33. Τῆ 9 μ.μ. τῆς 28 Φεβρουαρίου οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως συναθροισθέντες εἰς τοὺς στύλους τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἡσκήθησαν ὑπὸ τοῦ Γ. Οἰκονόμου εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ἀστερισμῶν τοῦ χειμῶνος.

34. Τῆ 10-11 μ.μ. τῆς 21 Μαΐου οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ἡσκήθησαν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καθηγητοῦ εἰς τὸ αὐτὸ μέρος πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἄλλων ἀστερισμῶν, τῶν πλείστων τοῦ θέρους.

35. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν Π. Βαλάκη, Ἀ. Μαχαίρα καὶ Ο. Μαντζαβίνου, ἐπεσκέφθησαν μ.μ. τῆς 25 Μαΐου τὸ ὠρολόγιον τοῦ Κυρρήστου τὸν Ρωμαϊκὴν ἀγοράν, τὴν βιβλιοθήκην Ἀδριανοῦ, τὸν ὄρον Ἀδριανοῦ καὶ τοὺς στύλους τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, ὅπου ὁ Π. Βαλάκης ἤγαγε τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ νὰ ἀναγνωρίσουν τὰ μέρη, τὴν ὄψιν, τὴν τέχνην καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν οἰκοδομημάτων τούτων καὶ ἐβοήθησεν αὐτοὺς νὰ ἀναπαραστήσουν τὴν ὄψιν τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ τῶν Ρωμαϊκῶν χρόνων καὶ νὰ γνωρίσουν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς τέχνης τῶν χρόνων ἐκείνων.

36. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως συναθροισθέντες εἰς τὸ ἀρχαῖον θέατρον τοῦ Διονύσου μ. μ. τῆς 25 Μαΐου ἐδιδάχθησαν τὰ καθ' αὐτὸ ὑπὸ τοῦ κ. Ἐ. Τρουλλινοῦ, ὅστις ὠδήγησεν αὐτοὺς καὶ εἰς τὸ Ἀσκληπιεῖον, τὴν στοὰν τοῦ Εὐμένους καὶ τὸ Ὁδεῖον τοῦ Ἡρώδου ἐρμηνεύων τὰ καθ' ἕκαστον.

37. Οἱ μαθηταὶ τῆς Γ' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ν. Κεφάλαι ἐπεσκέφθησαν μ. μ. τῆς 26 Μαΐου τὰ ἐργοστάσια χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων καὶ πηροχολούθησαν τὴν λειτουργίαν ἐνδὸς ἐκάστου τῶν μερῶν αὐτῶν.

38. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Π. Χιωτέλλη ἐπεσκέφθησαν π. μ. τῆς 26 Μαΐου τὰ Ἐθνομολογικὰ Μουσεῖον.

39. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἀ. Μαχαίρα ἀνῆλθον μ. μ. τῆς 28 Μαΐου εἰς Λυκαβηττόν, ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ ὁποῖου συνέλεξαν ἀριστὸν ὄψιν πρὸς περιγραφάς.

40. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἀ. Μαχαίρα, μ.μ. τῆς 30 Μαΐου μετέβησαν εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον, ὅπου ἀφοῦ ἐδιδάχθησαν συντομώτερον τὴν ἀρχαίαν καὶ ἀρχαῖαν Ἑλληνικὴν τέχνην, ὅπως δῆποτε ἀκριβέστερον ἤχθησαν εἰς τὴν διήκνωσιν τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς ἐπὶ τῶν ἀλεξάνδρινων καὶ ρωμαϊκῶν χρόνων τέχνης ἔπειτα ἐπεσκέφθησαν τὰς αἰθούσας τῶν ἐπιτυμβίων στηλῶν, σαρκοφάγων, ἀναθημάτων καὶ γυμνασίων καὶ διέκριναν τὰς κυριωτάτας περιόδους τῆς τέχνης τῶν γραπτῶν

ἀγγείων καὶ τὰς κατὰ τόπους διαφορὰς των ἐν τέλει δὲ παρατήρησαν τὰς πηλί-
νας κήρας.

41. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδήγησιν τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ὁ. Μαντζαβίνου μ. μ. τῆς 4 Ἰουνίου ἐπισκέφθησαν τὴν Βιβλιοθήκην Ἀδριανοῦ τὸ ὄρολόγιον τοῦ Κυρρήστου, τὴν Ρωμαϊκὴν ἀγορὰν, τὴν λεγομένην στοῶν τῶν Γυγάντων καὶ ἀπὸ τοῦ λεγομένου Ὁησείου παρατήρησαν τὴν θέσιν τῆς ἀρχαίας ἀγορᾶς καὶ καθώρισαν τὴν ὑποτιθεμένην θέσιν τῶν διαφόρων οἰκοδομημάτων αὐτῆς πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τῶν ἐν τῷ σχολείῳ ἐρμηνευομένων Ἀττικῶν τοῦ Πausaniou. Ἐπειτα δέ, ἀφοῦ ἔμαθον τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑρμιστείου, ἐμελέτησαν ἀκριβέστερον τὴν οἰκοδομικὴν καὶ τὰ μέρη τοῦ ναοῦ τούτου.

42. Οἱ μαθηταὶ τῆς Α' τάξεως ὑπὸ τὴν ὁδήγησιν τοῦ Ἐ. Τρουλλινοῦ μεταβάντες εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον ἀπὸ τῆς 11 π. μ. μέχρι τῆς 12.30 μ. μ. τῆς 6 Ἀπριλίου παρατήρησαν τὰ γλυπτὰ τῆς Ε' καὶ Δ' ἑκατονταετηρίδος. Κατὰ τὴν παρατήρησιν δὲ ἐκάστου ἔργου τέχνης ἐπεδιώχθη νὰ ἀντιληφθοῦν οἱ μαθηταὶ καὶ ἑποπτικῶς τὰς διαφορὰς τῆς τεχνουργίας ἐκάστου καλλιτέχνου διὰ τῆς γενομένης καλαισθητικῆς ἀναλύσεως.

43. Οἱ μαθηταὶ τῆς Δ' τάξεως ὠδηγήθησαν μ. μ. τῆς 7 Ἰουνίου ὑπὸ τοῦ Ν. Κεράλα εἰς ἐπίσκεψιν τοῦ ἀσυρμάτου πέραν τοῦ Βοτανικοῦ. Ἐκεῖ ὁ κ. ὑποδιουθυντῆς τοῦ σταθμοῦ ὑπέδειξε καὶ περιέγραψε μομπούς καὶ δέκτας ἄσυρμάτου, καὶ πρὸς πληρεστέραν κατανόησιν τῆς λειτουργίας τούτου ἀπέστειλε τηλεγραφήματα καὶ ἐπέτρεψεν εἰς μαθητὰς νὰ ἀκούσων δι' ἀκουστικῶν τὰ εἰς ἄλλου ἀσυρμάτου σήματα.

44. Οἱ μαθηταὶ τῆς Β' τάξεως τῆς 9 Ἰουνίου μ. μ. ὠδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Ν. Κεράλα ἐπισκέφθησαν τὸ ἐν τῷ Βοτανικῷ κήπῳ ἐργαστήριον τῆς Ἀνωτ. Γεωπονικῆς σχολῆς. Ἐκεῖ ὁ καθηγητῆς κ. Σ. Μαλακατῆς ὁμιλήσας γενικῶς περὶ ἀνατομικῆς καὶ φυσιολογίας τῶν φυτῶν, ὠδήγησε τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ νὰ παρατηρήσων διὰ τοῦ μικροσκοπίου πλεῖστα μικροσκοπικὰ παρασκευάσματα ἐκ διαφόρων φυτῶν. Προέτρεψε δ' ἐν τέλει τοὺς μαθητὰς νὰ πλουτίσων τὰς διαφορὰς φυσιολογικὰς συλλογὰς τοῦ σχολείου, καταλήξας εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἂν εἰς ὅλα τὰ γυμνάσια ἐγένετο ἡ αὐτὴ ἐργασία, δὲν θὰ ἠναγκαζόμεθα νὰ καταφεύγωμεν εἰς ξένα συγγράμματα, διὰ νὰ μελετήσωμεν τὴν χλωρίδα τῆς πατρίδος μας.

Σημ. Ἐκ τῶν ἀναγραφειῶν ἐκδρομῶν εἰς τὸ πρόγραμμα τοῦ 1926-7 δὲν ἐγένοντο αἱ ἰδιαίτεροι ἐντομολογικαὶ καὶ φυτολογικαὶ ἡμήμερησιν ἐκδρομαί, συγχωνευθεῖσαι μετ' ἄλλων, ἢ εἰς Φανερωμένην διὰ τὴν δυσκολίαν τῶν μεταφορικῶν μέσων, ἢ εἰς Τατόδι διὰ τὴν μεταβολὴν τοῦ δρομολογίου τοῦ σιδηροδρόμου κατὰ τὸν χειμῶνα καὶ ἢ εἰς Ἐλευσίνα, διότι οἱ μαθηταὶ εἶχον ἐξοδεύσει ἀρκετὰ εἰς τὴν προηγηθεῖσαν τριήμερον ἐκδρομὴν.

II. ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΕΚΔΡΟΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ 1926—1927

1. Τῇ 28 Δεκεμβρίου 1926, 27 μαθηταὶ τοῦ ὀμίλου συνοδευόμενοι ἀπὸ τὸν Π. Βαλάκην καὶ Ὁρ. Μαντζαβίνου ἐξέδραμον εἰς Προφήτην Ἥλιον Ὑμητοῦ. Ἐκκινήσαντες ἀπὸ τὴν πύλην Ἀδριανοῦ, ἔφθασαν εἰς Γυρισμὸν καὶ στρέψαντες πρὸς Ἄ. διὰ τῆς θέσεως («Σταυροῦ») ἔφθασαν εἰς Προφήτην Ἥλιον, ὅπου ἐγευμάτισαν. Μετὰ μεσημβρίαν διελθόντες διὰ τῆς θέσεως Σέσι ἐντὸς ὀμίλης, ἐπανῆλθον διὰ τοῦ Καρέα εἰς Παγκράτι, διανύσαντες εἰς 6 ὥρας περίπου 26 χιλιόμετρα.

2. Τῆ 4 Ἰανουαρίου 1927, 38 μαθηταὶ τοῦ ὁμίλου συνοδευόμενοι ὑπὸ τοῦ Π. Βαλάκη καὶ Ἐ. Τρουλλινού, μεταβάντες σιδηροδρομικῶς εἰς Μαρούσι διηυθύνθησαν εἰς Μελίσσα καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν σπηλιάν τῆς Πεντέλης, ὅπου ἐγευματίσαν. Μετὰ μεσημβρίαν διὰ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου καὶ Κοκκιναρᾶ μετέβησαν εἰς Κηφισίαν διανύσαντες εἰς 4 ὥρας καὶ 30' σχεδὸν 20 χιλιόμετρα.

Ἄλλας ἐκδρομὰς τοῦ ὁμίλου ἐματαίωσαν τὸ μὲν ὁ καιρὸς, τὸ δὲ τὰ χειμερινὰ δρομολόγια τῶν σιδηροδρόμων.

III. ΕΟΡΤΑΙ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ 1926—1927

Περὶ τὴν 9 π.μ. τῆς 1 Ὀκτωβρίου οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου συνηθροίσθησαν εἰς τὴν μεγαλύτεραν αἴθουσαν τοῦ σχολείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἔγινε κοινὴ προσευχή. Κατόπιν ὁ γυμνασιάρχης ὠμίλησε περὶ τῶν καθηκόντων τῶν μαθητῶν καὶ τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ ἐπιζητοῦν οὗτοι νὰ ἀποκτήσουν καὶ ἀνέπτυξε τὸν ἐσωτερικὸν τοῦ σχολείου κανονισμόν. Μετὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ μετέβησαν εἰς τὰς τάξεις των, καὶ ἀφοῦ ἔγραψαν τὸ ὄρολόγιον πρόγραμμα, ἤρχισαν ἀμέσως τακτικῶς τὴν σχολικὴν των ἐργασίαν, διδασθέντες τὸ πρῶτον μάθημα.

Περὶ τὴν 11 π.μ. τῆς 25 Μαρτίου 1927 ὅλοι οἱ μαθηταὶ τοῦ σχολείου συναθροισθέντες εἰς τὴν αὐλὴν αὐτοῦ ἤκουσαν τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἱστορίας τῆς Δ' τάξεως κ. Π. Χιωτελλῆ ἐκθέσαντος τὴν σημασίαν καὶ σπουδαιότητα τοῦ ἀγῶνος τοῦ 1821, τὰς αἰτίας καὶ τὸν σκοπὸν αὐτοῦ καὶ ἀναπτύξαντος τὰς υποχρεώσεις τῶν μαθητῶν ἀπέναντι τῆς πατρίδος, ἐν τέλει δὲ ἀποτρέψαντος αὐτοὺς ἀπὸ ἐσφαλμένων καὶ ἐπιβλαβῶν ἀντιλήψεων καὶ τάσεων.

Ἡ Γυμναστικὴ ἐπίδειξις τῆς συντελεσθείσης κατὰ τὸ 1926—1927 σωματικῆς ἀγωγῆς τῶν μαθητῶν ἐγένετο ἀπὸ τῆς 5—7 1)2 μ.μ. τῆς 2 Ἰουνίου 1927 ἐν τῷ Ἐθνικῷ Γυμναστηρίῳ ἐνώπιον τοῦ Συλλόγου τῶν καθηγητῶν καὶ ἀρκετῶν κηδεμόνων μαθητῶν. Εἰς δὲ τὰς γενομένας κατ' αὐτὴν ἀγωνιστικὰς παιδαῖας σκυταλδρομίας καὶ βόλεῦ—μπῶλ ἀνεδείχθη νικητρία ἡ Γ' Γυμνασίου.

IV. Η ΔΡΑΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Ἡ δρᾶσις τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων κατὰ τὸ ἔτος 1925—1926 ἦτο μᾶλλον περιορισμένη, διότι οἱ μαθηταὶ δὲν ἦσαν ἐπαρκῶς συνηθισμένοι εἰς τὸ νὰ αὐτοδιοικῶνται ἐν μέτρῳ· ἐν τούτοις τὰ συμβούλια αὐτῶν ἐφρόντιζον ἐπαρκῶς περὶ τῆς τάξεως, εἰς τὴν ὁποίαν πολλοὺς μαθητὰς ἀνεκάλεσαν καὶ μικρὰς ποινὰς εἰς δυστροποῦντας ἐπέβαλον, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἐξετέλεσαν, ἔκαμαν συνελεύσεις τῶν τάξεων πρὸς ἐπίλυσιν διαφόρων ζητημάτων, ἰδίως σχετιζομένων μετὰ τὴν τάξιν, ἐβοήθησαν ἀπόρους μαθητὰς εἰς ἐκδρομὰς καὶ ἐπλούτισαν τὴν μαθητικὴν βιβλιοθήκην μετὰ διάφορα βιβλία, τὰ ὁποῖα μετὰ τὴν συγκατάθεσιν τῶν τάξεων καὶ τοῦ γυμνασιάρχου ἤγγρασαν.

Αἱ μαθητικαὶ κοινότητες εἰργάσθησαν περισσότερον κατὰ τὸ ἔτος 1926—1927· ἀλλ' ἐκρίθη σκοπιμώτερον νὰ μὴ μένουν τὰ αὐτὰ συμβούλια δι' ὅλου τοῦ ἔτους, ἀλλὰ νὰ γίνῃ ἀλλαγὴ αὐτῶν καὶ διαρκούντος αὐτοῦ. Ἐκτὸς δὲ τῆς τηρήσεως τῆς τάξεως, ὅπως καὶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος, ἐφρόντισαν ἤδη ὅπως ἀναρτήσωσιν εἰκόνα ἁγίου τινὸς ἐν ἐκάστη τάξει, ἵνα τοῦτο προκαλῆ τὸν σεβασμὸν τῶν μαθητῶν καὶ ἄλλως νὰ εὐτρεπίσωσιν τὰς αἰθούσας τῶν παραδόσεων. Προσέτι δὲ ἤρχισαν καὶ νὰ διοργανώσιν διαλέξεις γινόμενας ἐνώπιον

τῶν μαθητῶν τοῦ σχολείου, τοῦ γυμνασιάρχου καὶ τῶν καθηγητῶν, τὸ μὲν διὰ τὰ μελετοῦν μεθοδικῶς ὅσα ἀναγινώσκουν, τὸ δὲ διὰ τὰ καταστοῦν ἱκανοὶ εἰς τὸ νὰ ἐκφράζωνται διὰ ζώσης ἐν συνεχεῖ λόγῳ. Τοιαύτας διαλέξεις μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων τῆς ἡμέρας ἔκαμαν οἱ ἐξῆς μαθηταί:

20 Φεβρουαρίου 1927.—Ὁ Παπαστάμου Γ. μαθητῆς τῆς Α' τάξεως ἐπιδείξας εἰκόνα τῆς Ἀκροπόλεως ὠμίλησε περὶ αὐτῆς, ἀναλύσας τὸ σχετικὸν βιβλίον τοῦ συλλόγου Ὁφελίμων βιβλίων.

2 Ἀπριλίου.—Ὁ Πανίδης Θ. μαθητῆς τῆς Α' τάξεως ὠμίλησε περὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας.

9 Ἀπριλίου.—Ὁ Σωτηριάδης Μ. τῆς Β' τάξεως ὠμίλησε περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ εἰς τὴν Δύσιν διὰ μέσου τῶν αἰώνων.

21 Φεβρουαρίου.—Ὁ Τσακίρης Β. μαθητῆς τῆς Δ' τάξεως ὠμίλησε περὶ τῆς ἀνάγκης τῶν νομισμάτων, τῆς ἀρχῆς, τῆς ἐξελίξεως αὐτῶν, τῆς καλλιτεχνικῆς τῶν μορφῆς κατὰ τὴν ἀρχαιότητα καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐξήτασε τὸν μονομεταλλισμὸν καὶ διμεταλλισμὸν καὶ τὴν βάσιν αὐτῶν.

25 Φεβρουαρίου.—Ὁ Νίκολης Θ. μαθητῆς τῆς Δ' τάξεως ὠμίλησε περὶ τῆς ἀνακαλύψεως, σημασίας καὶ χρήσεως τοῦ ραδίου.

10 Μαρτίου.—Ὁ Δεσποτόπουλος Ἀλ. τῆς Γ' τάξεως ὠμίλησε περὶ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχετικῶν βιβλίων τοῦ κ. Γ. Σωτηρίου.

31 Μαρτίου.—Ὁ Τζώνης Θ. τῆς Δ' ὠμίλησε περὶ τῆς ζωγραφικῆς ἐν τῇ Δύσει ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς ἀναγεννήσεως μέχρι τοῦ 19ου αἰῶνος καὶ ἐν τέλει ἔκαμεν ἰδιαιτέρον λόγον περὶ τῆς βυζαντινῆς ζωγραφικῆς.

14 Ἀπριλίου.—Ὁ Καμενίδης Θ. τῆς Δ' ὠμίλησε περὶ τοῦ ποιητοῦ Βαλαωρίτου.

6 Μαΐου.—Ὁ Γαββαλᾶς Α. τῆς Δ' ὠμίλησε περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ καπνοῦ.

Υ. ΔΙΔΑΧΘΕΙΣΑ ΥΛΗ ΚΑΤΑ ΤΟ 1926—1927

Τάξις Α'.

1. Θρησκευτικὴ (2 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδομ.). Εἰσαγωγή εἰς τὰ 4 Εὐαγγέλια, περικοπαὶ ἐκ τῶν 4 Εὐαγγελιστῶν καὶ μάλιστα τοῦ κατὰ Ματθαῖον, ἢ ἐπὶ τοῦ ἔρους ὀμιλία καὶ παραβολαί, καὶ τέλος περικοπαὶ ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην. Προσέτι ἐδιδάχθησαν καὶ ὀκτὼ καντάκια (σύνολον ὥρων διδασκαλίας 54). Διδάξας ὁ κ. Σ. Τσακμάκης.

2. Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ. (9 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδομάδα). Α' Ἑρμηνεῖα. 1) Ἀρριανῶν Ἀναβ. Ἀλεξάνδρου: Β βλ. Α' κεφ. 1 καὶ 11—16, Β' κεφ. 3 καὶ 7 (σελ. 16 ἐκδ. Κοσμᾶ). 2) Ἡροδότου Βιβλ. VI κεφ. 94—97, 100, 102—120, Βιβλ. VII κεφ. 201—220, 222—228 (σελ. 17 ἐκδ. Στουραῖτου). 3) Λυσίου ὑπὲρ Μαντιθέου καὶ ὑπὲρ Ἀδυνάτου. 4) Πλουτάρχου Θεμιστοκλέους κεφ. 1—25. Β' Συνακτικόν. Ὅροι προτάσεως, συμφωνία αὐτῶν, ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί, παράθεσις, ἐπεξηγήσεις, πτώσεις μετὰ οὐσιαστικῶν καὶ ἐπιθέτων, παραθετικά, ἀπαρέμφατον, ἀπρόσωπα ρήματα, διαθέσεις ρημάτων, ἀντικείμενον, ρήματα μετὰ πλαγίων πτώσεων, μετοχαί, τὰ εἰς τὸς καὶ τὸς ρηματικά, χρόνοι καὶ ἐγκλίσεις τοῦ ρήματος ἐν ταῖς ἀνεξαρτήτοις προτάσεσι, κύρια προτάσεις κρίσεως καὶ ἐπιθυμίας, εὐθεταί ἐρωτησεις, ἐπιρρηματικοὶ προσδιορισμοί, δοτικὴ προσωπικὴ. Ὁρ. διδασκαλ. καθ' ὅλον τὸ ἔτος 254. Διδάξας ὁ κ. Ἐμμ. Τρουλλινός.

3. Νέα Ἑλληνικά. I. Ἑρμηνεία νέων Ἑλληνικῶν (2 ὥρ. καθ' ἔβδομ.). Ἀνάγνωσις, διασάφησις λογικῆ καὶ καλαισθητικῆ ἐπεξεργασία 3 διηγημάτων, 2 περιγραφῶν καὶ 9 ποιημάτων ἐκ τῶν νεοελληνικῶν Σαρῆ. Ὡρ. διδ. ἐν συνόλ. 52. Διδάξ. ὁ κ. Ἑμμ. Τρουλλινός.

II Ἐκθέσεις : (1 ὥρ. καθ' ἔβδομάδ.) 13 διηγήματα καὶ 2 διάλογοι. Ὡρ. διδ. ἐν συνόλ. 27. Διδάξ. ὁ κ. Ἑμμ. Τρουλλινός.

4. Λατινικά. (4 ὥρ. διδ. καθ' ἔβδομ.) Α' Ἑρμηνεία α') ἐκ τοῦ Λατινικοῦ Ἀναγνωσματορίου Κοσμᾶ §§ 1—6, 8—41, 45, 47, 49, 54 καὶ 55. β') ἐκ τοῦ Lhomond ὄλον τὸ Α' κεφάλαιον καὶ δύο §§ τοῦ Β'. Β' Γ ρ α μ α τ ι κ ῆ : Αἱ κλίσεις τῶν οὐσιαστικῶν, τὰ ἐπίθετα, τὰ παραθετικά, τὸ sum, αἱ 4 συζυγίαι τῶν ρημάτων, αἱ ἀντωνυμίαι, τὰ ἐπιρρήματα καὶ τὰ παραθετικά αὐτῶν. Ὡρ. διδ. 104. Διδάξ. ὁ κ. Ἑ. Τρουλλινός.

5. Μαθηματικά (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδομ. 4). Ὀλόκληρος ἡ θεωρητικὴ ἀριθμητικὴ μετὰ σχετικῶν ἀσκήσεων κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Ν. Νικολάου. Ὡρ. διδ. ἐν συνόλ. 106. Διδάξας ὁ κ. Γ. Οἰκονόμου.

6. Γαλλικά. (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 3). 1) Ἐπειδὴ πολλοὶ μαθηταὶ δὲν εἶχον διδαχθῆ Γαλλικὰ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν σχολεῖον, κατ' ἀνάγκην ἀνεστάλη ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος καὶ ἐδιδάχθησαν καθ' ὄλον τὸ α' τρίμηνον τὰ πρῶτα στοιχεῖα τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐξ ἐγκεκριμένου ἀναγνωστικοῦ (τοῦ κ. Φωκίτου). 2) Ἐκ τῆς ἐγκεκριμένης μεθόδου (Συρίγου) : ἐποπτικὴ διδασκαλία ὀλοκλήρου τοῦ πίνακος τῆς ἀνοίξεως καὶ μέρους τοῦ πίνακος τοῦ θέρους (μέχρι τοῦ La recolte συμπεριλαμβανομένου). 3) Ἐκ τῆς γραμματικῆς Κυπρίου, ἐπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ ἐπιθέτου συμπεριλαμβανομένου, μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκήσεων καὶ θεμάτων. Ὑπαγόρευσις κειμένου, συνδιάλεξις, ἀπομνημόνευσις λέξεων, σχηματισμὸς φράσεων. Ὡρ. διδ. ἐν συνόλῳ 83. Διδάξ. ὁ κ. Σ. Μαρκουλάκης.

7. Ἱστορία. (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 3). Ἐδιδάχθη ὅλη ἡ ὀριζομένη ὑπὸ τοῦ προγράμματος ὕλη (ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῆς Ἑλλάδος μέχρι τῆς ἐν Ἰψῶ μάχης) κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Ἀ. Χωραφᾶ καὶ ἐγένοντο πολλαὶ ἐπισκέψεις καὶ ἐκδρομαὶ εἰς ἱστορικοὺς τόπους. Σύνολ. ὥρ. διδ. 82. Διδάξ. ὁ κ. Ἑ. Τρουλλινός.

8. Φυσικὴ Ἱστορία (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 3). Ὀλόκληρος ἡ ἀνθρωπολογία. Ἐκ τῆς ζωολογίας, διδαχθείσης ὀλοκλήρου, παρελείφθησαν μόνον αἱ συνομοταξίαι τῶν χιτωνοφόρων καὶ μαλακοειδῶν καὶ γενικότητες μόνον ἐδιδάχθησαν ἐκ τῶν δύο τελευταίων συνομοταξιῶν τῶν κοιλεντέρων καὶ πρωτοζῶων. Σύνολ. ὥρ. διδ. 79. (Κατὰ τὰς λοιπὰς ὥρ. διδ. τῆς φυσικῆς ἀπησχολήθη ἡ τάξις ἡ ὁ καθηγητῆς εἰς ἐκδρομὰς). Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεράλας.

9. Γυμναστικὴ (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 3). Α' Ἐκ τῶν τακτικῶν ἀσκήσεων τὰ ἔδαφ. 196, 201, 204, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215 ἐκ τοῦ προσωρινοῦ κανονισμοῦ τῶν ἀσκήσεων πεζικοῦ τευχ. Α' 1894. Β' Ἄπασαι αἱ ἐλεύθεραι ἀσκήσεις ἐκ τῶν ὑποδειγματικῶν πινάκων ἡμερησίων γυμνασίων, μὲ ἀνάλυσιν ἐκάστης ἀσκήσεως καὶ ὑποδειγματικὴν ἐκτέλεσιν ὑπὸ τοῦ διδάξαντος (ἐκ τοῦ Δελτίου Ὑπουρ. Παιδ. Παραρτημ. 9ον ὀδηγὸς διδασκ.) Γ'. Τινὲς τῶν παιδιῶν ἐκ τῶν ἀγωνιστικῶν α') σκυταλοδρομία καὶ β') βόλευμπῶλ. Δ'. Ἐκ τῆς ἀγωνιστικῆς : α') δρόμος ταχύτητος (τὸ πολὺ 50 μ.) β') πηδήματα ἐλεύθερα, γ') ρίψεις δι' ἐκατέρας χειρὸς (λιθάρι). Διδάξ. ὁ κ. Ὁ. Μαντζαβίνος.

Τάξις Β'.

1. Θρησκευτικὰ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 2). Εἰσαγωγή γενικῶς εἰς τὰς πράξεις καὶ τὰς ἐπιστολάς τῶν ἀποστόλων, ἐρμηνεῖα περικοπῶν ἐκ τῶν πράξεων καὶ τῶν ἐπιστολῶν ἰδίᾳ τοῦ Παύλου, προηγουμένης μικρᾶς τινος εἰσαγωγῆς εἰδικῶς εἰς ἐκάστην ἐπιστολήν, ἐξ ἧς ἐλαμβάνετο ἡ περικοπὴ (Σύνολ. ὥρῶν διδ. 54). Διδάξας ὁ κ. Σ. Τσακμάκης.

2. Ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ (9 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδομ.). Α'. Ἐρμηνεῖα: α') ἐκ τοῦ Θουκυδίδου Βιβλ. II κεφ. 7—33, β') ἐκ τοῦ Δημοσθένους Α' καὶ Β' Ὀλυμπιακός, γ') ἐκ τῶν Ἀπομνημονευμάτων Ξενοφ. Βιβλ. I κεφ. 1 § 1—20 (πλὴν τῆς § 13), κεφ. 2 §§ 1—10 καὶ 56—64, κεφ. 5, 7 § 1—5 Βιβλ. II κεφ. 3 § 1—19, κεφ. 4 § 1—7. δ') ἐκ τοῦ Πλουτάρχου Τιβερίου Γράχου κεφ. 1—21 ε') ἐκ τῆς Ὀμ. Ὀδυσσ. Α στ. 1—424 καὶ Ζ στιχ. 1—327. Β'. Ἐκ τοῦ συνηθιστοῦ ἐδιδάχθησαν αἱ ἐξηρητημέναι προτάσεις, αἱ εὐθεῖαι ἐρωτήσεις, οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι, τὸ ἄρθρον, τὰ σχήματα ἐν γένει, αἱ ἀντωνυμίαι. Ἐγένοντο δὲ καὶ ἀσκήσεις ἐν γένει ἐπὶ τοῦ συντακτικοῦ. Σύνολ. ὥρ. διδ. 244. Διδάξας ὁ κ. Α. Μαχαίρας.

2. Νέα Ἑλληνικὰ. Ἐρμηνεῖα νέων ἑλληνικῶν (2 ὥρ. καθ' ἑβδ.) Ἀνάγνωσις, διασάφησις, λογικὴ καὶ καλαισθητικὴ ἐπεξεργασία 34 λογοτεχνημάτων, ἧτοι διηγημάτων, περιγραφῶν, ρητορικῶν λόγων καὶ ποιημάτων ἐκ τῶν Νεοελληνικῶν Σαρῆ. Σύνολ. ὥρ. διδ. 60. Διδάξ. ὁ κ. Α. Μαχαίρας.

II Ἐκθέσεις (1 ὥρ. καθ' ἑβδ.). Ἐγένοντο 14 ἐκθέσεις περιγραφῶν. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 19) Διδάξ. ὁ κ. Α. Μαχαίρας.

4. Λατινικὰ (4 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδομ.). Α' Ἐρμηνεῖα ἐκ τοῦ Κορνηλίου Νέπωτος Hannibal (ὀλόκληρος), β') ἐκ τοῦ de Bello civili τοῦ Καίσαρος κεφ. 82—101. Β' Γραμματικὴ: Ποσότης συλλαβῶν, τονισμός, παραθετικὰ ἐπιθέτων, ἀντωνυμίαι, ἀριθμητικὰ, ῥήματα ἀνώμαλα, ἔλλιπῆ, ἀποθετικὰ καὶ ἡμιαποθετικὰ, ἡμερολόγιον, γερονδιῶν καὶ γερονδιακῆ ἑλξίς, περιδοτικῆς καὶ ἀφαιρετικῆς, προτάσεις τελικαί, συμπερασματικαί, αἰτιολογικαί, ὑποθετικαί, χρονικαί, ἀναφορικαί καὶ ἀσκήσεις ἐφ' ὀλοκλήρου τῆς γραμματικῆς. Σύνολ. ὥρ. διδ. 102. Διδάξ. ὁ κ. Α. Μαχαίρας.

5. Μαθηματικὰ. (4 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ.). Ἐκ τῆς Θεωρητικῆς Ἀριθμητικῆς περὶ δεκαδικῶν ἀριθμῶν καὶ τετραγώνων καὶ τετραγωνικῆς ρίζης. Ἐκ τῆς Ἀλγέβρας ὀλόκληρος ἢ ὑπὸ τοῦ προγράμματος ὀριζομένη ὕλη κατὰ τὸ ἐγγχειρίδιον Ν. Σακελλαρίου. Ἐκ δὲ τῆς Γεωμετρίας ὀλόκληρον τὸ Α' βιβλίον καὶ τὰ 9 πρῶτα προβλήματα τοῦ Β' βιβλίου μετὰ σχετικῶν ἀσκήσεων κατὰ τὸ ἐγγχειρίδιον Ἰ. Χατζιδάκι. Σύνολ. ὥρ. διδ. 107. Διδάξ. ὁ κ. Γ. Οἰκονόμου.

6. Γαλλικὰ. (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Α'. Ἐκ τῆς χρηστομαθείας β' τάξ. Κυπρίου ἡρμηνεύθησαν α') La barque de l'émigré, β') Force de volonté de Charles XII, γ') Ma mère, souvenir, δ') Un trait de courage, ε') Charles XII en Saxe, στ') Regulus, ζ') La vraie charité, η') La confiance bien placée, θ') Le nid des chardonnerets, ι') Damon et Phin-dias, ια') L'enfant soldat, ιβ') Un incendie dans la fabrique, ιγ') L'ami des abeilles. Β') Ἐποπτικὴ διδασκαλία τοῦ θέρου (πιν. Hölzel). Γ') Ἐκ τῆς Γραμματικῆς (συνέχεια): σχηματισμὸς τοῦ θηλυκοῦ τῶν ἐπιθέτων μέχρι τῶν ῥημάτων τῆς β' συζυγίας μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκήσεων καὶ

θεμάτων. Συνδιαλέξεις, ἀπομνημόνευσις λέξεων, σχηματισμός φράσεων (Σύνολ. ὥρ. διδ. 72). Διδάξ. ὁ κ. Σ. Μαρκουλάκης.

7. Ἱστορία. (Ἦρ. καθ' ἔβδ. διδ. 3). Ἐδιδάχθη ὀλόκληρος ἡ Ῥωμαϊκὴ ἱστορία καὶ ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία ἐπὶ τῶν Ἀλεξανδρινῶν καὶ Ῥωμαϊκῶν χρόνων κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Ἀ. Χωραφᾶ. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 78). Διδάξ. ὁ κ. Α. Μαχάρας.

8. Φυσικὴ Ἱστορία. (Ἦρ. διδ. καθ. ἔβδ. 3) Α') Ἐκ τῆς Βοτανικῆς: μορφολογία, ἀνατομικὴ, φυσιολογία τῶν φυτῶν καὶ ἐκ τῆς συστηματικῆς τῶν φυτῶν τὰ μονοκότυλα. Β') Ὀλόκληρος ἡ Γεωλογία. Γ') Ἐκ τῆς Ὀρυκτολογίας γενικὰ γνωρίσματα τῶν ὀρυκτῶν καὶ ἰδιαιτέρως ἡ κρυσταλλογραφία. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 63) Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεφάλας.

9. Γυμναστικὴ (3 ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ.). Α') Ἐκ τῶν τακτικῶν ἀσκήσεων αἱ ἐν τῇ Α' τάξει καὶ ἀσκήσεις διμοιρίας. Συντάξεις καὶ ζυγίσεις τῆς διμοιρίας ἐν παρατάξει καὶ φάλαγγι, μετασχηματισμοὶ αὐτῆς. Β') Ἐκ τῶν ὑποδειγματικῶν γυμνασίων τὰ ἐν τῇ Α' τάξει καὶ ἐπὶ ὀργάνων ἐπεκτάσεις καὶ ἐξαρτήσεις. Γ') Ἐκ τῶν παιδιῶν αἱ ἀγωνιστικαί. Δ') Ἐκ τῆς ἀγωνιστικῆς: α') δρόμος ταχύτητος (75 μ. τὸ πολὺ). β') ἄλμα εἰς ὕψος μ. φ. καὶ τριποῦν. γ') Ἑλληνικὴ δισκοβολία καὶ λιθοβολία. Διδάξ. ὁ κ. Ὁ. Μαντζαβίνος.

Τάξις Γ'.

1. Θρησκευτικὰ (ὥρ. καθ. ἔβδ. 2). Χριστιανικῆς ἠθικῆς τὸ γενικὸν μέρος καὶ ἐκ τοῦ εἰδικοῦ μέχρι τῶν εἰδικῶν κοινωνικῶν καθηκόντων δηλ. μέχρι τοῦ περὶ γάμου (συνολ. ὥρ. διδ. 49). Διδάξας ὁ κ. Σ. Τσακμάκης.

2. Ἀρχαῖα Ἑλληνικά. (ὥρ. διδ. καθ. ἔβδ. 9). Α' Ἐρμηνεῖα: α') Δημοσθένους ὁ περὶ Εἰρήνης καὶ ὁ Β' Φιλιππικός, β') Ὁμήρου Ἰλιάδος Α' καὶ Ζ' γ') Λυρικῶν ποιητῶν (ἐκδ. Γουδῆ) Ἀπ. 1—7 10—25, 46, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 87, 90, 92, 94, 96, 99, 101, 105, 155, 156, 159, 161, 165—183. δ') Θουκυδ. δημηγ. α' βιβλ. Κερκυραίων καὶ Κορινθίων πρὸς Ἀθηναίους καὶ Κορινθίων πρὸς Λακεδαιμονίους, ε') Θεοφράστου Χαρακτῆρες 28 (ἐκδ. Ρώσση) στ') Πλάτωνος Ἀπολογία, ζ') Κοντάκια καὶ Κανόνες α', β' καὶ γ' (ἐκδ. Παντελάκη). Β' Ἐκ τῆς Γραμματολογίας. Εἰσαγωγή, τὰ περὶ ἔπους καὶ ἀρχαιότερας λυρικῆς ποιήσεως καὶ περὶ τῆς λυρικῆς ποιήσεως τῆς ἀττικῆς περιόδου, Ἀλεξανδρινῆς, ρωμαϊκῆς καὶ βυζαντινῆς. (Σύν. ὥρ. διδ. 238). Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

3. Νέα Ἑλληνικά. (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 1). Ἐγένοντο 13 συνθέσεις μετὰ τῆς ἀναγκαίας διδασκαλίας εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: χαρακτηρισμόν, ἔκφρασιν, σύγκρισιν, παρατήρησιν. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 23). Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

4. Λατινικά (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 3). Ἐρμηνεῖα: α') Κικέρωνος κατὰ Κατίλινα III κεφ. 1—8, β') Ἐπιστολῶν (ἐκδ. Κακριδῆ) Κικέρωνος I, II, III καὶ V. γ') Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων Πύραμις καὶ Θίσβη, Ἀράχνη. Συντακτικόν (Κακριδῆ): μέχρι τῶν συντασσόμενων μετὰ δοτικῆς ρημάτων μετὰ 13 θεματογραφικῶν ἀσκήσεων τοῦ αὐτοῦ βιβλίου. Σύνολ. ὥρ. δ. 77. Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

5. Μαθηματικά. (ὥρ. διδ. καθ' ἔβδ. 4). Συνέχεια τῆς Ἀλγέβρας (ἀπὸ τοῦ περὶ ριζῶν) μέχρι τέλους αὐτῆς μετὰ σχετικῶν ἀσκήσεων καὶ προβλημάτων κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Ν. Σακελλαρίου. Ἐκ τῆς Γεωμετρίας τὸ Β'

καὶ Γ' βιβλίον κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον I. Χατζιδάκι. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 111). Διδάξ. ὁ κ. Γ. Οἰκονόμου.

6. Γ α λ λ ι κ ᾶ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Α' Ἐρμηνεία ἐκ τῆς ἐγκριμένης Χρηστομαθείας Κυπρίου α') Prosper Merimé : Colomba (ὄλον τὸ ἐν τῇ χρηστομαθείᾳ περιλαμβανόμενον μέρος) β') Corneille : Le Cid, acte I scène V. acte II, scènes II, VII, VIII. Β' Ἐποπτικὴ διδασκαλία τοῦ φθινοπώρου ἐκ τῆς μεθόδου Συρίγου. Γ' Ἐκ τῆς γραμματικῆς: ἀπὸ τὰ δεικτικά ἐπίθετα μέχρι τῶν ἀπροσώπων ρημάτων μετὰ τῶν ἐν τῇ γραμματικῇ ἀσκήσεων καὶ θεμάτων περὶ τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς μετοχῆς (Σύνολ. ὥρ. διδ. 80). Διδάξ. ὁ κ. Σ. Μαρκουλάκης.

7. Ἰ σ τ ο ρ ί α. (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Ὀλόκληρος ἡ Βυζαντινὴ ἱστορία ἀπὸ τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου μέχρι τῆς ἀλώσεως τῆς Κων/πόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων μετὰ τῶν σχετικῶν γεγονότων τῆς μεσαιωνικῆς Εὐρωπαϊκῆς ἱστορίας κατὰ τὸ βιβλίον τοῦ Λαζάρου καὶ Θεοδωρίδου (Σύνολ. ὥρ. διδ. 85). Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

8. Φ υ σ ι κ ῆ Π ε ἰ ρ ο μ α τ ι κ ῆ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Ἡ εἰσαγωγὴ, ὀλόκληρος ἡ μηχανικὴ, ὕδροστατικὴ, ἀεροστατικὴ καὶ θερμαντικόν. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 85). Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεφάλας.

9. Χ η μ ε ἰ α (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 1). Ἐκ τῶν στοιχείων ἀνοργάνου Χημείας ἐδιδάχθη ἡ εἰσαγωγὴ, ἅπαντα τὰ ἀμέταλλα, καὶ ἐκ τῶν μετάλλων τὸ κάλιον καὶ τὸ νάτριον μετὰ τῶν ἀλάτων των (σύνολ. ὥρ. διδ. 37). Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεφάλας.

10. Ψ υ χ ο λ ο γ ί α. (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 2). Ὀλόκληρος ἡ ψυχολογία κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Γ. Γεωργακάκι (Σύνολ. ὥρ. διδ. 54). Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

11. Γ υ μ ν α σ τ ι κ ῆ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Α' Ἐκ τῶν τακτικῶν ἀσκήσεων αἱ ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει ὡς καὶ μετασχηματισμὸς τοῦ λόχου (ἐδ. 309—372 κανονισμοῦ Πεζικοῦ). Β' Ἐκ τῶν ὑποδειγματικῶν πινάκων ἡμερησίων γυμνασίων τὰ ἐν τῇ Α' καὶ Β' τάξει ὡς καὶ ἡμερησία προγράμματα ἀνοργάνου γυμναστικῆς. Γ' Ἐκ τῶν παιδιῶν αἱ ἀγωνιστικά. Δ' Ἐκ τῆς ἀγωνιστικῆς: τὸ γυμναστικὸν πένταθλον (δρόμος, ἄλματα, ρίψεις δι' ἑκατέρας χειρὸς) Διδάξ. ὁ κ. Ὁ. Μαντζαβίνος.

Τάξις Δ'.

1. Θ ρ η σ κ ε υ τ ι κ ᾶ (1 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ.). Ὀλόκληρος ἡ πρώτη περίοδος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας (Σύνολ. ὥρ. διδ. 26). Διδάξ. ὁ κ. Σ. Τσακμάκης.

2. Ἀ ρ χ α ῖ α Ἐ λ λ η ν ι κ ᾶ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 9). Ἐρμηνεία α') τοῦ Οἰδίοποδος ἐπὶ Κολωνῶ, β') τῆς Ἰφιγενείας ἐν Αὐλίδι ἐκτὸς τῶν χορικῶν, γ') τῶν στοιχείων Σ, Τ καὶ Χ τῆς Ἰλιάδος κατὰ τὴν ἔκδοσιν Γουδῆ, δ') τοῦ Γοργίου τοῦ Πλάτωνος ἐκτὸς τῶν κεφ. 37—54, ε') τοῦ ἐπιταφίου τοῦ Περικλέους στ') τῶν κεφ. 1—23 τῶν Ἀττικῶν τοῦ Πausanίου κατὰ τὴν ἔκδ. Ρωμαίου. ζ') τοῦ Α' καὶ Γ' εἰδυλλίου τοῦ Θεοκρίτου (Θύρσις ἢ Ὠιδὴ καὶ Ἀμαρυλλίς): ἅπαντα μετὰ τῶν ἀναγκαίων εἰσαγωγῶν καὶ ἀναλύσεων. Ἐκ τῆς γραμματολογίας περὶ δράματος, φιλοσοφίας καὶ ὀλίγα περὶ ρητορικῆς (Σύνολ. ὥρ. διδ. 243). Διδάξ. ὁ κ. Π. Βαλάκης.

2. Νέα Ἐ λ λ η ν ι κ ᾶ. Α') Ἀνάλυσις κατὰ πράξεις τοῦ Μάχβεθ τοῦ Σαίξπηρ, ἐξέλιξις τῆς πράξεως καὶ ψυχολογικὴ καὶ καλαισθητικὴ ἐμβά-

θυσις. Ἀνεύρεσις τῆς ὅλης ὑποθέσεως καὶ ἐν παραβολῇ πρὸς τὴν παράδοσιν ἀνεύρεσις τοῦ τρόπου τῆς διαπλάσεως τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Σαίξπηρ. Χαρακτηρισμὸς τῶν προσώπων τοῦ δράματος καὶ ἀνεύρεσις τῶν κυρίων γνωρισμάτων τοῦ ἥρωος τῆς σαίξπηρείου τραγωδίας. Σύγκρουσις τῶν χαρακτήρων ἐνότης καὶ κυρία ἰδέα τοῦ Μάκβεθ (σύνολον ὥρ. διδ. 7). Β') Ἐγένοντο 15 ἐκθέσεις μετὰ τῆς ἀναγκαίας συστηματικωτέρας διδασκαλίας εἰς τὰ ἐξῆς εἶδη: διήγημα, περιγραφὴν, χαρακτηρισμὸν, σύγκρισιν, παρατήρησιν, πραγματείαν (ἦτοι ἀνάπτυξιν ἐννοίας, διασάφησιν γνώμης, ἀνάπτυξιν παροιμίας καὶ πλήρη πραγματείαν). Σύνολ. ὥρ. διδ. 27. Διδάξας ὁ κ. Π. Βαλάκης.

3. Λατινικὰ (3 ὥρ. καθ' ἑβδ. διδ.). Ἑρμηνεῖαι: α') ἐκ τῆς Αἰνειάδ. τοῦ Βιργιλίου Π στιχ. 1—56, 195—226, 265—327, 347—385, 402—428, 469—566, 601—670, 725—740 καὶ 745—750. β') ἐκ τοῦ Somnii Scipionis τοῦ Κικέρωνος κεφ. 1—3 καὶ 6—9. γ') ἐκ τῶν Ὀρατίου Ὠιδῶν βιβλ. I, 1, 3, 6, 24 καὶ 37. βιβλ. II, 7. βιβλ. III, 1, 5, 6 καὶ 8. (σύνολον ὥρῶν διδ. 78). Διδάξ. ὁ κ. Ἀ. Μαχαίρας.

4. Μαθηματικὰ. (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Ὀλόκληρος ἡ τριγωνομετρία καὶ στερεομετρία μετὰ σχετικῶν ἀσκήσεων κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Ἰ. Χατζηδάκι (Σύνολ. ὥρ. διδ. 89). Διδάξ. ὁ κ. Γ. Οἰκονόμου.

5. Κοσμογραφία (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 2). Ἀπ' ἀρχῆς τῆς κοσμογραφίας μέχρι τοῦ περὶ ἡμερολογίου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένου, κατὰ τὸ ἐγχειρίδιον Δ. Αἰγινήτου. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 50). Διδάξ. ὁ κ. Γ. Οἰκονόμου.

6. Γαλλικὰ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Α'). Ἐκ τῆς ἐγκακριμένης Χρηστομαθείας Θ. Κυπρίου: Un rêve de bonheur (Rousseau). La bataille de Walmy (Thiers). Le voyage à pied (Rousseau). Comment les Romains purent s'agrandir (Montesquieu). Plutarque (Rousseau). Voyage imaginaire: poésie (Beranger). La chute des feuilles (Milleveige). Molière: Avare, acte III, scène 1. Acte II, scènes 6, 7. Acte V, 1. Β'). Θέματα κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἐκ τοῦ βραβευθέντος ἔργου la Tache de Pierre: ἰδιωματικαὶ ἐκφοραὶ, συνώνυμα, ἀντίθετοι ἐννοιαί, παροιμίαι. Γ.) Γραμματικῆς ἀπὸ τοῦ περὶ δεικτικῶν ἐπιθέτων μέχρι τῶν ἀνωμάτων ρημάτων καὶ μέρος αὐτῶν. Ἀσκήσεις καὶ θέματα κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ. Χρῆσις τῆς παθητικῆς καὶ ἐνεργητικῆς μετοχῆς κλ. (Σύνολ. ὥρ. διδ. 85). Διδάξ. ὁ κ. Σ. Μαρκολάκης.

7. Ἰστορία (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τῶν Τούρκων μέχρι καὶ τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου τοῦ 1870 κατὰ τὸ βιβλίον Ἀ. Χωραρά. (Σύνολον ὥρ. διδ. 82). Διδάξ. ὁ κ. Π. Χιωτέλλης.

8. Φυσικὴ (ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ. 3). Ἐκ τῆς πειραματικῆς φυσικῆς: Ἀκουστικῆ, Ὀπτικῆ, Μαγνητισμὸς καὶ Ἠλεκτρισμὸς (Σύνολ. ὥρ. διδ. 85). Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεφάλας.

9. Χημεία (1 ὥρ. διδ. καθ' ἑβδ.). Ἐκ τῶν στοιχείων Χημείας ὀλόκληρος ἡ Ὄργανικὴ Χημεία (Σύνολον ὥρ. διδ. 30). Διδάξ. ὁ κ. Ν. Κεφάλας.

10. Λογικὴ ὀλόκληρος, καὶ ἡ καθαρὰ καὶ ἡ ἐφηρμοσμένη (Σύνολ. ὥρ. διδ. 39). Διδάξ. ὁ κ. Π. Βαλάκης.

11. Ὑγιεινὴ. (Εἰσαγωγή—Περὶ μικροβίων.—Περὶ λοιμοδῶν νοσημάτων.—Περὶ ἀνοσίας καὶ ἀναπτύξεως νόσων.—Περὶ ἀέρος, ὑγιεινῆς τῆς κατοικίας, λουτρῶν, καθαρισμοῦ, ἀφροδισίων παθημάτων (Σύνολον ὥρ. διδ. 9). Διδάξ. ὁ κ. Ἰ. Παπαδόπουλος.

12. Γυμναστική (Ἔρ. καθ' ἐβδ. 3). Α'.) Πάντα τὰ διδασκόμενα ἐν τῇ Γ' τάξει. Β'.) Σκοποβολὴ μὲ σχολικὸν ὄπλον : ἤτοι γνώσις τοῦ ὄπλου καὶ τοῦ μηχανισμοῦ του, πυροβόλησις (εὗρεσις τῆς σκοπευτικῆς γραμμῆς, ἐνέργεια τοῦ δακτύλου ἐπὶ τῆς σκανδάλης, στάσις τοῦ ὀρθίως, γονυπετώσ καὶ πρηνηθὸν πυροβολοῦντος) ὑφ' ὄλων τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως (ἕκαστος τῶν μαθητῶν ἔρριψεν ὑπὲρ τὰς 65 βολάς).

Ἐπίδοσις τῶν μαθητῶν : Νίκας Π. 88 ο]ο, Ἀγγελικόπουλος Γ. 86 ο]ο, Μπέκας Σ. 85 ο]ο, Καμενίδης Θ. 83 ο]ο, Ἀβραμίδης Κ. 83 ο]ο, Κοντός Κ. 85 ο]ο, Μάτσας Ἀ. 72 ο]ο, Νίκολης Θ. 75 ο]ο, Βιδάλης Μ. 81 ο]ο.

VI. ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΓΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ 1926 - 7.

Τάξις Α'.—1) Διαγωγή μαθητοῦ πρὸς γέροντα.—2) Συζήτησις δι' ἐν ταξίδιον.—3) Τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τῆς ἀμελείας ἐνὸς μαθητοῦ.—4) Ἡ μάχη τοῦ Γρανικοῦ ποταμοῦ.—5) Μεγαλοφροσύνη τοῦ Ἀλεξάνδρου.—6) Οἱ γάμοι τῆς Ἀγαρίστης.—7) Δάμων καὶ Φιντίας.—8) Ἡ πρώτη χιῶν.—9) Ὁ Μαραθωνοδρόμος.—10) Αἱ ἕξ ἡμέραι τῶν διαγωνισμάτων.—11) Ὁ δακτύλιος τοῦ Πολυκράτους.—12) Ὁ Ἀρίων.—13) Ὁ μέλας ζωμός.—14) Διάλογος δύο Ἀθηναίων πολιτῶν ἐπὶ τῇ εἰδήσει τῆς καταλήψεως τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ Φιλίππου.—15) Διάλογος δύο Ἀθηναίων μετὰ τὴν εἰδησιν τοῦ θανάτου τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου.

Τάξις Β'.—1) Ἐκθεσις κατ' ἐλευθέραν ἀπολύτως ἐκλογὴν.—2) Ἀπὸ τοῦ Πενταδακτύλου.—3) Τί παρετήρησα ἀπὸ τοῦ λόφου τῶν Μουσῶν.—4) Περιγραφή τοῦ Ἀ' Γυμνασίου.—5) Ἡ ἀφίξις τοῦ χειμῶνος.—6) Περιγραφή τῆς πλατείας τοῦ Συντάγματος.—7) Περιγραφή τοῦ ναοῦ τῆς Μητροπόλεως.—8) Ἡ χιῶν εἰς τὰς Ἀθήνας.—9) Ἡ γάτα μας.—10) Ἀπὸ τὸ διάσελον τοῦ Ἰμμητοῦ.—11) Ἡ σπηλιὰ τοῦ Λιονταριοῦ.—12) Περιγραφή κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν.—13) Περιγραφή κατ' ἐλευθέραν ἐκλογὴν.—14) Ἀπὸ τοῦ Λυκαβηττοῦ πρὸς τὰ Ν. Δ.

Τάξις Γ'.—1) Χαρακτηρισμὸς ἀκαταστάτου.—2) Χαρακτηρισμὸς τοῦ Χρύσου.—3) Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ἀγαμέμνονος.—4) Ὁ φύλαρος.—5) Ὁ μέθυσοσ.—6) Ὁ ἵππος (ἐκφρασις).—7) Ἡ πρώτη χιῶν.—8) Θύελλα καὶ πόλεμος.—9) Λίκνον καὶ φέρετρον.—10) Τίς εἶναι προτιμότερα, ἡ θεωρητικὴ ἢ ἡ πρακτικὴ μόρφωσις.—11) Ἡ ἀρχὴ τοῦ ἔαρος (παράτηρησις).—12) Ποῖον σκοπὸν τοῦ βίου ἔθικεν ὁ Σωκράτης.—13) Οἱ δύο παρ' Ὀμήρω αἰδοί.

Τάξις Δ'.—1) Ἡ ἀλαζονεὶα διορθουμένη (διήγημα).—2) Περιγραφή τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Ἀθηνῶν.—3) Χαρακτηρισμὸς Κύρου τοῦ νεωτέρου (κατὰ Ξενοφῶντα).—4) Ὁ δεισιδαίμων (ἠθικὸς χαρακτήρ).—5) Πόλεμος καὶ θύελλα (σύγκρισις).—6) Παρέχει περισσοτέρας εὐχαριστήσεις ὁ ἀγροτικὸς ἢ ὁ ἀστικὸς βίος;—7) Κατὰ τίνα τρόπον καθιστοῦν ἄραιαν τὴν ἀποψιν τῆς Ἀττικῆς τὰ περιβάλλοντα τὸ λεκανοπέδιον τῶν Ἀθηνῶν ὄρη (παράτηρησις).—8) Ἡ ἀνδρεία (ἀνάπτυξις ἐννοίας).—9) Ἡ ὀργή.—10) Περὶ φειδρότητος.—11) Τῆς ἀρετῆς ἰδρώτα θεοὶ προπάροισεν ἔθικαν (διασάφισις γνώμης).—12) Περισσότερο ψάμι τρώει κανεὶς μὲ τὸ μέλι παρὰ μὲ τὸ ξίδι (ἀνάπτυξις παροιμίας).—13) Ὁ μποντικὸς στή τρύπα δὲ χωρεῖ καὶ κολοκύθια

σέρνει.— 14) Τους ἀνδρείους βοηθεῖ ἡ τύχη (πλήρης πραγματεία).— 15) Ἡ αἰδώς εἶναι τὸ θεμέλιον τῆς ἀρετῆς.

ΔΥΟ ΜΑΘΗΤΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ (1)

ἽΟ δεισιδαίμων.

ἽΟ κ. Τρεμούλης εἶναι πρὸ παντός δεισιδαίμων. Τὸ παραμικρὸν γεγονός, τὸ ὁποῖον διὰ κάθε ἄλλον ἄνθρωπον τῶν λαϊκῶν τάξεων θὰ ἐπέρνα ἀπαρατήρητον, παρουσιάζεται δι' αὐτὸν ὡς ἔχον ἐξαιρετικὴν τινα σημασίαν. Ὅλα τὰ φαινόμενα, φυσικά, χημικά, μετεωρολογικά, κοσμικά, κοινωνικά, αἰ συμπτώσεις ὅλαι, κάτι σημαίνουν δι' αὐτόν. Εἶναι ἀφάνταστον πῶς ὁ ἄνθρωπος αὐτός, ὁ ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τῶν ὁμοιοπαθῶν του, κατορθώνει καὶ μένει εἰς τὴν ζωὴν, κατόπιν τόσων ἀπαισιῶν κακῶν, ἅτινα ἔχουν ἀναγγεληθῆ εἰς αὐτὸν ὑπὸ τῶν καταχθονίων δυνάμεων, ἀφ' ὅτου ἠσθάνθη τὸν ἑαυτὸν του.

ἽΙδέτε τον νὰ βαδίζει κυρτός, με τὰς χεῖρας ὀπίσω ! Δὲν σὰς φαίνεται ὅτι μᾶλλον βιάζεται ; Μὴ ἐκπλήττεσθε ὁ Τρεμούλης αἰσθάνεται ὅλα τὰ ὑπερκόσμια, πονηρὰ καὶ σατανικά πνεύματα νὰ ἀσχολοῦνται μαζί του, με τὸ πάσχον ἀσθενὲς ὑποκείμενόν του. Διὰ τοῦτο τὸ λιπόσαρκόν του σῶμα μετὰ βίας ἀντέχει εἰς τὴν αἰωνίαν ἀνησυχίαν, ἥτις τὸ κατατρώγει ἔσωθεν.

ἽΙδέτε τὰς ἀλληλοψαυμένας νευρικῶς χεῖράς του, τὰς σπασμωδικὰς των κινήσεις. ἽΙδέτε τὸ ρυτιδωμένον του μέτωπον, παρατηρήσατέ το πῶς κοιτάζει ἐρευνητικῶς τὴν γῆν : ζητεῖ ν' ἀνακαλύψῃ τὰ σημεῖα τῆς δυστυχίας του.

ἽΕὰν αὐτὴν τὴν στιγμήν ἐκάθησεν ἐκεῖ κάτω, νὰ εἶσθε βέβαιος ὅτι ἔλαβεν ὅλας τὰς ἀπαιτουμένας προφυλάξεις : δὲν ἔχει σταυρωμένα τὰ χέρια του, οὔτε τὸ πόδι του τοῦ ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο, οὔτε τὴν ράχιν του ἐστραμμένην πρὸς δυσμὰς. Ποτέ ! Μὴ νομίζετε ὅτι πρόκειται περὶ ἀπλῶν συμπτώσεων, διότι ὅλα εἶναι ζυγισμένα, ὅλα ἐκ τῶν προτέρων ὠρισμένα, διὰ νὰ καταστῆ εἰς αὐτόν δυνατὸν νὰ ἀποφεύγῃ κατὰ τὸ δυνατόν ὅ, τι «δὲν τῷχει σὲ καλὸ» !

Καὶ τὸ ὅ, τι αὐτό, ἀλλοίμονον ! δὲν εἶναι κενὴ λέξις. Εἶναι ὀλόκληρος ζωή.

Δὲν ὀμιλεῖ σὲ κανένα πρὶν νικθῆ τὸ πρῶτ' εἶναι μάλιστα ἱκανὸς νὰ μὴ μεταχειρισθῆ σάπωνα, ἐὰν δὲν εὔρη πρόχειρον τοιοῦτον, πρὸς ἀποφυγὴν, ἐνοεῖται, συνομιλίας ἔστω καὶ μονολεκτικῶς.

Φροντίζει τὰ ρούχά του ὅλα νὰ τὰ φορῆ ἀπὸ τὴν καλή. Τὴν τρίτην τηρεῖ με τυλιχότητα γραμματέως τῆς ἐποχῆς τοῦ Χριστοῦ ὅταν εἶναι σάββατον, δὲν δανείζεται ἄλας, φωτιάν (ἐκτὸς ὅταν, διὰ λόγους οἰκονομικοῦς, ἀνάπτῃ τὸ τσιγάρον του), ὄξος, σκουῖπαν καὶ τόσα ἄλλα !

Οὐδέποτε κάθηται εἰς ὄχημα φέρον τὸ 7 εἰς τὸν ἀριθμὸν του ἢ καὶ πολυπλασίον του. Εἰς τὴν Ὁμόνοιαν ἐβρέχετο προχθές, διότι τὸ λεωφορεῖον ἦτο τὸ ὑπ' ἀριθ. 77.777. Εἶναι ἡ ἀλήθεια ὅτι ἐκ τῶν ὑστέρων ἐδικαιώθη, ἀφοῦ ἡ μηχανὴ δὲν ἔπαιρνε »μπρὸς».

ἽΕν γένει ἀρκεῖ πολλάκις, μία σύμπτωσης νὰ τὸν δικαιώσῃ καὶ ἀμέσως λαμβάνει νέαν ζωὴν τὸ πάθος του.

ἽΕκτὸς ὅμως τῶν συμπτώσεων, ἐκεῖνο ποῦ τὸν βοηθεῖ περισσότερον καὶ

(1) ἽΕξ ὅλων τῶν γενομένων ἐκθέσεων ὡς παραδειγματα παρατίθενται δύο.

συντελεῖ τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ μὴ ἀποθαρρύνεται εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι εἶναι ἐκ φύσεως ὁ κ. Τρεμούλης προικισμένος μὲ μίαν καλὴν μνήμην. Οὕτω μόνον ἐξηγεῖται πῶς εὐρίσκεται εἰς τὴν ζωὴν ἀκόμη, ἀφοῦ οὐδεὶς ἄλλος, νόμος ἢ συνθήκη ἐνδιαφέρουσα ἔχει ποτὲ λησμονηθῆ ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ χάρις εἰς τὴν μνήμην τοῦ κατορθώνει καὶ ἀντεπεξέρχεται εἰς τὴν ἐπίθεσιν, τὴν ὁποῖαν ὁμοῦ ὄλαι αἱ Δυνάμεις ἐπιχειροῦν ἐναντίον του.

Οἰωνοσκόπος ἄριστος, ἐξηγητὴς τῶν ὀνείρων ἀλάνθαστος, ὑφίσταται ὅ,τι ὑφίσταται, διότι ἀναμένει νὰ τὰ ὑποστῇ. Εἶναι προειδοποιημένος, πίπτει δηλαδὴ ὀλοκαύτωμα τῆς αὐθυποβολῆς.

Καὶ οὕτω διέρχεται ἡ ζωὴ του. Ἐργαζόμενος ἐλλιπέστατα, φροντίζει πάντοτε νὰ μὴ ἔρχεται εἰς σύγκρουσιν μὲ τὰς συνθηκὰς του προπαντός.

Τοῦτο φυσικὰ δημιουργεῖ πράγματα καὶ εἰς τοὺς οἰκείους του. Ἡ οἰκογένειά του δίκαιως ἔχει λόγους νὰ παραπονῆται μαζί του, ἀλλὰ δυστυχῶς ἐκεῖνος εἶναι ἔρμαιον τοῦ πάθους του.

Δυστυχησμένε Τρεμούλη ! Πόσον θὰ ἦτο ὠφέλιμον εἰς σέ, ἐὰν εὕρισκες καθ' ὁδὸν ἓνα σημεῖον, οἰονδήποτε, τὸ ὁποῖον ἐπιτακτικῶς νὰ σοῦ ὑποδείκνυσεν, ὅτι καιρὸς εἶναι ν' ἀλλάξῃς τακτικὴν ! Μόνον τότε ἴσως θὰ ἐσώζεσο....

Δεκέμβριος 1926.

II. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

μαθητὴς τῆς Δ' τάξεως

Κατὰ πόσον τὰ ὄρη τὰ περιβάλλοντα τὴν Ἀττικὴν καθιστοῦν τὴν ἄποψιν αὐτῆς ὠραιότεραν.

Πλεῖστοι ποιηταί, εἰς τὰ ἄσματά των, ὕμνησαν τὸν μελιτοφόρον Ὑμηττόν, τὸ μαρμαρίνον Πεντελικόν, τὴν δασεῖαν Πάρνηθα καὶ τὸν ὑπερήφανον Αἰγάλεον. Εἶχον δίκαιον. Ἀλλὰ πολὺ μεγαλύτερον δίκαιον θὰ εἶχον, ἐὰν ἐψάλλον τὸ λαμπρὸν πλαῖσιον, μὲ τὸ ὁποῖον τὰ ὄρη αὐτὰ περιβάλλουν τὰς κλεινὰς Ἀθήνας.

Ἐξ αὐτῶν τὸ ὠραιότερον, ὁ Ὑμηττός, ὅστις ἀκουμπᾷ μαλακὰ εἰς τοὺς πέριξ λόφους καὶ κατοπτρίζεται εἰς τὴν ἡσυχον θάλασσαν, ὁμοιάζει μὲ ὑπερμέγεθες σαπφείρινον κῶμα, τὰ ὁποῖον ἀπὸ αἰῶνων εἶναι σταματημένον. Ὁ ἥλιος τὸ περιβάλλει ἐρωτικὰ μὲ ποικίλα χρώματα, χρωματισμοὺς ἐξαισίου καὶ λεπτούς. Εἶναι τὸσον ὠραῖος πολλάκις τὸ βράδυ, ὥστε φαίνεται ὡς ἓνα ἕνειρον ἀρχαίας νύκτος, ὡς ἓνα μαγικὸν ἀνάκτορον, ὅπου χορεύουν ἀκόμη αἱ σεμναὶ Χάριτες. Καὶ πολλάκις τὴν νύκτα, ὅταν ὀπισθὲν του ἡ σελήνη ὑψοῦται βραδέως, ὡσαν βασιλίσσα βαρεῖα ἀπὸ τὰ πλοῦτή της, ὁμοιάζει ὡς νὰ εἶναι ἡ ἀρχαία γαληνιαία σκέψις ἐνὸς θεοῦ, ἧτις ἔγινε γῆ.

Τὰς ἀπαλὰς γραμμάς τοῦ Ὑμηττοῦ διακόπτουν αἱ ὀλίγον ἀποτομώτεραι τοῦ Πεντελικοῦ. Μεγαλοπρεπῆς ὡς ὁ Προμηθεὺς δεικνύων τὴν πληγὴν του, ὑψώνει τὸ τετραμένον του στήθος, ὀπθὲν ἐξῆλθεν ἡ Ἀκρόπολις καὶ ὁ Παρθενών. Ἡ κορυφή του, ἧτις τὸν χεϊμῶνα συχνὰ ἀργυροῦται ὑπὸ τῆς χιόνος, ἐνέπνευσε τὸ ἀέτωμα τῶν Ναῶν. Καὶ δύναται ὁ πανδαμάτωρ χρόνος τὰ ἀετώματα αὐτὰ νὰ συντρίψῃ, τὸ ἀέτωμα ὅμως τοῦ Πεντελικοῦ πάντοτε σεμνὸν θὰ ὑψοῦται, ὡς τὸ τοῦ αἰωνίου Νοῦ τοῦ Καλοῦ.

Ἄλλη γραμμὴ ποικιλωτέρα συνεχίζει τὸ Πεντελικόν. Εἶναι ἡ δασεῖα

Πάρνης, ἀγαπητὴ εἰς τὸν Πᾶνα. Ἐνῶ δὲ τὰ δύο ἄλλα ὄρη εἶναι ὡσάν γλυκεῖα μελωδία, τὴν ὁποῖαν θεὸς τις ἐτόνισεν, αὕτη ἔχει βαγνερικὴν (ἐπιτρέψατέ μου τὴν λέξιν) ἀποτομότητα. Ἐνθυμίζει τὴν τῶσον γνωστὴν ὁμηρικὴν φράσιν (οὐρεα σκίοεντα !...»). Δυτικὰ ὁ Αἰγάλεως, παλαιὸς Σαλαμινομάχος, ὑψώνει σοβαροὺς καὶ ρωμαλέους ὤμους. Ἡ ἠχῆσσα θάλασσα, ἥτις μαλακῆ λείχει τοὺς πόδας του, τοῦ τραγουδεῖ μυστηριωδῶς τοὺς ὕμνους τῶν Ἐλευσινίων ἢ τοὺς βροντεροὺς παιᾶνας τῆς Ναυμαχίας. Ἀντηγοῦν ἀκόμη οἱ βράχοι του ἀπὸ τῆς Περσικῆς ὀδυρμοῦς καὶ σεῖονται ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν, διότι ὑπέφερον τὸν χρυσοῦν θρόνον τοῦ Μεγάλου Βασιλέως. Καὶ τὰ κύματα λάμποντα ἐκ τοῦ ἡλίου, περιβάλλουν τὴν χαίτην τοῦ Σαλαμινομάχου μὲ τὸν στέφανον τῶν θεῶν.

Εἰς τὸ μέσον, αἱ Ἀθῆναι χαμογελοῦν, στεφανωμέναι ἀπὸ τὰ χρυσᾶ μάρμαρα τῆς Ἀκροπόλεως. Ἀπὸ ὅπου καὶ ἀν' ἴδῃ τις τὰ ὄρη, φαίνονται ἀπαραίτητα διὰ τὴν ὠραιότητα τῆς γῶρας. Εἴτε ἰστάμεθα ὀπισθεν τοῦ Σταδίου, ὅπου ὁ Ὑμηττός πλαισιώνει τὰ λευκὰ μάρμαρα καὶ τὰς κυπαρίσσους, εἴτε ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως τῆς ὁποίας πλαισιώνουν—ἀπὸ μακρὰν—τὰς χρυσᾶς πύλας τῶν προπυλαίων, εἴτε εἰς τὴν χρυσοῦφαντον Ἐκκλησίαν τοῦ Δαφνίου, εἴτε εἰς τὴν σεμνὴν Καπνικαρέαν, εἴτε ἔμπροσθεν τῶν Μεγάλων Ἀνακτόρων, μᾶς φαίνονται ἀναγκαῖα καὶ οὐδὲν παραπέτασμα θὰ ἠδύνατο νὰ τελειώῃ ἁρμονικώτερον τὰ τοπία τοῦ Ἄστεως τῆς Παλλάδος.

Τὰ ὄρη δὲ εἶναι καὶ οἱ ἄλλοι χρυστάλλινοι στύλοι, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ὁ θόλος τοῦ περιφήμου Ἀττικοῦ οὐρανοῦ· καὶ εἴτε ὅταν ὁ ἥλιος λάμπῃ ἐν αὐτῷ, εἴτε ὅταν οἱ ἀστέρες ἀκολουθοῦν τὴν σελήνην, ἀποτελοῦν μετ' αὐτῶν τὸ θεῖον οἰκοδόμημα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἡ Ἀθηνᾶ ἐνέκλεισε μετ' ἀγάπης τὴν πόλιν τῆς. Εἶναι δὲ ἐπίσης, κατὰ στίχον τοῦ Κ. Ἀθανασιάδῃ, ὁ σαπφείρινος τοῦχος,

..... ἀδιάβατος ἀπὸ τῆς Ἀσκημιᾶς τὸ μανιασμένο ἄτι !

Ἰανουάριος 1927.

A. ΜΑΤΣΑΣ

μαθητῆς τῆς Δ' τάξεως.

VII. ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1926—1927 ἐνεγράφησαν εἰς τὸ Α' Γυμνάσιον 243 μαθηταί. Ἐκ τούτων ἐνεγράφησαν εἰς τὴν Α' τάξιν τοῦ Γυμνασίου 74 μαθηταί, ἐφοίτησαν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 67, ἐξ αὐτῶν δὲ προήχθησαν οἱ ἐξῆς :

1) Ἀλεκούδης Π. Ὀδυσσεύς, 2) Ἀνούσης Π. Σωτήριος, 3) Ἀργυρίου Α. Κωνσταντῖνος, 4) Βασιλακάκης Δ. Μιχ., 5) Βάραργγας Θ. Εὐστ. 6) Βρυχέας Π. Ἀριστ., 7) Γεωργίου Β. Κωνσταντῖνος, 8) Γαζελόπουλος Γ. Κωνστ. 9) Γκίνας Γ. Ἡλίας, 10) Γκάτσος Θ. Ἀπόστολος, 11) Γατανᾶς Μ. Δημ. 12) Δημητρώπουλος Α. Ἰωάν., 13) Ἐλευθεράτος Γ. Μιχ., 14) Ζάβος Κ. Ἰωάννης, 15) Θωμαΐδης Χ. Κωνσταντ., 16) Ἰωαννίδης Χ. Ἰωάν., 17) Κωνσταντινίδης Γ. Νικ., 18) Καπετανάκης Α. Γεωργ., 19) Καρβελᾶς Γ. Παναγ., 20) Κελαϊδῆς Ι. Νικολ. 24) Μαρινάκης Γ. Γεωργ., 25) Μαλατάντης Γ. Χρ. 26) Μεγρέλης Ε. Κωνστ., 27) Μιγελιδάκης Χ. Νικολ., 28) Νικολαΐδης Α.

Γεωργ., 29) Πετρόπουλος Ι. Βασιλ., 30) Πηλάλης Θ. Λέανδρος, 31) Παπαμερκούριος Γ. Μερκούριος, 32) Παράσχος Α. Γεώργιος, 33) Πουλίδης Χ. Ἐλευθέριος, 34) Πολυχρόνιου Γ. Στυλιανός, 35) Παπαστάμου Β. Γεώργιος, 36) Πεντεδέκας Κ. Ἐμμανουήλ, 37) Πανίδης Γ. Θεόδωρος, 38) Σιωνίδης Β. Κλέων, 39) Σβορώνος Α. Θωμάς, 40) Στασινόπουλος Βασιλ., 41) Στεργιόπουλος Β. Γεώργιος, 42) Σπυρομήλιος Ν. Πύρρος, 43) Ταραντίνος Ν. Δημ., 44) Τσάκος Α. Βασίλειος, 45) Τίντζης Π. Γρηγόριος, 48) Τόλιας Π. Κυριαῖκος, 49) Τσικνιᾶς Κ. Σπυρίδων, 50) Φάβης Β. Ἰωάννης, 51) Χαρίσης Κ. Ὅθων, 52) Χανδρινός Χ. Ἀνδρέας καὶ 53) Χολέβας Ν. Θωμάς.

Εἰς δὲ τὴν Β' τάξιν ἐνεγράφησαν 61 μαθηταὶ ἐφοίτησαν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 52, ἐξ αὐτῶν δὲ προήχθησαν κατὰ Ἰούλιον οἱ ἐξῆς :

1) Ἀβραμίδης Ν. Αὐγερινός, 2) Ἀντωνόπουλος Π. Νικόλαος, 3) Ἀλεξαρῆς Ν. Γεώργιος, 4) Ἀντωνόπουλος Ν. Σταῦρος, 5) Βερούτης Δ. Ἀλέξανδρος, 6) Βαΐδης Ἀθ. Ἰωάννης, 7) Γιαννακόπουλος Ι. Νικόλαος, 8) Γιαμβριᾶς Ι. Βασίλειος, 9) Γαρίου Δ. Σάββας, 10) Δεμοίρης Α. Ἄγγελος, 11) Δαυλάκος Γρ. Ἰωάννης, 12) Δερδεράκης Βασίλειος, 13) Ζεβελέκης Δ. Κωνστ., 14) Ζαχανιάρης Χ. Παν., 15) Κοντέας Ν. Ἰωάννης, 16) Κοσπεντάρης Εὐαγ. Ἥλιος, 17) Κάκαρης Στυλ. Βασίλειος, 18) Μανσόλας Κ. Δημ., 19) Μοδινός Π. Ἐμμανουήλ, 20) Μωυσιδης Δ. Ἰωάνν., 21) Μιχόπουλος Δ. Νικ., 22) Νικολάου Ν. Ἰωάννης, 23) Ντέσκας Σ. Δημ., 24) Πηλάλης Θ. Μενέλαος, 25) Παπαγγέλης Ν. Στέφανος, 26) Παναγιωτοῦρος Ι. Χρῆστος, 27) Παπαϊωάννου Ἀντ. Κωνστ., 28) Σιγάλας Σ. Ἐλευθέριος, 29) Στεφανάκης Γ. Ἐμμανουήλ, 30) Συνετὸς Δ. Γεώργιος, 31) Σῆμος Ν. Ἐμμανουήλ, 32) Σκυλλᾶς Δ. Σέργιος, 33) Σωτηριάδης Κ. Μιλτιάδης, 34) Σβολόπουλος Ι. Δημ., 35) Τσάκαλος Α. Σπυρ., 36) Τσαγγάρης, Β. Γεωργ. 37) Φουρτουιάδης Κ. Ἀλεξ. 38) Φουστᾶνος Α. Παναγ., 39) Χολέβας Ν. Γεώργιος.

Εἰς δὲ τὴν Γ' τάξιν ἐνεγράφησαν 60 μαθηταί, ἐκ τούτων ἐφοίτησαν μέχρι τέλους τοῦ σχολικοῦ ἔτους 46, προήχθησαν δὲ οἱ ἐξῆς :

1) Βλαβιανός Ν. Γεώργιος, 2) Γκούρης Κ. Σπυρίδων, 3) Δικόγλου Κ. Χαραλάμπης, 4) Δεσποτόπουλος Ι. Κωνστ., 5) Δεσποτόπουλος Ι. Ἀλέξανδρος, 6) Ἐμριζᾶς Η. Χαραλ., 7) Ζαφειρόπουλος Π. Ἀχιλλεύς, 8) Ἰωαννίδης Χρ. Κωνστ., 9) Καλόγνωμος Ι. Θεοδόσιος, 10) Καρηγιάννης Δ. Σωτήριος, 11) Καρυδάκης Κλεων. Διόδωρος, 12) Κοκορέλης Γ. Στέφανος, 13) Καλφάκης Δ. Νικόλαος, 14) Καλαφάτης Ν. Κυριαῖκος, 15) Λᾶρος Σ. Γεώργιος, 16) Λαδόπουλος Η. Κωνστ., 17) Λύρης Π. Σωτήριος, 18) Μάστρακας Ν. Ἀνδρέας, 19) Μαυρέας Ν. Κωνστ., 20) Μενεγάκης Η. Ἐμμ., 21) Μπουρλόγιαννης Κ. Φώτιος, 22) Νομικός Α. Πέτρος, 23) Ντόκος Γ. Δημήτριος, 24) Πατρονικολάου Η. Κωνστ., 25) Πρεβενᾶς Α. Δημ., 26) Παπαδάκης Π. Λυκοῦργος, 27) Προκοπίου Κ. Σπυρίδων, 28) Παπαδάκης Ν. Βασίλειος, 29) Παπαδανιήλ Δ. Δανιήλ, 30) Ρόκας Γ. Δημήτριος, 31) Σπέντσος Δ. Βασίλειος, 32) Σῆμος Ζ. Βασίλειος, 33) Στασινόπουλος Σ. Κωνστ., 34) Στεφανόπουλος Ι. Νικόλαος, 35) Σαριδάκης Στεφ. Μανούσος, 36) Τσάκαλος Δ. Λάμπρος, 37) Ζαχαρόγλου Γεωργ., καὶ 38) Πατρονικολάου Χ.

Εἰς δὲ τὴν Δ' τάξιν ἐνεγράφησαν 48 μαθηταί, ἐφοίτησαν δὲ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 34 ἐκ τούτων παρεπέμφθησαν εἰς ἐπανεξέτασιν κατὰ Σεπτέμβριον 3 καὶ ἀπελύθησαν οἱ ἐξῆς :

1) Ἀβραμίδης Ν. Κωνστ. (μὲ βαθμὸν καλῶς 63[4]), 2) Βιδάλης Ἀνδρ. Μιχαήλ (καλῶς 66[11]), 3) Γαβαλᾶς Δ. Λάζαρος (ἄριστα 96[11]),

- 4) Γουτζές Η. Σωτήριος (λίαν καλῶς 8 9[11], 5) Ζέρβας Δ. Χαράλ. (καλῶς 5 6[11], 6) Κοτέτσης Ν. Κωνστ. (καλῶς 6 6[11], 7) Κόρκακας Α. Ἰωάνν. (λίαν καλῶς 8 6[11], 8) Καμενίδης Π. Θεόδωρος (καλῶς 7 2[11], 9) Κωνσταντινίδης Ν. Παῦλος (λίαν καλῶς 7 7[10], 10) Κοντὸς Π. Κωνστ. (καλῶς 6 4[11], 11) Κριθαράς Π. Χαράλάμπης (λίαν καλῶς 8 5[11], 12) Μοδινὸς Π. Γεώργιος (σχεδὸν καλῶς 5 1[11], 13) Μπέκας Ν. Σπυρίδων (λίαν καλῶς 8 7[11], 14) Μερίκας Ε. Γεώργιος (λίαν καλῶς 8 6[11], 15) Μπίστης Γ. Κωνστ. (σχεδὸν καλῶς 5 1[11], 16) Μάτσας Ἀ. Ἀλέξανδρος (λίαν καλῶς 7 6[11], 17) Νίκολης Β. Θεοχάρης (λίαν καλῶς 7 9[11], 18) Νίκας Α. Παναγιώτης (σχεδὸν καλῶς 5 5[11], 19) Ροῦσσος Ι. Μιχαήλ (καλῶς 6 2[11], 20) Τζώνης Ν. Θεόδωρος (καλῶς 6 3[11], 21) Τσαγγαρόπουλος Χ. Ἄγγελος (λίαν καλῶς 8), 22) Τσακίρης Γ. Βύρων (καλῶς 6 4[11], 23) Τσαρούχης Α. Ἰωάνν. (καλῶς 5 6[11], 24) Τζιτζῆς Ι. Νικόλαος (καλῶς 5 10[11], 25) Χαροκόπος Γ. Νικόλαος (καλῶς 6) καὶ 26) Κακάτσιος Α. Γεώργιος (λίαν καλῶς 8 3[11]).

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ

ΕΠΩΠΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ (1)

I ΧΑΡΤΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

(πάντες ἐπὶ λινού μετὰ ράβδους).

- A') Διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν.
- 1*. Τῶν προϊστορικῶν ἀρχαιολογικῶν τόπων ὑπὸ Schwabe 1,46X1,58.
- 2*. Τῶν ἀρχαίων Ἀθηνῶν ὑπὸ Schwabe 1,60X1,90
- 3 καὶ 4 (διπλοῦς). Τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπὸ Kiepert 1,53X2,04.
5. Τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν Ε' π. Χ. ἑκατονταετηρίδα ὑπὸ Ζαφειροπούλου 1,97X0,93.
6. Τοῦ Μακεδονικοῦ Ἑλληνισμοῦ ὑπὸ Ζαφειροπούλου 1,85X0,93.
7. Τοῦ Μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ » » 1,90X1,00.
8. Τῆς σογχρόνου Ἑλλάδος ὑπὸ Kiepert-Ἐλευθερουδάκη 1,67X1,77.
- B') Διὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν ἱστορίαν.
- 10*. Χάρτης τῆς Ῥώμης ὑπὸ Schwabe 1,58X2,40.
- 11*. Χάρτης τῆς ἀρχαίας Ἰταλίας ὑπὸ Kiepert 1,37X1,55.
12. Χάρτης τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους ὑπὸ Holle 1,40X1,00.
- Γ') Διὰ τὴν παγκόσμιον ἱστορίαν.
- 13*. Χάρτης τῆς μεταναστάσεως τῶν Ἐθνῶν ὑπὸ Baldamus 1,54X2,28
- 14*. » τῆς περιόδου τῶν ἀνακαλύψεων » » 1,60X2,13
- 15*. » διὰ τὴν ἱστορίαν τοῦ 19ου αἰῶνος » » 2,04X2,40
- 16*. Ἡ Εὐρώπη τῷ 350 μ. Χ. ὑπὸ Spruner-Bretschneider 1,32X1,60
- 17*. » ἐν ἀρχῇ τοῦ 1ου αἰῶνος » » »
- 18*. » ἐπὶ Καρόλου τοῦ Μεγ. » » »
- 19*. » κατὰ τὸ β' ἡμισυ τοῦ 10ου αἰῶνος » » »
- 20*. » κατὰ τοὺς χρόνους τῶν σταυροφοριῶν » » »
- 21*. » κατὰ τὸ τέλος τοῦ 16ου αἰῶνος » » »
- 22*. » κατὰ τοὺς χρόνους τῆς ἀναγεννήσεως » » »
- 23*. » κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ 30ετοῦς πολέμου » » »
- 24*. » κατὰ τὸν 18ον αἰῶνα » » »
- 25*. » ἐπὶ Μεγ. Ναπολέοντος » » »
26. Χάρτης τῆς συγχρόνου Κεντρ. Εὐρώπης (Γαλλιστὶ) 1,27X0,95.
- 27*. » τῆς συγχρόνου Εὐρώπης (ἔκδ. Κολλάρου) 2,000X1,65.
- 28*. » τῆς συγχρόνου Ἀσίας (ἔκδ. Δημητράκου) 1,37X1,25.
29. » τοῦ Ἀνατολικοῦ ἡμισφαιρίου ὑπὸ Ζαφειροπούλου 1,15-1,15
30. » τοῦ Δυτικοῦ ἡμισφαιρίου ὑπὸ Ζαφειροπούλου 1,15-1,15

(*) Τὰ δι' ἀστερίσκου σημειούμενα ἠγοράσθησαν ἐντὸς τῆς τελευταίας διετίας.

II. ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Χάρτης τῆς Παλαιστίνης ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὑπὸ
Hoile 1,05X,125.

III. ΧΑΡΤΑΙ ΔΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ

1*	Πίναξ τοῦ ἔαρος	ὑπὸ Hölzel	1,40X0,93
2*	» » θέρους	» »	»
3*	» » φθινοπώρου	» »	»
4*	» » χειμῶνος	» »	»

IV. ΠΙΝΑΚΕΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΥ ΒΙΟΥ

Α') Τοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων καὶ Ρω-
μαίων ὑπὸ Gall καὶ Rebhann (ἐπὶ λινοῦ μετὰ ράβδους) 0,88X0,66.

- 1*. Σχεδιογραφήματα Ἑλληνικῶν ναῶν I.
- 2*. » » » » II.
- 3*. » » » » III.
- 4*. » » Ρωμαϊκῶν ναῶν.
- 5*. Δωρικός ρυθμός.
- 6*. Ἴωνικός ρυθμός.
- 7*. Κορινθιακός ρυθμός.
- 8*. Ἐνδυμασία τῶν Ρωμαίων.
- 9*. Διδασκαλία ἀρχαίων Ἑλλήνων ἐν τῷ σχολείῳ.
- 10*. Ἑλληνικαὶ κομμώσεις.
- 11*. Διδασκαλία τῆς γυμναστικῆς.
- 12*. Ἐνδυμασία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων I.
- 13*. » » » » II.
- 14*. Ἐπιτύμβιος στήλη ἑκατοντάρχου καὶ ὄπλα.
- 15*. Εἶδη τῶν ἀρχαίων ἀγγείων I.
- 16*. » » » » II.
- 17*. » » » » III.
- 18*. Ζωγραφικὴ τῶν ἀρχαίων ἀγγείων I.
- 19*. » » » » II.
- 20*. Ὅπλα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.
- 21*. » » » Ρωμαίων.
- 22*. Δολοφονία τοῦ Ἀγαμέμνονος.
- 23*. Σκηνὴ ἀρχαίας κωμῳδίας.
- 24*. Ὁ μαινόμενος Ἡρακλῆς.
- 25*. Θυσία.
- 26*. Ρωμαϊκὰ ἔπιπλα.
- 26*. Ἡ ἀκρόπολις τῆς Τίρυνθος.
- 28*. Ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν.
- 29*. Ρωμαϊκαὶ οἰκίαι I.
- 30*. » » II.

31*. Σχεδιογραφήματα ἐπικύλευς καὶ βαλανείου Ρωμαϊκοῦ.

32*. Τὸ Ἑλληνικὸν Θέατρον.

33*. Τὰ ξθιμα τῆς ταφῆς τῶν Ἑλλήνων.

Β') Τοῦ βίου τῶν Ἑλλήνων καὶ Ρωμαίων ὑπὸ Cybulski
(ἐπὶ χονδρῶ χάρτου) 0,87X0,67.

1. Ὅπλα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

2. Στρατιῶται Ἕλληνες.

3. Πολεμικαὶ μηχαναὶ τῶν Ρωμαίων.

Γ') Κύρια γνωρίσματα τῶν οἰκοδομικῶν ρυθμῶν ὑπὸ Schneider καὶ Metzke (ἐπὶ λινοῦ μετὰ ράβδους) 0,90X0,70.

1*. Αἰγυπτιακὸς ρυθμὸς.

2*. Ἑλληνικοὶ ρυθμοί.

3*. Ρωμαϊκὸς ρυθμὸς.

4*. Ἀρχαῖος χριστιανικὸς καὶ βυζαντιανὸς ρυθμὸς.

5*. Ρωμανικὸς ρυθμὸς.

6*. Γοτθικὸς ρυθμὸς.

7*. Ρυθμὸς ἀναγεννήσεως.

8*. Ρυθμὸς Barock.

9*. Ρυθμὸς Rokoko.

10*. Ρυθμὸς Λουδοβίκου ΙΣΤ' (Empire ἢ Zopf).

11*. Ρυθμὸς τῆς ἀρχῆς τοῦ 18ου αἰῶνος.

Δ') Σχεδιογραφήματα ὑπὸ Langl (ἐπὶ λινοῦ μετὰ ράβδους)
0,57X0,75.

1*. Τῆς Ρωμαϊκῆς ἀγορᾶς.

2*. Τῶν τζαμιῶν τοῦ Τουλοῦν καὶ Σουλτὰν Χασάν ἐν Καίρῳ.

3*. Τῆς ἀγίας Σοφίας.

4*. Τοῦ ἀγίου Πέτρου.

5*. Τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τῆς Κολωνίας.

Ε') Εἰκόνες ἐξεχόντων οἰκοδομημάτων ὑπὸ Langl (ἐπὶ
χονδρῶ χάρτου) 0,57X0,75.

1*) Ρωμαϊκὴ ἀγορὰ (εἰκὼν διπλῆ).

2*) Κολοσσαίου.

3*) Πάνθεον.

4*) Αἰθέριαι τοῦ Καρκαλάλλα.

5*) Πομπηῖα.

6*) Παλμύρα.

7*) Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Σοφίας.

8*) Τὸ Τζαμίον Τουλοῦν ἐν Καίρῳ.

9*) Ἡ πύλη τῶν Λεόντων ἐν Ἀλάμπρα.

10*) Ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Μάρκου ἐν Βενετίᾳ.

11*) Ὁ καθεδρικὸς ναὸς τῆς Κολωνίας.

12*) Ὁ ναὸς τοῦ Ἀγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ.

13*) Τὸ Λοῦβρον ἐν Παρισίοις.

ΣΤ') Εἰκόνες διαφόροι ὑπὸ Seemann, Langl κ.λ. ἐπὶ λινοῦ μετὰ
ράβδους 0,60X0,78.

1*) Ἴωνικὸς ρυθμὸς.

2*) Κορινθιακὸν κιονόκρανον.

3*) Ἡ Ὀλυμπία κατὰ τὴν ἀρχαίότητα.

- 4*) Βασιλική τοῦ Ἁγίου Ἀπολλιναρίου ἐν Ῥαβέννη.
- 5*) Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥώμῃ.
- 6*) Ὁ καθεδρικός ναὸς τοῦ Ἁγίου Στεφάνου ἐν Βιέννῃ.
- 7*) Ἡ νίκη τοῦ Παιωνίου.
- 8*) Pietà τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου.
- 9*) Ὁ Μωϋσῆς τοῦ " " "
- 10*) Ὁ Μυστικὸς δεῖπνος τοῦ Leonardo da Vinci.
- 11*) Σιζτίνα Madonna τοῦ Ῥαφαήλ.
- 12*) Ἰερὰ νύξ τοῦ Κορρεγίου.
- 13*) Οἱ Ἅγιοι Πάντες τοῦ Dürer.
- 14*) Λαβνία τοῦ Τιτσιανῶ.
- 15*) Ἀποκαθήλωσις τοῦ Ροῦβενς.

V. ὈΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΓΡΑΦΙΑΣ

- 1) Γωνιόμετρον.
- 2) Δύο μυριογωνμόνια.
- 3) Γῆϊνη σφαῖρα.
- 4) Οὐρανία σφαῖρα.
- 5) Εὐλινος διαβήτης.
- 6) Εὐλινος γνώμων.
- 7) Πίναξ τοῦ μετρικοῦ δεκαδικοῦ συστήματος (ἐπὶ λινοῦ με ράβδους)
ὑπὸ Κουδύλη (105X75 ὑφ.).
- 8*) Τοπογραφικὸς χάρτης τῆς σελήνης (ἐπὶ λινοῦ με ράβδους) ὑπὸ
Beer καὶ Maedler (74X57 ὑφ.).
- 9*) Περιστρεφόμενος χάρτης τῶν ἀστέρων μετὰ τῆς τροχιάς τοῦ ἡλίου
καὶ τῆς σελήνης, ὑπὸ Mang. 0,30 διαμ.
- 10*) Διαφανὴς χάρτης τῶν ἀστερισμῶν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου (ἐπὶ
παπυρολινῶ με ράβδους). Osenberg (0,70X0,83).

VI. ὈΡΓΑΝΑ ΦΥΣΙΚΗΣ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ (1)

A'. Μηχανικῆς

1. (1) Συσκευή ἀποδείξεως τοῦ πορώδους τῶν σωμάτων (χρῆζει ἐπισκευῆς).
2. (2) Μηχανὴ Atwood (χρῆζει ἐπισκευῆς).
- 3*. (57) Ὑπόδειγμα μοχλοῦ.
- 4*. (58) Ἐκκρεμὲς μετὰ πλαισίου διὰ τὸ πείραμα τοῦ Foukault.
- 5*. (59) Σφαῖραι φυγοκέντρου δυνάμεως.
- 6*. (72) Πλαίσιον μετ' ἐκκρεμῶν τροχαλιῶν καὶ πολύσπαστον.
- 7*. (73) Κοχλίας.
- 8*. (74) Μηχάνημα περιστροφῆς φυγοκέντρου δυνάμεως.

(1) Οἱ ἐντὸς παρενθέσεως ἀριθμοὶ εἶναι οἱ τοῦ βιβλίου τῶν διδακτικῶν ὀργάνων τοῦ σχολείου.

- 9*. (75) Ἐλάσματα σφαιρικότητος.
- 10*. (79) Δυναμόμετρον.
- 11*. (86) Ὑδρόσφουρα.
- 12*. (89) Ὑπόδειγμα βαρούλκου.
- 13*. (94) Ὑπόδειγμα ἔλαστικότητος τῶν σωμάτων.

Β'. Ὑδροστατικῆς.

- 14. (3) Μηχανὴ τοῦ Haldat μετὰ 3 ἑτεροσχημόνων δοχείων.
- 15. (4) Ἀεροστάθμη.
- 16. (5) Ὑδραυλικὸς στρόβιλος.
- 17. (6) Ὑδροστατικὸς ζυγός.
- 18. (8) Συγκοινωνοῦντα δοχεῖα.
- 19. (9) Τριχοειδεῖς σωλῆνες.
- 20. (18) Ὑδροστάτης.
- 21*. (61) Μηχάνημα συμμέτρου μεταδόσεως πίεσεως.
- 22* καὶ 23* (62 καὶ 63) Δύο πυκνόμετρα δι' ἀραιότερα καὶ πυκνότερα τοῦ ὕδατος ὑγρά.
- 24* καὶ 25* (64 καὶ 65) Δύο ἀραιόμετρα Baumé.
- 26* (76) Ὑδραυλικὸν πιεστήριον.
- 27*. (77) Πυροσβεστικὴ ἀντλία δ' αὐλος ἐντὸς σκάφης.
- 28*. (91) Οἰνοπνευματόμετρον Gey—Lussac.
- 29*. (95) Μηχάνημα διὰ τὸν νόμον τοῦ Paskal.

Γ'. Ἀεροστατικῆς.

- 30. (16) Ἡμισφαίρια Magdebourg.
- 31. (11) Ὑάλινος κύλινδρος διὰ τὸ πείραμα τῆς κυστορραγίας.
- 32. (12) Βαρομετρικὸς σωλὴν κενός.
- 37. (13) Βαρόμετρον κενόν.
- 34. (14) Βαροσκόπιον.
- 35. (16) Ἀεραντλία δύο κυλίνδρων.
- 36—37*. (17 καὶ 78) Δύο ὑάλινοι κώδωνες.
- 38*. (68) Ἀνοικτὸν μονόμετρον ἐπὶ σανίδος φεροῦσης ὑποδιαιρέσεις.

Δ'. Θερμότητος.

- 39*. (67) Σφαῖρα μετὰ δακτυλίου κυβικῆς δικστολῆς.
- 40*. (69) Θερμόμετρον μετὰ ὑγρομέτρου μετὰ τρίχα Saussure.
- 41*. (86) Πυρόμετρον μετὰ δείκτου καὶ 3 ράβδων κατὰ Muchen broch.
- 42*. (81) Τομὴ ἐμβόλου καὶ ἀτμονόμου σύρτου ἀτμομηχανῆς.

Ε'. Ἀκουστικῆς.

- 43*. (60) Δίσκος, ἐκ χαλκοῦ, σειρήνος.
- 44*. (66) Μονόχορδον—μετὰ δύο χορδῶν.

ΣΤ'. Ὀπτικῆς.

45. (19) Εἰς ἀμφίκυρτος φακός.
46. (20) Ὀπτικὸν πρίσμα ἐπὶ βάσεως ὀρειχαλκίνης.
47. (51) Προβολεὺς.
48*. (70) 18 τεμάχια χρωματιστῶν δίσκων.
49*. (82) Κάτοπτρον κυρτὸν καὶ κοίλον ἐντὸς ξυλίνου πλαισίου μετὰ

λαβῆς.

Ζ'. Μαγνητισμοῦ.

- 50*. (85) Φωτόμετρον κατὰ Rumford.
51*. (90) Ἐπίπεδον κάτοπτρον ἀνακλάσεως.
52. (21) Δύο μαγνητικαὶ ράβδοι ἐντὸς ξυλίνης θήκης.
53. (22) Εἰς μαγνήτης σύνθετος πεταλοειδής.

Η'. Ἡλεκτρισμοῦ.

54. (24) Ῥάβδος ὑάλινη.
55. (25) » ἐκ ρητίνης
56. (26) Δύο ἠλεκτρικὰ ἐκκρεμῆ.
57. (27) Μεταλλικὸς κύλινδρος διὰ τὴν ἐξ ἐπιδράσεως ἠλεκτρίων.
58. (28) Συμπυκνωτικὸν ἠλεκτροσκόπιον.
59. (29) Συμπυκνωτής.
60. (30) Ἡλεκτρικὴ μηχανὴ τοῦ Ramsden.
61. (31) Ἡλεκτροφόρον τοῦ Βόλτα.
62. (32 καὶ 35) Τέσσαρες λουγδουρικαὶ λάμπαι διαφόρων μεγεθῶν.
63. (33 καὶ 34) Τρεῖς διαφόρων μεγεθῶν ἐκκενωταί.
64. (36) Ἡλεκτρικὴ συστοιχία μετὰ δύο λαγῆνων.
65. (39) Δύο ἠλεκτρικὰ πυροβόλα.
66. (40) Συσκευὴ ἠλεκτρικῆς κωδωνοκρουσίας.
67. (41) Δύο δίσκοι ψευδαργύρου καὶ χαλκοῦ μετὰ ὑάλινης λαβῆς.
68. (42) Στοιχεῖον Grenet.
69. (44) Στοιχεῖον Leclanché.
70. (44) Δύο τηλέφωνα Bell—Hagkens.
71. (46) Ἐν μικρόφωνον Hagkens.
72. (47) Εἰς ἠλεκτρομαγνήτης μετὰ περιωορίου ξυλίνου.
73*. (48 καὶ 84) Δύο σωλῆνες Geissler.
74. (52) Ὑπόδειγμα ἀσυρμάτου.
75. (56) Ἡλεκτρικὴ μηχανὴ Wimshurst.
77*. (71) Συσκευὴ Röntgen II.
78*. (83) Ἐπαγωγικὸν πηλὸν κατὰ Ruhmkorff.
79*. (87) Βολτάμετρον γαλκινὸν πρὸς μέτρησιν ἐντάσεως ρεύματος.
80*. (88) Τηλέγραφος Mors διὰ σχολεῖα.
81*. (93) Ἡλεκτρικὸς κώδων.

VII. ὈΡΓΑΝΑ ΧΗΜΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΗΡΙΑ

1. Ἀποστακτῆρες.
2. Δέκα πέντε ὑάλινοι σωλῆνες.
3. Ἀποστακτικὰ κέρατα τέσσαρα.
4. Δύο πνευματικὰ ὑάλινοι σκάφαι.

5. Ἀμμόλουτρον.
6. Τρίπους σιδηροῦς.
7. Ἐν πλέγμα συρμάτινον ἀπλοῦν καὶ ἔν ἀμιάντον.
8. Χάρτης ἀμιάντου.
9. Σειρά 7 ποτηρίων ζέσεως.
10. Λαβὴ δοκιμαστικῶν σωλῆνων.
11. Δώδεκα δοκιμαστικοὶ σωλῆνες μετὰ τοῦ στηρίγματος αὐτῶν.
12. Δύο μέτρα ὑαλίνου σωλῆνος.
13. Φιάλη Wulf τρίλαιμος.
14. Τέσσαρα πώματα ἐλαστικά.
15. Ὑδροβολεὺς 1. κυβ.
16. Τρία ποτήρια ἀντιδράσεως.
17. Τέσσαρες κύλινδροι μὴ ὠγκομετρημένοι, διάφοροι.
18. Ἀσφαλιστικὸς σωλῆν.
19. Λυγνία Barthel.
20. Χωνίον 12 χιλ.
21. Εἷς ψυκτήρ.
22. 1 1)2 μ. σωλῆνος ἐλαστικοῦ.
23. Κάψα πορσελάνης.
24. Φιάλη ζέσεως.
25. Βάμμα ἡλιοτροπίου.
26. Χλωρικὸν κάλι εἰς πλατύστομον φιαλίδιον μετ' ὑαλίνου πῶμα.
27. Ψευδάργυρος » » » » » »
28. Ἄνθος θείου » » » » » »
29. Χλωριούχος ὑδράργ. εἰς » » » » » »
30. Διοξειδίου μαγγανίου » » » » » »
31. Καυστικὸν κάλι » » » » » »
32. Φωσφορικὸν ἀσβέστιον » » » » » »
33. Χλωριούχον ἀσβέστιον » » » » » »
34. Μίνιον » » » » » »
35. Καυστικὸν νάτριον » » » » » »
36. Χλωριούχος ὑδράργυρος » » » » » »
37. Ἀνθρακικὸν κάλι » » » » » »
38. Θεϊκὸς χαλκός » » » » » »
39. Ἀνθρακικὸν νάτριον » » » » » »
40. Φωσφόρος κίτρινος » » » » » »
41. Θεϊκὸς ψευδάργυρος » » » » » »
42. Νιτρικὸν νάτριον » » » » » »
43. Νιτρικὸν κάλι » » » » » »
44. Ἰώδιον » » » » » »
45. Θεϊκὸν ὄξύ » » » » » »
46. Νιτρικὸν ὄξύ » » » » » »
47. Ὑδροχλωρικὸν ὄξύ » » » » » »
48. Μεταλλικὸν νάτριον » » » » » »
49. Μεταλλικὸν κάλιον » » » » » »

Σημ. Οὐδὲν ἐπιπτικὸν μέσον διδασκαλίας τῆς χημείας ὑπῆρχε πρότερον·
πάντα ἐγένοντο τῷ 1926.

VIII. ΟΡΓΑΝΑ ΚΑΙ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΝ ΤΗΣ ΖΩΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ

1. Πίναξ ἐμφανίων τὸν θώρακα καὶ τὴν κοιλίαν (ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους).
2. » ἐμφανίων τομὴν ἐγκεφάλου καὶ νωτιαίου μυελοῦ (μὲ ράβδους).
3. » σκελετοῦ (ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους) 0,69X1,90.
4. » τῶν μυῶν μετὰ τῶν ὀστέων, καὶ τενόντων (ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους) 0,69X1,90.
5. Πίναξ τῶν ἐξωτερικῶν μυῶν (ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους) 0,69X1,90
- 6*. » ἀνατομικὸς διὰ τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος (ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους).
- 7*. Ὄφθαλμὸς εἰς πενταπλάσιον τοῦ φυσικοῦ μέγεθος, ἐκ πεπιεσμένου χάρτου.
- 8*. Οὄς εἰς πενταπλάσιον μέγεθος τοῦ φυσικοῦ, ἐκ πεπιεσμένου χάρτου.
- 9*. Ἀρχὴ τοῦ λάρυγγος εἰς φυσικὴν μέγεθος, ἐκ πεπιεσμένου χάρτου.
- 10*. Καρδιά εἰς φυσικὴν μέγεθος, ἐπὶ βάλθρου, ἐκ πεπιεσμένου χάρτου.
- 11*. Πίναξ στομάχου καὶ κρανίου μηρυκαστικῶν (ἐπὶ χονδροῦ χάρτου).
- 12*. » σαρχοφάγων καὶ τροχτικῶν ἐπιβλαβῶν εἰς τὴν ὑγίαν (ἐπὶ χονδροῦ χάρτου).
- 13*. Πίναξ μαλακίων καὶ ἀκτινωτῶν.
- 14*. » ἀστακοῦ καὶ ἀραχνοειδῶν.
- 15*. » μαρσιποφόρων.
- 16*. » σκολήκων.
- 17*. » ὀστρακοδέρμων.
- 18*. » φυτοζῶων.

IX. ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΒΟΤΑΝΙΚΗΣ

- 1*. Πίναξ μυκήτων ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους 0,60X0,82.
- 2*. » ἀραβοσίτου καὶ πτέριδος ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους 0,60X0,82.
- 3*. » τελείων ἀνθέων ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους 0,60X0,82.
- 4*. » ἀνθέων μονοπετάλων, πολυπετάλων καὶ συνθέτων 0,60X0,82.
- 5*. » ἡλιάνθου ἐπὶ λινοῦ μὲ ράβδους 0,60X0,82.
- 6*. » βότρυος σκιαδίου » » » 0,60X0,82.
- 7*. » ταξιανθιῶν » » » 0,60X0,82.
- 8*. » φύλλων φυτῶν καὶ ἀνθέων, ἐπὶ χονδροῦ χάρτου.

X. ΟΡΓΑΝΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΟΛΟΓΙΑΣ

- 1*. Πίναξ ἀπολιθωμάτων.
2. Ὀρυκτολογικὴ συλλογὴ Δ. Βούλγαρη ἀποτελουμένη ἐξ 74 δειγμάτων ὀρυκτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλληνικῶν.
- 3*. Σειρὰ ἐκ 15 δειγμάτων ὀρυκτῶν προσκομισθέντων ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῶν φυσικῶν κ. Ν. Κεφάλαια: ταῦτα εἶναι: α') ἄστριος, β') γαληνίτης, γ') ἀντιμωνίτης, δ') φωσφορίτης, ε') πυρομορφίτης, στ') χρωμίτης, ζ') τάλκης, η') ἀραγωνίτης, θ') κιννάβαρι, ι') κρυόλιθος, ια') στρουτιανίτης, ιβ') γύψος, ιγ') χαλαζίας, ιδ') σμιθονίτης, ιε') μοσχοβίτης.

4*. Διάφορα ἐκ χάρτου ὑποδείγματα κρυστάλλων καὶ ἕξ σχήματα ἐκ συρμάτων, κατασκευασθέντα ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆ ὑποδείξει τοῦ κ. Ν. Κεφάλα διὰ τὴν κατανόησιν τῆς κρυσταλλογραφίας.

5*. Σειρὰ ἐκ 37 δειγμάτων πετρωμάτων καὶ ὄρυκτῶν, συλλεγέντων ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς Β' τάξεως κατὰ τὰς ἐκδρομάς, περιέχουσα διαφόρους μορφὰς ἀνθρακικοῦ ἀσβεστίου (ἀσβεστίτου, μαρμαῦρου, ἀσβεστολίθου, κογγυλιάτου ἀσβεστολίθου, σταλακτικῶν κλπ.).

XI. ΟΡΓΑΝΑ ΕΚΔΡΟΜΩΝ

1*. Φαρμακεῖον ἐκδρομῶν ἐκ λευκοσιδήρου, χρωματισμένον, περιλαμβά-
νον περὶ τὰ 20 εἶδη φαρμάκων ἐντὸς φιαλιδίων ἢ κυτίων καταλλήλων.

2*. Ὑψομετρικὸν βαρόμετρον μεταλλικόν, φορητόν.

3*. Πυξίς μεταλλίνη.

4*. Θερμόμετρον διὰ καταμετρήσεις θερμοκρασίας ὑδάτων.

5*. Χάρτης τῆς Ἀττικῆς ὑπὸ Ἐλευθερουδάκη, δεμένος.

6*. Βημητόμετρον μετρήσεως 111 χιλ. βημάτων.

7*. Μετροταινία 25 μ. ἀγγλικῆς κατασκευῆς ἐντὸς δερματινοῦ περιβλή-
ματος.

XII. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΖΩΟΛΟΓΙΚΗΣ (ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΣ ΑΥΤΗΣ)

1*. Σάκκος ἐκ στερεοῦ λινοῦ μὲ θήκας.

2*. Δύο ἀπόχαι μετὰ τῶν ράβδων τῶν.

3*. Δύο κυτία ἐκ λευκοσιδήρου μὲ καταλλήλους διαιρέσεις, πρὸς συλλο-
γὴν καμπῶν.

4*. Διάφορα πλατύστομα φιαλίδια μὲ ρινίσματα, καὶ κυτία μὲ τύρφη.

5*. Δύο ἐκτατήρια ἐντόμων, φελλός, ὑάλινον δοχεῖον μὲ τύρφη.

6*. Δύο λαβίδες.

7*. Ἐξ κυτία ἐντόμων μὲ ὑάλινα ἐπικαλύματα.

8*. Ψαλὶς πρὸς συλλογὴν ἐντόμων ἅτινα ἔχουν κέντρα.

XIII. ΟΡΓΑΝΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΒΟΤΑΝΙΚΗΣ

1*. Δύο βυτανοθήκαι ἐκ λευκοσιδήρου.

2*. Δύο πριόνια (σάρακες).

3*. Ψαλὶς κηπουρική.

4*. Δύο σκαλιστήρια.

5*. Δύο πιεστήρια φυτῶν.

6*. Ἐξ χαρτοφύλακες ἐκ λινοῦ μὲ 100 φύλλα διπλοῦ χάρτου ἕκαστος
πρὸς τοποθέτησιν φυτῶν.

XIV. ΟΡΓΑΝΑ ΓΕΩΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ

1*. Δύο σφυρία.

2*. Δύο σμίλαι.

3*. Μία βίη.

4*. Ἐν τεμάχιον χάλυβος.

5*. Σάκκος διπλοῦς ἐκ λινοῦ πρὸς μεταφορὰν δειγμάτων πετρωμάτων.

6*. Κυτίον ξύλινον μὲ δερματινοὺς συνδέσμους διὰ τὰ διάφορα ἐργαλεῖα.

XV. ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ (1)

α') Ζωολογίας.

1. Κρανίον σκελετοῦ ἀνθρώπου (προσκομισθὲν καθαρισμένον ὑπὸ μαθητοῦ).
2. Φιάλαι 22, περιέχουσαι εἶδη ἰχθύων ἐν οἴνοπνεύματι.
3. Φιάλαι 5, περιέχουσαι διάφορα εἶδη μαλακοστράκων ζώων.
4. Ἐννέα φιάλαι περιέχουσαι ἑρπετὰ (σαυροειδῆ, ὄφεις καὶ χελώνας).
5. Δύο φιάλαι περιέχουσαι βατράχια.
6. Μία φιάλη περιέχουσα μύν.
7. Δύο φιάλαι περιέχουσαι μυριάποδα.
8. Μία φιάλη περιέχουσα ἀράχνια.
10. Δεκατέσσαρες σωληνίσκοι κυλινδρικοὶ περιέχοντες κάμπας ἐντόμων, σκόληκας, μυριάποδα, μαλάκια.
11. Δύο σκελετοὶ χελώνης, μία κηρήθρα, ἓν δέρμα ὄφως.
12. Ἑβδομήκοντα ἐν δείγματα διαφόρων ἐντόμων, ἐξ ὧν 12 λεπιδόπτερα, 7 ὀρθόπτερα, 6 ὑμενόπτερα, 25 κολεόπτερα καὶ τὰ λοιπὰ διάφορων ἄλλων τάξεων.

β') Βοτανικῆς.

1. Συλλογὴ 40 δειγμάτων φυτῶν, ἐκ διαφόρων φυτῶν τῶν ἀγρῶν καὶ τοῦ δάσους συλλεγέντων ὑπὸ μαθητῶν κατὰ τὰς ἐκδρομὰς (μὴ ταξινομηθεῖσα).
2. Τέσσαρα δείγματα βολβῶν, κονδύλων καὶ ριζώματα φυτῶν.
3. Ἐν βρόνον, εἷς λειχήν καὶ διάφοροι καρποὶ φυτῶν.
4. Δείγματα φύλλων εἰδικῶς παραμορφωθέντα ἐξ ἐπιδράσεως ἐντόμων.

XVI. ΟΡΓΑΝΑ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΑ

1. Ἐν ζεύγος στυλοβατῶν.
2. Ἐξ ποδόσφαιραι.
3. Τέσσαρες σφαῖραι τοῦ βόλεϋ-μπῶλ.
4. Δύο λιθάρια.
5. Τρεῖς δίσκοι.
6. Τέσσαρα ἀκόντια.
7. Δύο ὅπλα σκοποβολῆς.
8. Τέσσαρα ἔδρανα.
9. Δύο ἀεραντλία.
10. Ἐν ξύλινον ὑποστήριγμα σκοποβολῆς καὶ δύο σιδηρᾶ στηρίγματα στόχων.

(1) Τοῦτο ἤρχισε νὰ καταρτίζεται κατὰ τὸ 1926—1927 ὑπὸ τῶν μαθητῶν συλλεγόντων τὰ διάφορα αὐτοῦ εἶδη κατὰ τὰς ἐκδρομὰς· φυλάσσεται δὲ ἐν ἰδ' ᾧ ἐπίτηδες ἐμαρξίω· εἰς αὐτὸ ἀνήκουν καὶ τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν συλλεγόμενα πετρώματα.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

I. ΠΡΑΞΙΣ ΚΓ' ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ἡ σχολικὴ ἐπιτροπεία συνελθοῦσα εἰς συνεδρίαν τῇ 14 Ἀπριλίου 1925 καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψει τὴν πρότασιν τοῦ γυμνασιάρχου περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ὀργανώσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Γυμνασίου, ἀπεφάσισε τὴν διαίρεσιν αὐτῆς εἰς καθηγητικὴν καὶ μαθητικὴν βιβλιοθήκην. Καὶ ἡ μὲν καθηγητικὴ, σκοπὸν ἔχουσα τὴν βοήθειαν τῶν καθηγητῶν πρὸς ἀριωτέραν προπαρασκευὴν τῆς ἐν τῷ σχολείῳ καὶ ὑπαίθρῳ διδασκαλίας καὶ τῆς καθ' ὅλου ἐργασίας τῶν, θὰ περιλαμβάνη: α') τὸ τμήμα τῶν λεξικῶν, κοινὸν μὲ τὴν μαθητικὴν βιβλιοθήκην, β') ἔργα διευκολύνοντα τὴν διδασκαλίαν, τὰς διδακτικὰς ἐπισκέψεις καὶ τὰς ἐκδρομὰς, γ') ἐκδόσεις, ὅσον τὸ δυνατόν, νεωτέρας Ἑλλήνων καὶ Λατίνων συγγραφέων, δ') ἔργα τῆς νεωτέρας λογοτεχνίας καὶ βοηθητικὰ πρὸς ταῦτα συγγράμματα, ε') ἱστορικὰ καὶ καθ' ὅλου δι' εἰδικὰ μαθήματα συγγράμματα, στ') παιδαγωγικὰ ἔργα.

Ἡ δὲ μαθητικὴ βιβλιοθήκη σκοπὸν θὰ ἔχη: α') τὴν διευκόλυνσιν τῶν μαθητῶν πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ βιβλίου, β') τὴν ἀποτροπὴν αὐτῶν ἀπὸ ἀνηθίκων καὶ κακῶς γεγραμμένων ἔργων, γ') τὴν ἀνάπτυξιν πολυμεροῦς ἐνδιαφέροντος, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ μονομέρεια, δ') τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἰδιοφυίας, ε') τὴν προαγωγὴν τῆς καλαισθησίας, στ') τὴν διευκόλυνσιν τῆς κατανοήσεως καὶ ἐμβαθύνσεως, προκειμένου περὶ τῶν διδασκομένων μαθημάτων.

Ἡ μαθητικὴ βιβλιοθήκη θὰ περιλαμβάνη: α') βιβλία ὠφελίμων γνώσεων, β') διάφορα λεξικά, γ') βιβλία βοηθητικὰ τῶν μαθημάτων καὶ προάγοντα τὰς δι' αὐτῶν παρεχομένας γνώσεις, δ') διάφορα ἱστορικὰ καὶ περιηγήσεων βιβλία καὶ ἔργα τῆς νεωτέρας λογοτεχνίας, ε') περιοδικὰ καὶ μὲ διαφόρους εἰκόνας βιβλία, στ') μαθητικὰς ἐκδόσεις συγγραφέων καὶ ἄλλα παντὸς εἶδους κατάλληλα ἔργα.

II. ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

Συμφώνως πρὸς τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς μὲν βιβλιοθήκης τῶν καθηγητῶν τὰ βιβλία ἐτοποθετήθησαν ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Γυμνασίου· τῆς δὲ μαθητικῆς ἐτοποθετήθησαν ἐν τῷ ἴσγειῳ εἰς ἰδιαιτέρον δωμάτιον καταλλήλως διαρρυθμισθέν. Ἐλειτούργησε δὲ ἡ μαθητικὴ βιβλιοθήκη μόνον ὡς δανειστικὴ, τῆς ὁποίας τὰ βιβλία ἐδανείζοντο καθ' ὥρισμένας ἡμέρας καὶ ὥρας τῆς ἐβδομάδος εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκάστης τάξεως ὑπὸ τοῦ βιβλιοφύλακος αὐτῆς. Γενικὸς δὲ ἐπόπτης τῆς βιβλιοθήκης, ἐπιβλέπων τὴν τάξιν κατὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς, ἐποπτεύων τὸν δανεισμὸν τῶν βιβλίων καὶ μὲ πολὺν κόπον καταρτίσας τὸν κατάλογον τῆς

βιβλιοθήκης κατά τὸ σχολικὸν ἔτος 1926—1927 ἦτο ὁ κ. 'Ε. Τρουλλινός. Ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δανεισθέντων βιβλίων (834 κατὰ τὸ 1926—27) καταφαίνεται ὅτι πλήρως ἐπέτυχεν αὐτὴ τοὺς σκοποὺς τῆς παρετηρήθη ὅτι οἱ καθητὴς ἤρχισαν νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἀνάγνωσιν ἐπιβλαβῶν ἔργων, ὅτι ἤρχισαν νὰ συνηθίζουσι εἰς τὴν μεθοδικὴν μελέτην καὶ νὰ ἐπιζητοῦν νὰ εὐρύθουν τὸν ὄγκον τῶν σχετικῶν πρὸς τὰ μαθήματα γνώσεών των. Διεπιστώθη, ὅτι διὰ τῆς καταλλήλου παρακινήσεως πρὸς ἀνάγνωσιν ὀρισμένων βιβλίων, ὁ καθητὴς δύναται νὰ ἐπιδράσῃ περισσότερο πολλὰκις ἐπὶ τοῦ ἤθους καὶ τῆς μορφώσεως τῶν μαθητῶν παρὰ δι' ἄλλης μακρᾶς διδασκαλίας.

Μετὰ τὴν διέγερσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῶν μαθητῶν ὑπὲρ τῆς μαθητικῆς βιβλιοθήκης πολλὰ βιβλία καὶ κατὰ τὸ προπαρελθὸν καὶ κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος ἠγοράσθησαν ὑπὸ τῶν ταμείων τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων (διετέθησαν πρὸς τοῦτο ὑπ' αὐτῶν 2 χιλιάδες δραχμαὶ περίπου). Ταῦτα δὲ καὶ τιμιετέστερον ἀνεγινώσκοντο κατόπιν ὑπὸ τῶν μαθητῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ σχολικὸν αὐτεῖον, καίτοι πλείστας ἄλλας ἀνάγκας εἶχε νὰ πληρώσῃ, ἐξώδευσε ὑπὲρ τῆς μαθητικῆς βιβλιοθήκης κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας δραχμῶν.

Οὕτως εἰς τὰ προϋπάρχοντα 225 παλαιὰ κατὰ τὸ πλεῖστον βιβλία προστέθησαν ἐξ ἀγορᾶς κατὰ τὰ δύο τελευταῖα σχολικὰ ἔτη 315 νέα βιβλία, κατ' ἄλλα διὰ τὴν μαθητικὴν βιβλιοθήκην. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν ἐκδοτῶν πολὺ εὐγενῶς ἐδώρησαν ὁ κ. 'Ι. Κολλάρος 92 βιβλία, ὁ κ. Μ. Ζηράκης 47 καὶ ὁ κ. Μ. Σαλίβερρος 42 βιβλία. Οὕτω τὸ σύνολον τῶν βιβλίων ἀνῆλθεν εἰς 721.

III. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΑΘΗΤΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

1. Ἡ μαθητικὴ βιβλιοθήκη ἀπαρτίζεται ἀπὸ τὰ διὰ τὸν σκοπὸν τοῦ ὀρισμένα βιβλία τοῦ σχολείου καὶ ἀπὸ τὰ διὰ συνδρομῶν ἐκάστης τάξεως αγοραζόμενα βιβλία καὶ ἀπὸ προσφερομένας πρὸς τοῦτο δωρεὰς τῶν μαθητῶν.
2. Τὰ ἀγοραζόμενα βιβλία ὀρίζονται ὑπὸ τοῦ συμβουλίου ἐκάστης τάξεως καὶ μόνον μετ' ἔγκρισιν τοῦ ἐπόπιου αὐτῆς κ. καθηγητοῦ ἀγοράζονται.
3. Τὰ ὑφ' ἐκάστης τάξεως ἀγοραζόμενα βιβλία τιθέμενα εἰς ἰδίαν ἰσχύην χρησιμοποιοῦνται κυρίως ὑπὸ τῶν μαθητῶν τῆς τάξεως· δύνανται ὅμως νὰ χρησιμοποιοῦνται καὶ ὑπὸ ἄλλης τάξεως ἐπὶ πληρωμῇ.
4. Διὰ τὴν φύλαξιν καὶ τὸν δανεισμὸν τῶν βιβλίων ὀρίζεται εἰς βιβλιοφύλαξ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἐκάστης τάξεως. Γενικὸς δὲ βιβλιοφύλαξ κρατῶν τὸ βιβλίον τοῦ ἐλέγχου τῶν δανειζομένων βιβλίων καὶ δανείζων παραλαμβάνων τὰ δανειζόμενα ὀρίζειται ἐκ περιτροπῆς ἀνὰ δεκαπενθήμερον πρὸ τῶν λοιπῶν βιβλιοφυλάκων εἰς.
5. Τὰ βιβλία δανείζονται δι' ὀρισμένον χρονικὸν διάστημα (συνήθως ἡμερῶν), μεθ' ὃ ἐπιστρέφονται. Ἀπὸ τοὺς μὴ συμμορφουμένους εἰσπράττεται πρόστιμον δι' ἐκάστην ἡμέραν ὑπερημερίας, ὀρισμένον ὑπὸ τῶν βιβλιοφυλάκων. Διὰ πᾶσαν βλάβην τῶν βιβλίων ὀρίζεται ὑπὸ τοῦ βιβλιοφύλακος ἀρμόζουσα χρηματικὴ καταβολή.
6. Οὐδεὶς δύναται νὰ δανεισθῇ ἕτερον βιβλίον, χωρὶς νὰ ἐπιστρέψῃ τὸ δανεισθέν.
7. Μόνον εἰς τοὺς πληρώσαντας τὰς συνδρομάς των εἰς τὴν μαθητικὴν κοινότητα δανείζονται βιβλία.

IV. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ (1)

1. Κλασσική φιλολογία.

α.) Ἑλληνική

1. Ahrens Hem. de dialectis Aeolicis κ.τ.λ. Τόμος 1 Cottingae—1934.
2. Αἰσχίνου τοῦ Σωκρατικοῦ. Διάλογοι τρεῖς. Ἰπὸ Ν. Δούκα. Τόμος 1 Βιέννη—Βενδότος—1834.
3. Αἰσχύλου Ἀγαμέμνων ὑπὸ Klausen. Τόμος 1 Gothae.—Hennings—1833.
4. Arriani Anabasis ὑπὸ Sintenis. Τόμος 1. Leipsig—Weidmann—1849.
5. Ἀρριανοῦ τὰ σωζόμενα ὑπὸ Ν. Δούκα. Τόμοι 3. Βιέννη—Βενδότος—1809.
6. Ἀριστείδης ὑπὸ Dindorf. Τόμοι 3. Lipsiae—Weidmann—1829.
7. Aristophanis Thesmophoriajusiai ὑπὸ Fritsche. Τόμος 1. Lipsiae—Kaller—1838.
8. Ἀριστοφάνους Βάτραχοι ὑπὸ Frietjiche. Τόμος 1. Turici—Meyer—1845.
- 9* Ἀριστοφάνους Παλιτεία Ἀθηναίων ὑπὸ Thalheim — Σαλίβερρος—1926.
- 10*. Βουτιερίδου Φ. Ἱστορία τῆς Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας. Τόμος Αος. Ἀθῆναι—Ζηκάκης—1926.
- 11*. Γαρδικία. Ἑλληνική Γραμματολογία. Τόμος 1. Ἀθῆναι—Σιδέρης—1925.
- 12*. Γιαννούτσου Κ. Ἡ περιπέτεια ἐν τῇ τραγωδίᾳ κατ' Ἀριστοτέλη. Τόμος 1. Ἐν Ἀθήναις—Μαντζεβελάκης—1925.
13. Delectus epigrammatum Graecorum ὑπὸ Jacobs. Τόμος 1. Gothae Hennings—1827.
- 17*. Δημοσθένους λόγοι ὑπὸ Dindorf. Τόμος Α'. Ἀθῆναι—Σαλίβερρος—1925.
15. Dionysii Halicarnassensis opera omnia ὑπὸ Stephani. Τόμος 1. Lipsiae—Weidmann—1774.
16. Diodorus Siculus, Biblioth. historicae ὑπὸ Hennii. Τόμοι II. Biponti—1793.
17. Draconis Stratonicensis liber de metris poeticis κ.τ.λ. ὑπὸ Hermann. Τόμος 1. Lipsiae—Weigel—1812.
18. Eclogae de variis scriptoribus Graecis ὑπὸ Friederici et Mattaei. Τόμος 1. Mosquae—1825.
- 19*. Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἐν Ταύροις. ὑπὸ Teubner. Ἐν Ἀθήναις—Σαλίβερρος—1925.
- 20*. Εὐριπίδου ἔργα. Σπερεότυπον. Ἀθῆναι—Σαλίβερρος—1920.
- 21*. Εὐριπίδου Ἰφιγένεια ἢ ἐν Αὐλίδι ὑπὸ Teubner. Ἀθῆναι—Σαλίβερρος—1925
- 22*. Εὐριπίδου Ἰππόλυτος ὑπὸ Teubner. Ἀθῆναι—Σαλίβερρος—1925.
- 23*. Εὐριπίδου Μήδεια ὑπὸ Teubner. Ἀθῆναι—Σαλίβερρος—1925.
- 24*. Εὐριπίδου Μήδεια. Μετάφρασις Α. Σωτηρίου. Τόμος 1. Ἀθῆναι—Χρ. Σαλίβερρος—1925.
25. Euripidis Tragoediae ὑπὸ Kletz. Τόμος 1. Gothae—Hennings—1842.
26. Ζοιρνακίου Ἀδάμ. Βορούσσου Πραγματεῖαι. Τόμοι 2. Πετρούπολις—Ἀκαδημία—1797.

(1) Τὰ δι' ἀστερίσκου σημειούμενα εἶναι τὰ προστεθέντα δι' ἀγορᾶς ἢ δωρεᾶς κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη βιβλία.

27. 'Ηλιαδώρας Ἀθιοπικῶν. Βιβλ. 10 ὑπὸ Κοραΐ. Τόμος 1. Παρίσιος—1804.
- 28*. 'Ηροδότου Ἱστορικῶν βιβλ. 9. Σπερέτυπον. Τόμοι 2. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
29. Herodotos Ἱστορικῶν Α', Β', Γ', Δ' ὑπὸ Lhardy. Τόμοι 2. Leipzig—Weidmann—1852.
30. 'Ησόδου τὰ ἅπαντα ὑπὸ Sittle. Τόμος 1. Ἀθήναι—Περρῆ—1889.
31. Θεοφράστου τὰ σωζόμενα ὑπὸ Schneider. Τόμοι 5. Lipsiae—Wogel—1818.
32. Θουκυδίδου τοῦ Ὀλόρου: Π. τοῦ Πελοπ. πολέμου ὑπὸ Βλαντῆ. Τόμοι 2. Ἐνετήσιν—Γλυκὸς—1802.
- 33*. Θουκυδίδου Ἱστορίαι ὑπὸ Hude. Τόμ. Α'. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
34. Thucydidis prolegomena ὑπὸ Poppo E. Τόμ. 3. Lipsiae—Fleischer—1831.
35. Thucydidis commentarii ὑπὸ Poppo E. Τόμ. 7. Lipsiae Fleischer—1831.
36. Thucydidis liber Quintus ὑπὸ Poppo E. Τόμ. 1. Lipsiae—Fleischer—1834.
37. Ἰσοκράτους Ἀρεοπαγιτικὸς ὑπὸ Β. Βυθούλα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Βαρβαρρῆγος—1875.
- 38*. Ἰσοκράτους λόγοι ὑπὸ Blass. Τόμ. Α'. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
39. Ἰωσήπου ἅπαντα ὑπὸ Richter. Τόμ. 6. Lipsiae—Schwickert—1826.
40. Κουμανούδη. Κοιτικὰ εἰς Λογγῆνον κ.τ.λ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἀγγελόπουλος—1854.
41. Κύνερ Ραφ—Πουλίου Διεξοδικὸν Συντακτικὸν Ἑλλην. Γλώσσης. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1896.
42. Λουκιανοῦ Opera (Graece et Latine) ὑπὸ Lehmann. Τόμ. 8. Lipsiae. Weidmann—1823.
- 43*. Λουκιανοῦ Ἐνύπνιον καὶ Ἀνάχαρσις ὑπὸ Teubner B. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
- 44*. Λουκιανοῦ Τίμων καὶ Χάρων ὑπὸ Teubner B. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
45. XXI Mediorum Graecorum varia opuscula ὑπὸ Baisarii. Τόμ. 1. Μόσχα—1808.
- 46*. Μένανδρου: Στέφανος. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
- 47*. Μένανδρου Σ.—Murray: Ἱστορία τῆς Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1926.
- 48*. Ξενοφῶντος Ἑλληνικὰ ὑπὸ Keller. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
- 49*. Ξενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα ὑπὸ Aug. A. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
- 50*. Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις ὑπὸ Genolt. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
51. Ξενοφῶντος Κύρου Ἀνάβασις ὑπὸ Krüger. Τόμ. 1. Halis Saxonum—Hemmerde—1826.
- 52*. Ξενοφῶντος Κύρου Παιδεία ὑπὸ Hug. Ar. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
- 53*. Ξενοφῶντος Οἰκονομικὸς καὶ ἐλάσσονα ἔργα ὑπὸ Talheim. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1915.
- 54*. Ὀμήρου Ἰλιάς ὑπὸ Dindorf. Τόμ. Α'. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.
- 55*. Ὀμήρου Ἰλιάδος Ραψῳδία. Μετάφρ. Πολυλά Ἰωάν. Ἀθήναι—Κολάρος—1890.
- 56*. Ὀμήρου Ὀδύσσεια ὑπὸ Dindorf. Τόμ. Α'. Ἀθήναι—Σαλίβερως—1925.

57. Homers Iliade (τὸ ἀ' τῆς Ἰλιάδος) ὑπὸ Faesi. Lipsig. Weidmann 1851
58. Ὀνησιάνδρου Στρατηγικός. Τόμ. 1 Παρίσιοι—Διδότος—1822.
59. Opuscula graecorum veterum κλπ. ὑπὸ Orellius Τόμ. 2 Lipsiae Weidmann 1821.
60. Παλαιὰ Διαθήκη κατὰ τοὺς ἑβδομήκοντα. Ζωσιμάδα. Τόμ. 1 Μόσχα 1821.
- 61*. Πινδάρου ἐπίνικιοι ὑπὸ Σ. Βάλλη Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1904.
62. Platonis opera omnia (ἐκ τούτων οἱ τόμοι 5, 6, 7) ὑπὸ Stallbaum. Τόμ. 3 Gothae—Hennings—1866.
63. Platonis Leges et Epinomis ὑπὸ Astius Τόμ. 2. Lipsiae. Weidmann—1814.
- 64*. Πλάτωνος Εὐθύφρων, Ἀπολογία Σωκράτους, Κρίτων καὶ Φαίδων ὑπὸ Wallbrecht. Ἀθήναι. Σαλίβερος—1925.
- 65*. Πλάτωνος Γοργίας, Μένων ὑπὸ Hermann. Ἀθήναι. Σαλίβερος—1925.
- 66*. Πλάτωνος Λάχης ὑπὸ Teubner B. Ἀθήναι.—Σαλίβερος 1925.
- 67*. Πλάτωνος Πρωταγόρας ὑπὸ Teubner B. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 68*. Πλουτάρχου Θεμιστοκλής ὑπὸ Teubner B. Ἀθήναι—Σαλίβερος 1925.
69. Platon Œuvres traduits ὑπὸ Cousin (Τόμ. 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13) Paris—Dossange—1824.
70. Πλουτάρχου Βίοι παράλληλοι ὑπὸ Φιλήμονος καὶ Κορομηλά. Τόμ. 2—6. Ζωσιμάδα—1834.
71. Πλουτάρχου τοῦ Χαιρωνέως Ἡθικά ὑπὸ Wyttenbach Τόμ. 4. Lipsiae Kühn—1830.
72. Πλουτάρχου Ἀριστείδης, Κάτων, Ἄγρις, Θεμιστοκλής κλπ. ὑπὸ Sistenis Τόμ. 1. Lipsiae—Weidmann—1830.
- 73*. Πλουτάρχου Γυναικῶν ἀρεταὶ ὑπὸ Teubner. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 74*. Πλουτάρχου Φιλοποίμην ὑπὸ Teubner. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 75*. Πλουτάρχου Τιβέριος καὶ Γάιος Γράκχος ὑπὸ Teubner. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
76. Rhetores Graeci ὑπὸ Walz. Τόμ. 7 Stuttgart κλπ. Gothae—1834.
77. Sexti Empirici opera ὑπὸ Stephani. Τόμ. 2 Lipsiae—Kühn—1842.
- 78*. Σοφοκλέους Ἡλέκτρα ὑπὸ Dindorf. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 79*. Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος ὑπὸ Dindorf. Ἀθήναι.—Σαλίβερος—1925.
- 80*. Σοφοκλέους Αἴας ὑπὸ Dindorf. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 81*. Σοφοκλέους Ἀντιγόνη ὑπὸ Dindorf. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1924.
- 82*. Σοφοκλέους Τραχίνια καὶ Φιλοκτήτης ὑπὸ Dindorf. Ἀθήναι. Σαλίβερος—1925.
- 83*. Σοφοκλέους Αἴας. Σχόλια ὑπὸ Καρακατσάνη Ἰωάν. Ἀθήναι—1920.
- 84*. Σοφοκλέους Οἰδίπους. Μετάφρ. Κυπαρίσση Τόμ. 1. Ἀθήναι. Κολλάρος—1908.
- 85*. Σοφοκλέους Ἀντιγόνη Μετάφρ. Παπαθωρασίου Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
86. Shoell D. Istoria de la letteratura κλπ. Τόμ. 15 Venezia—1828.
87. Ἰωάννου Στοβαίου Ἀνθολόγιον ὑπὸ Gaisford Τόμ. 3 Lipsiae Kühn 1824.
88. Στράβωνος Γεωγραφικά (Τόμ. 9, 10, 11, 12) ὑπὸ Κοραΐ Ἀδ. Τόμ. 4. Παρίσιοι—1819.
89. Chrysostomi : de sacerdotio, ὑπὸ Tauchnitz. Τόμ. 1 Lipsiae
90. Weittenbach. Animadversiones in Moralia. Τόμ. 1. Lipsiae. Kühn—1830.

β') Λατινικά.

1. Caesaris de bello gallico et civili ὑπὸ Baumstark Τόμ. 1. Freiburg—Groos—1832.
- 2*. Caesaris de bello Gallico ὑπὸ Dinder. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 3*. Caesaris de bello civili ὑπὸ Dinder. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 4*. Ciceronis Oratio pro A. Licinio. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 5*. Ciceronis Pro Archia poëta, de Imperio κ.λ.π. ὑπὸ Müller. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 6*. Ciceronis orationes in Catilinam ὑπὸ Müller. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 7*. Ciceronis de officiis ὑπὸ Klotz. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
8. Cornelius Nepos ὑπὸ Bremi Τόμ. 1. Zürich—Ziegler—1827.
9. Cor. Nepotis Vitae ὑπὸ Fleikeisen. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
10. Horatii Flacci opera ὑπὸ Wollmer. Τόμ. 1. Lipsiae—Teubner—1890.
11. Horatius ὑπὸ Mitscherlich. Τόμ. 2. Βιέννη—1817.
- 12*. Horatii Flacci Carmina ὑπὸ Teubner. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 13*. Lhomond De viris illustribus. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 14*. Ovidius Naso : Metamorphoses. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
- 15*. Ὁβιδίου Ἑρωτικὰ ἐπιστολά. Μετάφρ. ὑπὸ Κ.Π. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1925.
16. Sallustii Opera. Μετάφρ. εἰς τὴν Ἰταλικὴν ὑπὸ Nardini. Τόμ. 2. Bettoni—1806.
- 17*. Vergilii Aeneas ὑπὸ Gütthing. Ἀθήναι—Σαλίβερος—1925.
18. Vergilii. Γεωργικά. Μετάφρ. Βουλγάρεως Εὐγ. Τόμ. 1. Πετρούπολις—1786.
19. Οὐεργιλίου Μάρωνος, Αἰνεῖας. Μετάφρ. Βουλγάρεως Εὐγ. Τόμ. 3. Πετρούπολις. Ἀκαδημία—1791.

Νέα Φιλολογία.

α') Ἑλληνικά.

- 1*. Ἀντωνιάδου Α. Κρητικὴς. Τόμ. 1 Ἀθήναι—Κολλάρος—1899.
- 2*. Βλαχωρίτου Ἔργα. Τόμ. 2 Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1926.
- 3*. Βηλαρά Πουήματα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου.
- 4*. Βιζυηνοῦ Γ. Ποῖος ἦτο ὁ φονεὺς τοῦ ἀδελφοῦ μου. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
- 5*. Βιζυηνοῦ Γ. Τὸ ἁμάρτημα τῆς μητρός μου. Ἀθήναι—Φέξης—1926.
- 6*. Βικέλα Δ. Λουκῆς Λάρας. Τόμ. 1 Ἀθήναι—Κολλάρος—1920.
- 7*. Βικέλα Δ. Ἀπὸ Νικοπόλεως εἰς Ὀλυμπίαν. Τόμ. 1 Ἀθήναι—Κολλάρος—1886.
- 8*. Βουτιερίδου Μάριος (μυθιστόρημα). Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1923.
- 9*. Βουτιερίδου Ἡ ἐκστρατεία πέραν τοῦ Σαγγαρίου. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1922.
- 10*. Βουτιερίδου Ὁ προσκυνητής. Τόμ. 1 Ἀθήναι—Ζηκάκης—1907.
- 11*. Βυζαντίου Βαβυλωνία. Τόμος Α'. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1910.
- 12*. Γρανίτσα Στ. Τὰ ἄγρια καὶ τὰ ἡμερα τοῦ βουνοῦ καὶ τοῦ λόγγου. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1921.
- 13*. Δέλτα Π. Τὸν κχιρὸν τοῦ Βουλγαροκτόνου. Τόμ. 2. Ἀθήναι—Σιδέρης—1921.

- 14*. Δέλτα Π. Γιὰ τὴν Πατρίδα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σιδέρης—1921.
- 15*. Δέλτα Π. Παραμύθι χωρὶς ὄνομα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σιδέρης—1921.
- 16*. Δημητρακοπούλου Παν. Τὸ κριτήριον. Τόμ. 1. Ἀθήναι—
- 17*. Δραχούμη Ν. Ἱστορικά Ἀναμνήσεις. Ἀθήναι—Στοχαστής—1926.
- 18*. Δροσίνη Γ. Διήγησις ἀγωνιστοῦ. Ἀθήναι—Ἔστια—1926.
- 19*. Δροσίνη Γ. Διηγήματα τῶν ἀγρῶν καὶ τῆς πόλεως. Ἀθήναι—1925.
- 20*. Δροσίνη Γ. Ἀγροτικά ἐπιστολαί. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σιδέρης—1925.
- 21*. Εἰσαθίου Μ. Ἐντυπώσεις τοῦ ταξειδίου Ὀδησοῦ—Ρεβάλης καὶ Ἐλισγιφόρος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1880.
- 22*. Καλλιγᾶ Π. Θάνος Βλέκας. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1927.
- 23*. Καμπάνη Α. Διαλέξεις περὶ Ἑλλήνων. Κάλβος καὶ Ζαμπέλιος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1920.
- 24*. Καμπούρογλου Δ. Διηγήματα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1915.
- 25*. Καμπούρογλου Δ. Τοπωνυμικά παράδοξα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1920.
- 26*. Καμπούρογλου Δ. Ὁ Ἀναδρομάρχης τῆς Ἀττικῆς. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1920.
- 27*. Καραβία. Πολεμικὴ ἀνθολογία 1912—13. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1923.
- 28*. Καραβία Ἀχ. Καλλιπρόη (τραγωδία). Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 29*. Καραβία Ἀχ. Σχολικά διηγήματα. Μέρος Α'. Τιβώτ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος.
- 30*. Καρκαβίτσα Α. Διηγήματα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1921.
- 31*. Καρκαβίτσα Α. Ὁ Ἀρχαιολόγος. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 32*. Καρκαβίτσα Α. Λόγια τῆς πλώρης. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 33*. Καρκαβίτσα Α. Ὁ Ζητιάνας. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 34*. Καρκαβίτσα Σ. Παλῆς ἀγάπες. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 35*. Κοκκίνου Α. Διον. Τὸ θέατρο τῆς Ζωῆς. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1924.
- 36*. Κονδυλάκη Ι. Ὁ Πατούχας. Τόμος 1. Ἀθήναι. Ἐλευθερουδάκης.
- 37*. Κόντογλου Pietro Cargars. Τόμος 1. Ἀθήναι. Γιαννάρης.
38. Κοραΐ Ἐπιστολαὶ ἐκδοθεῖσαι ὑπὸ Δαμαλά. Τόμοι 3. Ἀθήναι—Ἀδελφοὶ Περρῆ—1885.
- 39*. Κουρτίδη Α. Δύο ἥρωικοὶ φίλοι. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος 1917.
- 40*. Κουρτίδη Α. Διαλέξεις περὶ Ἑλλήνων διηγηματογράφων. Ὁ Ραγκαβῆς. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1921.
- 41*. Κρυστάλλη Ἔργα. Τομ. 3. Ἀθήναι. Κολλάρος—1926.
- 4*. Κωνσταντινίδη Κ. Βάλσαμα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Νέα Ζωὴ—1923.
- 43*. Λαμπράκη Ἡ μοναχὴ Κασσιανή. Τόμος Α'. Ἀθήναι Κολλάρος—1912.
- 44*. Λασκαράτου Α. Στοχασμοί. Τόμος 1. Ἀθήναι Γιαννάρης—1921.
- 45*. Λοβέροδου Σ. Ἡ Ἁγία πόλις. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1902.
- 46*. Λυκούδη Ἐμμ. Ρόδος. Δωδεκανήσα Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1920.
- 47*. Λυκούδη. Κίμων Ἀνδρεάδης. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1920.
- 48*. Λυκούδη Σελίδες—Ποικίλα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1921.
- 49*. Λυκούδη Διηγήματα γύρω εἰς τὸν τόπον μας. Τόμος 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1921.
- 50*. Λυκούδη Νέα διηγήματα. Τόμος 1. Ἀθήναι. Σὺλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 51*. Λυκούδη Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιον τῆς ζωῆς μου. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.

- 52*. Λυκούδη Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιον τῆς ζωῆς μου. Τόμος 1. Ἀθήναι.
- 53*. Μικριανοῦ Β. Ἑπτὰ διηγήματα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηράκης 1922.
- 54*. Μητσάκη Φιλολογικὰ Ἔργα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ἐκ. Ἑταιρεία—1926.
- 55*. Μωραΐτιδου Μὲ τοῦ Βορηᾶ τὰ κύματα. Σειρὰ Α'. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
- 56*. Μωραΐτιδου Μὲ τοῦ Βορηᾶ τὰ κύματα. Σειρὰ Β'. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
- 57*. Νιρβάνα Π. Γύρω ἀπ' τὸν Ἐρωτα. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1923.
- 58*. Νιρβάνα Π. Τὰ συναξάρια τοῦ παπᾶ-Παρθένη. Τόμος 1. Ἀθήναι—Φέξης 1915.
- 59*. Ξενοπούλου Γρηγ. Παιδικὸν Θέατρον. Τόμ. 2. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
- 60*. Ξενοπούλου Γρηγ. Κακὸς δρόμος. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
- 61*. Ξενοπούλου Γρηγ. Ἡ ἀδελφοῦλά μου. Ἀθήναι—Παπαδόπουλος—1926.
- 62*. Ὀρφανίδου Θ. Ἅγιος Μηνᾶς. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1913.
- 63*. Ὀρφανίδου Θ. Τίρι-Λίρι. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1910.
- 64*. Παγανέλη Σπυρ. Πάρεργα φύλλα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1905.
- 65*. Παλαμᾶ Κωστῆ. Ἡ φλογέρα τοῦ Βασιλιᾶ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1920.
- 66*. Παλαμᾶ Κ. Οἱ καύμοι τῆς λιμενοθάλασσης. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 67*. Παλαμᾶ Κ. Ὁ τάφος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1921.
- 68*. Παπαδιαμάντη Ἀλ. Ὁ πεντάρφανος. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1926.
- 69*. Παπαδιαμάντη Ἀλ. Οἱ ἔμποροι τῶν Ἐθνῶν. Ἀθήναι—ἔκδ. ἑταιρεία 1926.
- 70*. Παπαδιαμάντη Ἀλ. Νεκρὸς ταξειδιώτης. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1926.
- 71*. Παπαδοπούλου Ἀρ. Φωτεινὴ, Μαγεμένος ἀργαλειὸς κ. λ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 72*. Προβελεγγίου Ἀριστ. Νικηφόρος Φωκᾶς. (τραγωδία). Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1915.
73. Ραγκαβῆ Ἀλ. Ἀπομνημονεύματα. Ἀθήναι—1894.
- 74*. Ροδοκανάκη Πολ. Ὁ Ἅγιος Δημήτριος. Μυστήριον. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1922.
- 75*. Ροδοκανάκη. Ἡ βασίλισσα καὶ αἱ Βυζαντιναὶ ἀρχόντισσαι. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1920.
- 76*. Ροῦδου Ε. Τὸ ταξίδι τοῦ Ψυχάρη. Ἀθήναι—Κολλάρος—1913.
- 77*. Σκίπη Σωτηρ. Οἱ Τσιγγανόθει (Κωμωδία). Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1918.
- 78*. Σκίπη Σ. Μικροὶ περίπατοι. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1918.
- 79*. Σκίπη Σ. Ὁ ἀπέθαντος. Τόμος 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1909.
- 80*. Σκίπη Σ. Κάλβεια μέτρα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηράκης—1909.
- 81*. Σκόλου Κ. Τὸ Ἑλληνικὸν διήγημα. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
- 82*. Σολωμοῦ Διον. Ποιήματα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1924.
- 83*. Σολωμοῦ Δ. Τὰ σπῆτα τοῦ Σολωμοῦ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Βασιλείου.
- 84*. Συγγροῦ Ἀνδρ. Ἀπομνημονεύματα. Τόμ. 3. Ἀθήναι—1908.
- 85*. Σούτσου Δ. Περιπλανώμενος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1910.
- 86*. Τανάγρα Ἀγγ. Οἱ σπογγαλιεῖς τοῦ Αἰγαίου. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σιδέρης.
- 87*. Τανάγρα Ἀγγ. Μακεδονικὴ Ραψωδία. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.

- 88*. Τανάγρα Ἀγγ. Ὁ Πόρος. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
 99*. Τραυλαντώνη Α. Διετής θητεία. Ἀθήναι—Δικαῖος—1926.
 90*. Τσαγκοπούλου Δ. Θέμος Βρανᾶς. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1924.
 91*. Τσαγκοπούλου Π. Λουλούδια, ἔρωτες, ταξείδια. Τόμ. 1. Ἀθήναι.
 Ζηκάκης—1924.
 92*. Τσαγκοπούλου Γ. Ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλά-
 ρος—1913.
 93*. Φαλταίης Κ. Ἡ ναυμαχία τῆς Ἑλλάς. Ἀθήναι—Παπαδόπουλος—1919.
 94*. Φαλταίης Κ. Χαρίλαος Φαρέλης. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1925.
 95*. Φοίβου Φαρμᾶ. Τὸ γλωσσικὸν ζήτημα (καωφδία). Τόμ. 1. Ἀλεξάν-
 δρεια—Φανός—1917.
 96*. Χατζοπούλου Κ. Ὁ ὑπεράνθρωπος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Φέξης—1915.
 97*. Χατζοπούλου Κ. Ἡ Ἀντιὸ καὶ ἄλλα διηγήματα. Ἀθήναι—Ἐλευθε-
 ρουδάκης—1927.
 98*. Χατζοπούλου Κ. Ὁ πύργος τοῦ Ἀσπροποτάμου. Ἀθήναι—Φέξης—1915.
 99*. Χρηστοβασιλῆ. Διηγήματα τῆς Στάνης. Ἀθήναι—Βασιλείου—1926.
 100*. Ψηλορείτη. Πρωτομάστορας. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἔργα—1916.
 101*. Χριστοπούλου. Λυρικά. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου.

β) Ξένη.

- 1*. Ἀνδρέιφ Λ. Ἡ μαῦρες μάσκες. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης—1923.
 2*. Arbuhmaun. Ἱστορίες γιὰ λίγους σημ. κλπ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ζηκάκης.
 3*. Βάγνερ Κ. Ἡ ἀπλὴ ζωὴ Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1910.
 4*. Βέρν Ι. Ὁ Λαγνός. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
 5*. Βέρν Ι. Τὰ 500 ἑκατομῦρια. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
 6*. Βέρν Ι. Τύγαι τριῶν Ρώσων καὶ 3 Ἀγγλων. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
 7*. Βέρν Ι. Ἡ χώρα τῶν ἀδαμάντων Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1926.
 8*. Βέρν Ι. Εἰκοσακισχίλια λεῦγαι ὑπὸ τὴν θάλασσαν, Τόμ. 1. Ἀθήναι
 —Κολλάρος—1926.
 9*. Βέρν Ι. Ἡ μυστηριώδης νῆσος. Τόμ. 1. Δελῆς.
 10*. Βέρν Ι. Δεκαπενταετῆς πλοίαρχος Τόμ. 1. Δελῆς.
 11*. Βέρν Ι. Στὰ κύματα καὶ στὴ φωτιά. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1922.
 12*. Βέρν Ι. Ὁ ναυαγὸς τῆς Κυνθίας. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1922.
 13*. Βολταίρου Ἀγαθούλης. Τόμος 1. Βασιλείου—1922.
 14*. Βύρωνος Ὁ Γκιαοῦρ. Τόμ. 1. Σακελλαρίου.
 15*. Βύρωνος Μανφραήντ-δραματικὰ ποιήματα Τόμ. 1. Ζηκάκης—1917.
 16*. Γκαίτε. Φάουστ. Τόμ. 1. Σιδέρης—1924.
 17*. Γκορμπινὸ Ἴωσ. Τὸ κόκκινο μαντύλι. Τόμ. 1. «Γράμματα»—1924.
 18. Guenot Henri. Le planteur de Java Τόμ. 1. Sours—1866.
 19*. Γόρκυ Μάξ. Συντροφ. καὶ ἄλλα διηγ. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1924.
 20*. Ἀμίτσι Ἐδμόνδου Σκηναὶ ἐκ τοῦ στρατ. βίου. Τόμ. 1. Φέξης—1913.
 21*. De Amici Καρδία Τόμ. 1. Βασιλείου 1923.
 22*. Δοστογιέφσκι Οἱ ἀδελφοὶ Καραμαζόφ. δράμα Τόμ. 1. Ζηκάκης—1924.
 23*. Ζεβακοῦ Μιχαὴλ «Διὰ τὴν δόξαν καὶ διὰ τὸν ἔρωτα» Τόμ. 1. Ζηκάκης—1924.
 24*. Ἴψεν Ἀρχιτέκτων Σόλνες Τόμ. 1. Φέξης—1915.
 25*. Ἴψεν Βρυκόλακες. Τόμ. 1. Φέξης—1915.

- 26*. Ίψεν Ρεμερσχόλμ. Τόμ. 1. Φέξης—1915.
 27*. Κέλλερμαν Τρελλός. Τόμ. 1. Βασιλείου—1921
 28*. Crosio F. Σεμίραμς (Τραγωδία). Τόμ. 1. Ζηκάκης—1921.
 29*. Λαβεντάν Έρ. Ἡ μονομαχία. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1921.
 30*. Λαμαρτίνου Ραφαήλος. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1923.
 31*. Λοτί Πιέρ. Ναυτόπουλο. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1923.
 32*. Μάην Ρήδ. Εἰς τὴν θάλασσαν. Τόμ. 1. Κολλάρος—1925.
 33*. Μερσιμέ Προ. Κολόμβα. Τόμ. 1. Κασδόνης—1900.
 34*. Milon. Ἐπιστολαὶ πατρὸς πρὸς υἱόν. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1922.
 35*. Μολιέρου. Ταρτοῦφος. Τόμ. 1. Φέξης—1912.
 36*. Μολιέρου. Ἀμφιτρυῶν. Τόμ. 1. Σακελλαρίου—1910.
 37*. Μολιέρου. Μισάνθρωπος. Τόμ. 1. Σακελλαρίου—1910.
 38*. Μολιέρου. Ἐρωτικὰ πείσματα. Τόμ. 1. Φέξης—1912.
 39*. Μολιέρου. Φιλάργυρος. Τόμ. 1. Σακελλαρίου—1901.
 40*. Montesquieu. Ὁ ναὸς τοῦ ἔρωτος. Ζηκάκης—1922.
 41*. Μπατάιγ. Ὁ ἄνθρωπος μετὰ τὸ τριαντάφυλλο (δραῦμα). Τόμ. 1. Ζηκάκης—1921.
 42*. Μπενουῶ. Ἀτλαντὶς. Τόμ. 1. Βασιλείου—1923.
 43*. Νικοντέμ. Ἡ δασκαλίτσα (δραῦμα). Τόμ. 1. Ζηκάκης—1923.
 44*. Ἐνα διηγήματα. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1921.
 45*. Οἰέλς. Ἀόρατος ἄνθρωπος. Τόμ. 1. Παπαδημητρίου
 46*. Οἰέλς. Ἡ μηχανὴ ποῦ τρέχει μετὰ τὸ χρόνο. Τόμ. 1. Βασιλείου—1921.
 47*. Ροστάν. Συρανὸ δὲ Βερζεράκ. Τόμ. 1. Κολλάρος—1821.
 48*. Σαίκσπηρ. Ὁ Ὀθέλλος. Τόμ. 1. Κολλάρος—1922.
 49*. Σαίκσπηρ. Μάκβεθ. Τόμ. 1. Κολλάρος—1821.
 50*. Σαίκσπηρ. Ὁ Βασιλεὺς Λήρ. Τόμ. 1. Φέξης—1916.
 51*. Σαίκσπηρ. Κοριολανός. Τόμ. 1. Φέξης—1913.
 52*. Σαίκσπηρ. Ὁ ἔμπορος τῆς Βενετίας. Τόμ. 1. Ἐστία—1894.
 53*. Σαίκσπηρ. Ἀντόνιος καὶ Κλεοπάτρα. Τόμ. 1. Φέξης—1914.
 54*. Σαίκσπηρ. Ἡ τρικουμία. Τόμ. 1. Φέξης—1913.
 55*. Σερβὸν. Συμβουλαὶ πατρὸς πρὸς κόρη. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1922.
 56*. Σταρέλλι Σ. Ἡ μάσκα μετὰ τὸ πρόσωπον (τραγωδία). Τόμ. 1. Ζηκά-
 κης—1921.
 57*. Στένδαλ. Βικτωρία Αἰκκοραμπόνι (ιστορ. διήγ.). Τόμ. 1. Γράμματα—1924.
 58*. Taelliot Σ. Περιηγήσεις εἰς τὴν χώραν τῆς ἐλευθερίας κ.λ.π. Τόμ. 1.
 Κολλάρος—1911.
 59*. Φαρρέρ Κλ. Τὰ μαρμαρένια χέρια καὶ ἄλλα διηγήματα. Τόμ. 1. Ζηκά-
 κης—1922.
 60*. Φλαμαριών. Ἡ Στέλλα. Τόμ. 1. Βασιλείου—1923.
 61*. Χάινς Έρρ. Τραγωδία. Τόμ. 1. Ζηκάκης—1924.

3. — Ἱστορία.

- 1*. Ἀμάντου Κον. Βόρειοι γείτονες τῆς Ἑλλάδος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Ἐλευ-
 θερουδάκης—1907.
 2*. Ἀννίνου Μ. Αἱ Ἀθῆναι κατὰ τὸ 1850. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Ἐλευθερου-
 δάκης—1926.
 3*. Βικέλα Δ. Ἡ σύστασις τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου. Τομ. 1. Ἀθῆναι—
 Κολλάρος—1887.

4. Γυίλφορδ Φρειδ. Βιογραφικά ιστορικά ύπομνήματα. Τομ. 1.
5. Γούδα Α. Βίοι παράλληλοι. Τομ. 5. (Ε', ΣΤ' (2) Ζ, Η) 'Αθήναι—'Ελλην. 'Ανεξαρτησία—1872.
6. Δήμιτσας Μ. Κριτικά έρευναί περί Γεωρ. Σκεντέρμπεη. Τομ. 1. 'Αθήναι—Βηλαράς—1877.
7. Δούρουη Βίκτωρ. Μικρά 'Ρωμαϊκή ιστορία. Τομ. 1. 'Αθήναι—Φιλαδελφείς—1879.
8. Ζώτου Β. 'Ηπειρωτικά μελέται. Τομ. 1. 'Αθήναι—'Αντωνιάδης—1875.
- 9*. Καρολίδου Π. 'Ιστορία τοῦ ΙΘ' αἰῶνος. Τομ. 3. 'Αθήναι—Κασδόνης—1926.
- 10*. Καρολίδου Π. Σύγχρονος ιστορία τῶν 'Ελλήνων κλπ. Τομ. 1. 'Αθήναι—Βιτσικονάκης—1923.
11. Κοντογόνου Κ. 'Εκκλησιαστική ιστορία. Τομ. 1. 'Αθήναι—'Ρουσόπουλος—1866.
- 12*. Κοντογιάννη Π. Τουρκία καὶ Τοῦρκοι. Τομ. 1. 'Αθήναι—'Ελευθερουδάκης—1927.
13. Κροικιδᾶ Κ. 'Ιστορία τῆς 'Ρωσσίας. Τομ. 12. 'Αθήναι—Φιλαδελφείς—1859.
14. Κοφινιώτου Κ. 'Ιωάν. 'Ιστορία τοῦ 'Αργου. Τεύχ. 13. 'Αθήναι—Παλαμήδης—1892.
- 15*. Κωνσταντινίδου Γ. 'Ιστορία τῶν 'Αθηνῶν. Τομ. 1. 'Αθήναι—'Εστία—1894.
- 16*. Κωνσταντινίδου Μιχ. 'Ελληνική μυθολογία. Τομ. 1. 'Αθήναι—Ι. Σιδέρης—
- 17* Καψαμπέλη Ν. 'Ιστορία τοῦ Βυζαντιακοῦ κράτους. Τ. 1. 'Αθήναι. Κολλάρος—1923.
18. Λαβουλβίν. 'Ιστορία τῶν 'Ιπποκρατικῶν βιβλίων. Τομ. 1. Βάρνη—Νίτσε 'Ιαρμολίνσκο—1883.
19. Λασκάρεως Α. 'Επίτομος ἐκκλησιαστική ιστορία. Τομ. 1. Κων)πολις—Πασχάλης—1863.
- 20*. Λασκάρεως Σ. 'Ο Φιλελληνισμὸς ἐν 'Αμερικῇ Τομ. 1. 'Αθήναι—'Ελευθερουδάκης—1926.
- 21*. Μάγερ 'Ημερολόγιον τῆς πολιορκίας τοῦ Μεσολογγίου. Τομ. 1. 'Αθήναι—Μαρούλης—1926.
22. Μαζαράκη Ιερῶς Βιογραφία τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν τῆς Κεφαλληνίας Τεύχ. 5. Βενετία—Φοῖνιξ—1883.
23. M. de Marcellus: Episodes litteraires en Orient. Τόμοι. 3. Paris—Lecoffre—1851.
24. M. de Marcellus: Chants de peuple en Grèce. Τομ. 2. Paris—Lecoffre—1851.
- 25*. Μόμμσεν Θ. 'Ρωμαϊκή ιστορία. Τομ. 2. 'Αθήναι—Σακελλαρίου—1906.
- 26*. Μοντεσιλιέ 'Ακμή 'Ρωμαίων. Τομ. 1. 'Αθήναι—'Ελευθερουδάκης—1925.
- 27*. Μύλλερ—Λάμπρου 'Η Τουρκία καταρρέουσα. Τομ. 1. 'Αθήναι—Κολλάρος—1926.
- 28*. Μύλλερ W. 'Ιστορία τοῦ 'Ελληνικοῦ Λαοῦ. Τομ. 1. 'Αθήναι—Κολλάρος—1926.

- 29*. Μύλλερ W. Τὰ πρῶτα ἔτη τῶν νεωτέρων Ἀθηῶν. Τομ. 1. Ἀθήναι—
Ἐλευθερουδάκης—1926.
- 30*. Νικολαΐδου Κ. Ἱστορία τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τομ. 1. Ἀθήναι—Ἐλευ-
θερουδάκης—1923.
- 31*. Ξυνοουδίδου: Ἱστορία τῆς Κρήτης. Ἐλευθερουδάκης 1927.
32. Παπαρρηγοπούλου Κ. Ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. (Τομ. Δ' καὶ
μέρος Α') Ἀθήναι—Πάσσαρης—1871.
33. Παπαρρηγοπούλου Κ. Ἱστορικά πραγματεῖαι. Τομ. 1. Ἀθήναι—Βη-
λαράς—1858.
- 34*. Παπαρρηγοπούλου Κ. Βιογραφία 1400—1800. Τομ. 1. Ἀθήναι—Α.
Γαλανός—1926.
- 35*. Πασπάτη Πολιορκία καὶ ἄλωσις Κωνσταντινουπόλεως. Τομ. 1. Ἀθήναι—
Δεπάστας—1926.
36. Περραιβοῦ Ἱστορία τοῦ Σουλίου. Τομ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—
37. Περραιβοῦ Ἱστορία τῆς Πάργας. Τομ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—
38. Πετρίδου Ἀθην. Χρονικὸν Δρυοπίδος. Τομ. 1. Ἀθήναι—Παρνασσίς—
1871.
39. Πολυζωΐδου Α. Τὰ Νεοελληνικά. Τομ. 1. Ἀθήναι—Ἰλισσός—1874.
40. Σάθα Κ. Ἑλληνικά ἀνέκδοτα. Τομ. 2. Ἀθήναι—Φῶς—1867.
41. Σάθα Κ. Μνημεῖα Ἑλλ. ἱστορίας (Γαλλιστί). Τομ. 3. Ἀθήναι—Κορο-
μηλᾶς—1888.
- 42*. Σλουμπερζέ Βυζαντινὰ ἱστορήματα. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1927.
43. Τρικούπη Σπ. Ἱστορία Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Τομ. 4. Ἀθήναι—
Ἀσλάνης—1888.
44. Φλερῦ Ἱστορία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Τομ. 1. Ἀθήναι—Ἐρμῆς—1861.
- 45*. Φραγκέ Ἀτζ. Σύντομος ἱστορία Φιλοσοφίας. Τομ. 1. Ἀθήναι—Ζη-
κάκης—1926.
46. Χιώτη Π. Ἱστορία τοῦ Ἰονίου Κράτους. Τομ. 1. Ἀθήναι—1874.
47. Χουρμούζη Βυζ. Κρητικά. Τομ. 1. Ἀθήναι—Χριστοφίδης—1842.

4. Ἀρχαιολογία.

1. Adam Antiquités Romaines Τομ. 2. Verdière—1818.
- 2*. Ἀραβιτινοῦ Ἀσκληπιὸς καὶ Ἀσκληπιεῖον Τομ. 1. Δραγωλῆνος—1927.
3. Ὑπουργ. Παιδείας Ἀρχαιολογικὸν δελτίον. Τομ. 7 (1915, 16, 17, 18,
19, 20, 21)
4. Ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς. Φυλ. 29.
5. Βαρτελεμῆ Ἀββᾶ Περίληψις τοῦ νέου Ἀναχάρσιδος. Τομ. Βασ. Τυπο-
γραφία—1838.
- 6*. Ἐλευθερουδάκη Κ. Ὁδηγὸς ταξιδιωτοῦ «Ἑλλάς». Τομ. 3. Ἐλευθε-
ρουδάκης—1926.
7. Καββαδία. Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς καλλιτεχνίας. Τομ. 1.
8. Καϊάσα Εὐστρατ. Ἀρχαιολογικὰ ἀνάλεκτα. Νικολαΐδης—1897.
- 9*. Καρούζου Χ. Τὸ Ἀμφιάρειον τοῦ Ὠρωποῦ. Τομ. 1. Ζηκάκης—1926.
10. Κεραμοπούλου Ἀντ. Ἐπισημαίαι ἀγαλμάτων κλπ. Τομ. 1. Κωνσταντι-
νίδης 1903.
- 11*. Κουρουσιώτου Κ. Ὁδηγὸς Ἐλευσίνος Τομ. 1. Ἐστία—1924.
12. Λάμπρου Σ. Πολίτου Ν. Οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Τομ. 1. Μπέκ—1896.

- 13*. Λέσιγγ Λαοκόων. Τομ. 1. Κολάρος—1927.
14. Νομικοῦ Χ. Τὰ χριστιανικά κεραμουγήματα τοῦ Ἀρμεν. πατριαρχείου Ἱεροσολύμων. Τομ. 1. Ἀλεξάνδρεια—1922.
15. Νομικοῦ Χ. Τὰ κεραμουγήματα τῆς Κωνιδιάνας. Τομ. 1. Γράμματα—1924
16*. Ευγγοπούλου Α. Ἐκκλησιαί καὶ μοναστήρια τῆς Σαλαμίνος. Τομ. 1. 1926
17*. Πασσαγιάνη Κ. Ἀττικοὶ περίπατοι. Τομ. 1. Ἐλευθερουδάκης 1926.
18*. Ποστολάκα Α. Κατάλογος νομισμάτων Ἐπιτανήσου. Τομ. 1. Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον—1868.
19. Ποστολάκα Α. Κατάλογος ἀρχαίων νομισμάτων. Τομ. 1. Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον—1882.
20. Ποστολάκα Α. Πρακτικὰ Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας Τομ. 3. Περρῆς—1893.
21. Ποστολάκα Α. Πρακτικὰ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἐρεχθεῖου Ἐπιτροπῆς Φουλ. 1. Περρῆς—1853.
22. Robinson Antiquités grecques. Τομ. 2. Verdière—1822.
23*. Ρωμαίου Κωνστ. Ἀγγεῖα τῆς Ἐλευσίνος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1906.
24. Σλήμαν Ἐρ. Περιηγήσεις ἀπὸ τὴν Τρωάδα κατὰ Μάιον 1881. Τομ. 1. Παρνασσός—1882.
25*. Σωτηρίου Γεωργ. Ντζοῦ—Πεντέλη. Τομ. 1. Ζηκάκης—1926.
26. Σωτηρίου Γεώργ. Ὁδηγὸς τοῦ Βυζαντινοῦ μουσείου Ἀθηνῶν. Τομ. 1. Π. Μακρῆς—1924.
27. Φιλαδελφεὺς Ἄλ. Ὁδηγὸς μνημείων Ἀθηνῶν. Τομ. 1. Μουτσόπουλος—1926.

5. Γεωγραφία.

1. Bursian Geographie von Griechenland κλπ. Τομ. 1. Leipsig—Teubner—1862.
2. Δήμιτσα Μ. Ἐλεγχος τῆς ἀρχ. Γεωγραφίας. κλπ. Τομ. 1. Ἴασεμίδης—1885.
3. Δήμιτσα Μ. Γεωγραφία φυσικὴ καὶ πολιτικὴ. Τομ. 1. Παλαμήδης.—1885.
4. Δήμιτσα Μ. Περιοδεία τῆς Αἰγύπτου. Τομ. 1. Ἴασεμίδης—1885.
5. Θεοτόκη—Γαζῆ. Στοιχεῖα Γεωγραφίας Τομ. 1. Ζωσιμάδαι—1804.
6*. Σαρροῦ Ἰ. Παγκόσμιος Γεωγραφία. Τομ. 1. Ζηκάκης.
7*. Σαρροῦ Ἰ. Αἰ πηγὰί τῆς Πάρνηθος. Τομ. 1. Ζηκάκης—1925.
8*. Σαρροῦ Ἰ. Ἀλφαβητικὸς ὀδηγὸς Ἀττικῆς. Τομ. 1. Ζηκάκης—1923.
9. Συλλογὴ τῶν ἐν ἐπιτομῇ τοῖς πάλαι γεωγραφηθέντων κλπ. Τομ. 2. Ζωσιμάδαι.
10. Geune August. Gea. Τομ. 1. Berlin—1836.

6. Ἐγκυκλοπαιδεία.

α.) Ποικίλα.

1. Αἰνιὰν Γ. Ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ Εὐγενίου Βουλγάρεως. Τόμ. 1. Ἀθῆναι—1838.
2. Ἀμβράζου Ν. Ὁ Προτεσταντισμὸς κ.λ.π. Τόμ. 1. Ἀθῆναι—Καρακατσάνης.

3. Αύγουστίνου. Τὸ κεκραγάριον. Τόμ. 1. Μόσχα—1924.
4. Βαλαβάη 'Αθ. καὶ Ζέπου. Συλλογὴ νόμων κ.λ.π. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1877.
- 5*. Berthaut. Διδασκαλία πρὸς ἀνάγνωσιν τῶν τοπογραφικῶν χαρτῶν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—'Εστία—1889.
6. Beron P. Origine des κ.λ.π. Τόμ. 1. Paris—1864.
7. Beron Pierre. Deluge. Τόμ. 1. Paris—1858.
8. Beron P. Physique simplifié. Τόμ. 4. Paris—1861.
- 9*. Βλησίδου Θρ. Σκιαγραφία τῆς Ἑλλην. χλωρίδος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Προμηθεὺς—1926.
- 10*. Βλησίδου. Λέων Μελάς. 'Αθήναι—1926.
- 11*. Βολωνάκη Μιχ. Ἡ ἀγωγή τοῦ πολίτου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Μαντζεβελάκης—1914.
12. Βουλγάρως Εὐγ. Περὶ συστήματος τοῦ παντός. Τόμ. 4. Βιέννη—Ζωσιμάδαι—1805.
13. Βουλγάρως Εὐγ. Ὑπομνήματα καὶ ζητήματα. Ἐνετία—Ζωσιμάδαι—1722.
14. Βουλγάρως Εὐγ. Εἰσαγωγή εἰς τὴν φιλοσοφίαν κ.λ.π. Τόμ. 1. Μόσχα—Ζωσιμάδαι—1805.
15. Βουλγάρως Εὐγ. Εἰς ἅπασαν τὴν λογικὴν Ἀριστοτέλους. Τόμ. 1. Ζωσιμάδαι—1805.
16. Βουλγάρως Εὐγ. Στοιχεῖα Μεταφυσικῆς. Τόμ. 4. Ἐνετία—Ζωσιμάδαι—1805.
17. Βουλγάρως Εὐγ. Κριτικαὶ ἐπιστάσεις εἰς τὸ δ' τῆς Γραμ. Γαζῆ. Τόμ. 1. Βιέννη—Ζωσιμάδαι—1806.
18. Βουλγάρως Εὐγ. Τακουετίου : Στοιχεῖα Γεωμετρίας κ.λ.π. Τόμ. 1.—Βιέννη—Ζωσιμάδαι—1805.
19. Βουλγάρως Εὐγ. Γενουησίου: Στοιχεῖα τῆς Μεταφυσικῆς κ.λ.π. Τόμ. 1. Βιέννη—Ζωσιμάδαι—1806.
20. Βουλγάρως Εὐγ. Ἀδολεσχία Τόμοι 2. Ζωσιμάδαι—1801.
21. Βουρῆ Γεωργίου. Σειρὰ Μαθηματικῶν. Τόμ. 5. 'Αθήναι—Β. Τυπογραφεῖον—1841.
22. Βρεττοῦ Μ. Ἐθνικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1866. Παρίσιοι 1866.
- 23*. Βάκου Γερ. Ἡ Ζωγραφικὴ καὶ Γλυπτικὴ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—
24. Γαλανοῦ Δημ. Βαλαβαράτα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—'Αγγελίδης—1847.
- 25*. Γεωργιάδ Γεωργ. Πικέρμι. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1926.
26. Γεωργιάδου Ἀναστ. Ἀντιπανάκεια. Τόμ. 1. Βιέννη—1810.
27. Γυζώτου. Μελέται τῆς Χριστ. Θρησκείας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1874.
28. Δαμαλᾶ Ν. Περὶ ἀρχῶν. Τόμ. 1. Λεψία—1865.
29. Δεληγιάννη καὶ Σινοπούλου. Ἑλλ. νομοθεσία ἀπὸ 1833—1875. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1875.
30. Δενοὺν Δοκίμιον περὶ προσωπικῶν ἀσφαλειῶν. Τομ. 1. Παρίσιοι—Διδότος—1825.
- 31*. Ἐνώσεως Γυμναστῶν Ἰωάννης Φωκιανός. Τομ. 1. 'Αθήναι—1926.
32. Ζιγαβηνοῦ Εὐθυμίου Ἐρμηνεία εἰς τὰ 4 Εὐαγγέλια. Τομ. 4. 'Αθήναι—
33. 'Αγγελίδης—1842.
33. Θεοτόκη Νικ. Κυριακοδρόμιον. Τομ. 1. Βενετία—Ζωσιμάδαι—1891.
34. Θωμᾶ Δημητρίου Χειραγωγὸς ἦτοι ὁδηγὸς ἐμπορίου. Τομ. 1. Βιέννη—1809.

35. Θ. Ρ. Μ. Μαθήματα Ναυτικῆς ἐπιστήμης. Τομ. 2. Βονωνία—Ζωσιμάδαι—1806.
36. Cautivell. Leçons des rhetorique. Τομ. 2. Paris—Gide—1826.
37. Καλοσγούρου Γ. Κριτική παρατήρησις κλπ. Ἀθήναι—Παπαγεωργίου—1891.
38. Κλάδου Ἐκκλησιαστικά καὶ ἐκπαιδευτικά. Τομ. 2. Ἀθήναι—1860.
39. Κοκκίδου Δ. Disquisitio de variationibus κλπ. Τομ. 3. Berolinè—1862.
- 40*. Κονδύλη Παν. Ἔντομα καὶ θήρα αὐτῶν. Τομ. 1. Ἀθήναι—I. Κολλάρου—1905.
41. Κορυδαλέως Θεοφ. Περί Γενέσεως καὶ φθορᾶς κατ' Ἀριστοτέλη. Τομ. Β'. Ἐνετία—1780.
42. Κούμα Κ. Σειρὰ μαθηματικῶν καὶ φυσικῶν πραγματειῶν. Τομ. 7. Βιέννη—1807.
43. Κῶδιξ νόμων τελῶν χαρτοσήμου. Τομ. 2. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφείου—1919.
44. Κωστῆ Κ. Ἐρμηνεία τοῦ νῦν ἰσχύοντος ποινικοῦ νόμου. Τομ. Α'. Ἀθήναι—Ζάκαξ—1871.
45. Λαμέρα Κωνσταντίνου. Περί Μ. Ἀσίας διάλεξις. Τομ. 1. Ἀθήναι—1921.
- 46*. Λαμπелέτ Μουσική καὶ ποίησις Τομ. 1. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1926.
47. Λάμπρου Π. Λόγοι καὶ ἄρθρα. Τομ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1902.
48. Λάνδερρ Χημεία (μετάφρασις Ἑλληνική). Τομ. 1. Ἀθήναι—Βασ. Τυπογραφία—1842.
- 49*. Λογοθέτου Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Μ. Εὐαγγελίδου. Ἀθήναι—Παπασπύρος—1926.
- 50*. Τὸ βιβλίον τῆς Σφιγγός. Ἀθήναι—Κολλάρου—1926.
51. Μακαρίου Βινίση Εἰσαγωγή εἰς τὴν ὀρθόδοξον Θεολογίαν. Τομ. 1. Ἀθήναι—1861.
- 52*. Μάργαρη Βιβλίον καὶ βιβλιοθήκη. Ἀθήναι—Ἐλευθερουδάκης—1917.
53. Masse J. Petit Atlas d'anatomie. Τομ. 1. Paris—1848.
54. Μαυρομιχάλη Κ. Αἷτια τῆς ἡττης τοῦ Γαλλικοῦ Στρατοῦ. Τομ. 1. Ἀθήναι—Σκλέπας—1871.
55. Μεταξᾶ Ἄλ. Ἐπιστολαὶ περὶ τοῦ ἵππικοῦ. Τομ. 1. Ἀθήναι—Βλαστός—1898.
- 56*. Μηλιαράκη Ἄντ. Ὀδηγὸς τοπ. χαρτῶν. Τομ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρου—1901
- 57*. Μητροπολίτου Καλαβρ. Προσέχετε μὴ πλανηθῆτε Ἀθήναι—Κουβέλος—1926.
58. Μυστριώτου λόγοι. Τομ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1903.
59. Μπέη Κ. Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Τομ. 1. Παρίσιοι—1896.
60. Μπούτουρα Ἀθ. Περί τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος. Ἀθήναι.
61. Νικηφόρου πρόφηγ Ἀστραχανίου Στοιχ. μαθ. κλπ. τόμ. 4. Μόσχα—1798.
62. Νικολοπούλου κ. Κακουλίδη Συλλογὴ νόμων καὶ διατάγματα κλπ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1862.
63. Νομοθεσία περὶ φορολογίας κληρ. κλπ. 1641. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1919
64. Νόμος 1640 περὶ καθαρᾶς φορολογίας. Τόμ. 1. Ἀθήναι Ἐθνικὸν Τυπ.
65. Ξένου Στεφάνου Παγκόσμιος ἔκθεσις. Τόμ. 1. Λονδίνον—1862.
- 66*. Ὀδηγία περὶ προϋλαξέως τῶν μαθητῶν κλπ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἰγούρ. Παιδείας—1913.

- 67*. Orpel K. Τὸ βιβλίον τῶν γονέων. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1899.
68. Πανελλήνιον λεύκωμα Ἐθν. Ἐκατονταετηρίδος 1821—1921. Τόμ. Α. ΣΤ
Τόμ. 2. Ἀθήναι—1922.
- 69*. Παμπούκη Παν. Ὁ ἀγὼν κατὰ τῆς φθίσεως. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθνικὸν
Τυπογρ.—1927.
70. Πανεπιστήμιον. 40 Ἐναρκτήριοι πρυτανικοὶ λόγοι καθηγητῶν. Τόμ. 40
Ἀθήναι—1859—1902.
71. Παπαδημητρακοπούλου. Ἡ λογομαγειρικὴ τέχνη καὶ Χατζηδάκις.
Τόμ. 1. Ἀθήναι—Περρῆς—1898.
72. Πύρρα Συνέκδημος Ἱατροδικαστικὴ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Πάπαρης—1870
73. Ραγκαβῆ. Πρακτικαὶ ὁδηγίαι πρὸς τὴν θυγατέρα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1838.
- 74*. Σκιαῦ Ἀνδ. Περὶ ἀναδιοργανώσεως τῆς μ. ἐκπαιδεύσεως. Τόμ. 1. Ἀθήναι.
Ἐθν. Τυπογρ.—1926.
5. Σολωμοῦ. Πρακτικὴ Μηχανικὴ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σύλλ. Ἀνεξαρ-
τησίας—1875.
76. Σκορδὴ Βλάσση. Ἐγκόλπιον Ἑλληνόπαιδος. Τόμ. 1. Ἀθήναι
Αὐγὴ—1861.
77. Στοῦπα Ἀν. Ἡ τοπικὴ διοίκησις ἐν Γαλλίᾳ καὶ Ἀγγλίᾳ. Τόμ. 1.
Ἀθήναι—Αὐγὴ—1884.
78. Συμβούλιον Νομικὸν Ἀμφισβητουμένων διοικητικῶν. Τόμ. 1. Ἀθήναι
Αὐγὴ—1889.
79. Συμεῶν Θεσσαλονίκης Τὰ ἅπαντα διαιρεθέντα εἰς ἕξ μέρη. Τόμ. 1. Βε-
νετία—1820.
- 80*. Τριανταφυλλίδου Ἐπιστήμη καὶ ἦθος. Ἀθήναι—1924.
- 81*. Τσακμάκη Στ. Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν πρὸς Φιλήμονα. Ἀθήναι—Λεώ-
νης—1926.
- 82*. Τσακμάκη Στ. Ὑπόμνημα πρὸς τὴν Θεολ. Σχολὴν. Ἀθήναι—Λεώ-
νης—1926.
- 83*. Τσακμάκη Στ. Ἑρμηνεῖα τῆς πρὸς Ἐφεισίους ἐπιστολῆς. Ἀθή-
ναι—Λεώνης—1926.
- 84*. Τσακμάκη Στ. Περὶ πνεύματος καὶ ζωῆς. Ἀθήναι—Λεώνης—1926.
85. Τυπάλδου Κ. Δημ. Γαλανοῦ μεταφράσεων πρόδρομος. Τόμ. 1. Ἀ-
θήναι—1845.
86. Foch Le vainqueur de la guerre. Τόμ. 1. Paris Hachette.
- 87*. Χαραμῆ. Διατὶ βλέπομεν τὰ ἀντικ. πρόσθεν. Ἀθήναι—Σκορδίη—1926.
88. Χατζηδάκι Γεώργ. Περὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς ἀρχ. Μακεδόνων Τόμ. 1.
Ἀθήναι—Περρῆς—1896.
89. Χατζηδάκι Γ. Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος ἐν Ἑλλάδι. Τόμ. 1.
Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1903.
90. Χατζηδάκι Γ. Περὶ τοῦ γλωσσικοῦ διαγωνισμοῦ. Τόμ. 1. Ἀθήναι—
Σακελλαρίου—1913.
91. Χατζηδάκι Γ. Φιλολογικαὶ συζητήσεις. Τόμ. 2. Ἀθήναι—Περρῆς—1900
92. Χατζηδάκι Γ. Ἑλλην. μελέται. Τεῖχος 2. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1913.
93. Χατζηδάκι Γ. Ἐλεγχοὶ καὶ κρίσεις Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σακελλαρίου—1901.
94. Χωματιανοῦ Γ. Στατιστικὰ ἀποτελέσματα ἀπογραφῆς κλπ. Τόμ. 2.
Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφ.—1909.

- 95*. Χελδράιχ Τὰ δημόδη ὀνόματα τῶν φυτῶν. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Κολλάρος—1925.
- 96*. Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν Ἐκθεσις προϋπολογισμοῦ 1923—24. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφ.—1926.
- 97*. Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Δελτίον Στατιστικῆς τιμῶν κλπ. Τόμ. 2. Ἀθήναι—Ἐθνικ. Τυπογραφεῖον—1926.
- 98*. Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Στατιστικὴ Ναυτιλιακῆς κινήσεως 1923. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφεῖον—1926.
- 99*. Ὑπουργεῖον Ἐθνικ. Οἰκονομίας Στατιστικὴ ἔτησίαις γεωργ. παραγωγῆς 1922. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφεῖον—1926.
- 100*. Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Στατιστικὴ ἔτησίαις γεωρ. παραγωγῆς 1923. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφεῖον—1926.
- 101*. Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Ἀπογραφή Βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων 1920. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐθν. Τυπογραφεῖον—1926.

β'). Ὠφέλιμα.

- 1*. Ἀδαμαντίου Ἀδαμαντ. Ἡ Βυζαντινὴ Θεσσαλονίκη. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σιδέρης—1914.
2. Ἀλβη Σχολεῖον τῆς μορφώσεως τῶν ἠθῶν. Τόμ. 1. Ἀθήναι—1839.
- 3*. Ἀμίτσι Ἐδμόν. Στρατιωτικὰ διηγήματα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σύλλογος Ὀφελίμων βιβλίων.
- 4*. Αἰγινήτου Δ. Ἀστέρες. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Συλλ. ὠφελ. βιβλ.—1921.
- 5*. Αἰγινήτου Δ. Μετέωρα. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Συλλ. ὠφελ. βιβλ.—1921.
- 6*. Αἰγινήτου Δ. Οἱ ἀστέρες εἰς τὴν μυθολογίαν. Ἀθήναι—Σιδέρης—1926.
- 7*. Ἀννίου Χ. Φρειδερίκος ὁ μέγας. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Συλλ. ὠφελίμων βιβλίων—1922.
- 8*. Ἀννίου Χ. Ὁ στρατιώτης. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Συλλ. ὠφελίμων βιβλίων.
- 9*. Ἀννίου Χ. Ἀνέκδοτα ἐκ τῶν παραλλήλων βίαι τῶν Πλουτάρχου. Τόμ. 3. Ἀθήναι—Συλλ. ὠφελ. βιβλίων.
- 10*. Ἀποστολίδου Ν. Μαργαριτάρια. Τόμ. 1. Ἀθήναι Συλλ. ὠφελ. βιβλ.
- 11*. Ἀποστολίδου. Τὰ ὠφελιμώτατα πτηνά. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σύλλογος ὠφελ. βιβλίων.
- 12*. Ἀποστολίδου Ν. Κώνωπες, Μυῖαι. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σύλλ. ὠφελίμων βιβλίων 1914.
- 13*. Ἀργυροπούλου Π. Κοραῆς Ἀδαμάντιος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Ἐστία—1877.
- 14*. Βάγνερ Ἰουλ. Ὁ ἀέρας. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος—1926.
- 15*. Βάγνερ Ἰουλ. Ἡ γῆ μας. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος—1926.
- 16*. Βάγνερ Ἰουλ. Τὰ πράσινο Βασίλειο. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος—1926.
- 17*. Βάγνερ Ἰουλ. Ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ σῶμά του. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος—1926.
- 18*. Βάγνερ Ἰουλ. Ὁ ἀόρατος κόσμος. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος. 1926.
- 19*. Βάγνερ Ἰουλ. Ἀπὸ τὴν ζῶην τῶν ἀγρίων. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Δημητράκος—1926.
- 20*. Ἡ βασιλίτσα Βικτωρία. Τόμ. 1. Ἀθήναι—Σύλλογος ὠφελ. βιβλίων.

- 21*. Βελέλη Α. 'Ο Καποδίστριας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 22*. Βενεδέττη Α. 'Εγκόλπιον τῶν νέων. Τόμ. 2. 'Αθήναι—Σύλ. ὄφ. βιβλίων.
- 23*. Βικέλα Δ. Τὰ Ἑλληνικά γράμματα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφ. βιβλ.
- 24*. Βικέλα Δ. 'Η ζώή μου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 25*. 'Η γῆ τοῦ πυρός. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 26*. Γρατσιαίου Γ. Πλινίου τοῦ νεωτέρου ἐπιστολαί. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 27*. Γρατσιαίου Γ. 'Επιστολαί Σενέκα. Τομ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφ. βιβλ.
- 28*. 'Η γυμναστική. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 29*. Δαλεζίου Ἄνδρ. Οἱ μῆρυκες ἐν πολέμῳ καὶ ἐν εἰρήνῃ. Τόμ. 1. 'Αθήναι Συλλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 30*. Δαμβέργη Α. 'Ο ὀλικὸς κόσμος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 31*. Δημητριάδου Ραῦμόνδ. 'Ο καπνός. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.—1922.
- 32*. Δημητριάδου Ραῦμόνδ. 'Ο μικρὸς κτηνοτρόφος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 33*. Δημητριάδου Ρ. Χημικά λιπάσματα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 34*. Διαμαντοπούλου Ι. 'Ο Πεσταλότσης. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 35*. Draper Georges. Παιδιά. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 36*. Δροσίνη Αἰ μέλισσαι. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 37*. » Αἰ ὄρνιθες. Τόμ. 1. Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 38*. » Τὸ ψάρευμα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 39*. » 'Ο Κυνηγός. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 40*. » Συλλογαί Φυσικῆς Ἱστορίας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 41*. Εἰκόνες ἀρχαίας Ἑλληνικῆς Ἱστορίας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 42*. Ἐσσελιγγ Δ. Κ. Βυζάντιον καὶ Βυζαντινὸς πολιτισμός. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων 1925.
- 43*. Ε. Α. 'Οδηγὸς τῆς οἰκοδομοποιήσεως. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 44*. Ζακερύ. Πῶς πρέπει νὰ προφυλαττώμεθα ἀπὸ τὴν φυματίωσιν. Τόμ. 1.
- 45*. Θεοχάρ. Σταμ. Τὸ ἐμπόριον. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1925.
- 46*. Ἰωαννίδου Ι. Τὰ μεταλλεῖα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.
- 47*. Καρολίδου Π. 'Ο αὐτοκράτωρ Ἰουστινιανός. τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.—1922.
- 48*. Καρολίδου Π. 'Ο αὐτοκράτωρ Διογένης ὁ Ρωμανός. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.—1922.
- 49*. Καρολίδου Π. 'Ο Αὐτοκράτωρ Ἡράκλειος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.—1911.
- 40*. Καρολίδου Π. 'Η Εὐρώπη. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων.—1911.
- 51*. Κας Ο. Α. Αἰ γειτόνισσαι. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὄφελίμων βιβλίων—1911.

- 52*. Ο. Κ. 'Ο Κόρ Σίμος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 53*. 'Ο Κολόμβος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σιδέρης.
- 54*. Cooper R. W. 'Αξιώσεις ἐργασίας καὶ κεφαλαίου. Τόμος 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 55*. Κοραῆ 'Αδαμ. 'Επιστολαί. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 56*. Cudes—Μεταλληνοῦ. 'Εργον 'Ιησοῦ Χριστοῦ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Βιβλ. Χριστοῦ 1922.
- 57*. Κουκουλέ Φ. 'Εκ τοῦ βίου τῶν Βυζαντινῶν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Ζηκάκης—1920.
- 58*. Κουρτίδου 'Αριστ. Τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἀνθρωπότητος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 59*. Κυριακοῦ Γ. 'Ιστορία τῆς μετὰξῆς. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφ. βιβλ.
- 60*. Κυριακίδου Στ. Αἱ γυναῖκες εἰς τὴν λαογραφίαν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφελ. βιβλίων.
- 61*. Κυριακίδου Στ. 'Ο Διγενῆς 'Ακρίτας. 'Αθήναι—Σιδέρης—1920.
- 62*. Κωνσταντινίδου Μ. 'Ο ἄνθρωπος καὶ τὸ σῶμά του. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφελ. βιβλίων.
- 63*. Κωνσταντινίδου Μ. Οἱ 'Αργοναῦται. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφ. βιβλ.
- 64*. Λαμπροπούλου Γ. Τὰ λουτρά. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφελ. βιβλ.
- 65*. Λοβέρδου Σ. 'Ο ἐθνικὸς πλοῦτος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφελ. βιβλ.
- 67*. Λογοθέτου. Τὸ βιβλίον τῶν συναναστροφῶν. 'Αθήναι—Κολλάρος—1926.
- 68*. Λυκούδη 'Εμμαν. Οἱ μετανάσται. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφ. βιβλ.
- 69*. Λυκούδη 'Εμ. Τὰ καθήκοντα τοῦ πολίτου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελ. βιβλ.
- 70*. Μαρίνου Γ. Τὸ κράτος τοῦ πλοῦτου. Τόμ. 2. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελ. βιβλίων 1922.
- 71*. Μάρτυρες τῆς ἐπιστήμης. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σιδέρης.
- 72*. Μάρτσι 'Αντ. 'Ιστορία ἐνὸς πλουσίου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφ. βιβλ.
- 73*. Μελά Κ. 'Ανακαλύψεις 19ου αἰῶνος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελ. βιβλίων.
- 74*. Μελά Λέον. 'Ο μικρὸς Πλοῦταρχος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφ. βιβλίων.
- 75*. Μελισσηνοῦ Μ. Τὸ βρέφος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφελ. βιβλ.
- 76*. Μηλιαράκη Α. 'Ο χαρακτήρ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφελ. βιβλ.
- 77*. Μηλιαράκη Α. Τὰ δημόδη ὀνόματα τῶν φυτῶν. 'Αθήναι—Κολλάρος 1925.
- 78*. Μιχαηλίδου Μ. Γύρω στὴ φωτιά. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφ. βιβλ.
- 79*. Μπαλάνου Δ. Ποιητικὰ βιβλία παλαιᾶς διαθήκης. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1915.
- 80*. Μπαλάνου Δ. Αἱ Ὀρησεαῖαι. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφ. βιβλ.
- 81*. Μπαλάνου Δ. 'Η ἐκκλησία μας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφ. βιβλίων.
- 82*. Μπαλάνου Δ. Χριστοῦγεννα. Πρώτη 'Ιανουαρίου. Θεοφάνεια. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 83*. Μπαλάνου Δ. 'Η μεγάλη ἐβδομάς καὶ τὸ Πάσχα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὠφελίμων βιβλίων.
- 84*. Μπαλάνου Δ. 'Η ἱστορία τῆς ἐκκλησίας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 85*. Μπουκουβάλα Γ. 'Ηθικὰ ἐκ τῶν τοῦ Πλοῦταρχου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὠφελίμων βιβλίων.

- 86*. Οικονόμου Χρ. 'Ο Κοραΐς Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφελ. βιβλίων.
- 87*. Πατρικίου Β. Νοσήματα καὶ μικρόβια. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλ. ὄφ. βιβλ.
- 88*. Παπαγεωργίου Γ. 'Ο ἑορταστής. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Συλλ. ὄφελ. βιβλ.
- 89*. Παλαιμικὰ διηγήματα. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 90*. Πρωτοπαπαδάκη Π. 'Η Γῆ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων—1922.
- 91*. Πρωτοπαπαδάκη Π. 'Ηλιος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 92*. Σακελλαροπούλου Μελετ. 'Ο βίος τοῦ 'Ιησοῦ Χριστοῦ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 93*. Σίμου Ε. Κουντουριώτης Λάξ. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σιδέρης.
- 94*. Schevre Ed. 'Αρχαία 'Ελληνικὴ ποίησις. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1915.
- 95*. Σμάλης Σαμουήλ. Βοήθει αὐτόν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Κολλάρος—1925.
- 96*. Σπένσερ 'Ελ. 'Η ἀγωγή. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 97*. Στασινοπούλου Κ. Τὸ ἔλας. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 98*. Σωτηριάδου Γ. Χῶραι καὶ Ἀσολὶ τῆς Εὐρώπης. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 99*. Σωτηριάδου Γ. 'Ο Μέγας 'Αλέξανδρος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 100*. Σωτηρίου Γ. Τὸ 'Άγιον ὄρος. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 101*. Σωτηρίου 'Α. Γεωργ. 'Η 'Αγία Σοφία. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 102*. 'Η τέχνη τοῦ πλουτεῖν καὶ εὐτυχεῖν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Κολλάρος.
- 103*. Τιρίου Ξαβερίου. 'Ημερολόγιον 'Ερημίτου. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 104*. Τσαμασφύρου. 'Η 'Ελλάς καλοὶ γείτονές της. 'Αθήναι—Δημητράκος—1925
- 105*. Τσαμασφύρου. 'Η Εὐρώπη. Τόμ. 2. 'Αθήναι—Δημητράκος—1926.
- 106*. Τσαμασφύρου. 'Ο κόσμος ἐκτὸς τῆς Εὐρώπης. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Δημητράκος—1926.
- 107*. Τσουντα Χ. 'Η 'Ακρόπολις. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 108*. Φλωρᾶ Θεοδ. Πρῶται βοήθειαι. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 109*. Φραγκλῖνος Βενιαμίν. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 110*. Φράγκου Ζ. 'Η μητέρα καὶ τὸ παιδί. 'Αθήναι—Σιδέρης—1926.
- 111*. Χασιώτου Σπ. 'Η 'Ελαία. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.—1922.
- 112*. Χασιώτου Σπ. 'Ο λαχανόκηπος. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων—1922.
- 113*. Χατζηδάκι Γ. Σύντομος 'Ιστορία 'Ελληνικῆς γλώσσης. Τόμ. 1. 'Αθήναι—1915.
- 114*. Χελδράχ. 'Ανέκδοτα ζώων. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.
- 115*. Χελδράχ. Τὰ ἄνθη. Τόμ. 1. 'Αθήναι—Σύλλογος ὠφελίμων βιβλίων.

7. Ἐκπαίδευσις.

α') Παιδαγωγικά.

- 1*. Βαλάκη Π. Διδασκαλία τῆς μητρικῆς γλώσσης. Τόμ. 1. Κολλάρος—1909.
- 2*. Βαλάκη Π. Ἡ διδασκαλία τῶν ἐκθέσεων. Τόμοι 2. Κολλάρος—1925.
- 3*. Βαλάκη Π. Ἡ διαπαιδαγώγησις τῶν πνευματικῶς ἀσθενῶν. Τόμ. 1. Κολλάρος—1924.
- 4*. Βαχαβιόλου Ι. Payot. Ἡ ἀγωγή τῆς βουλήσεως. Τομ. 1. Σιδέρης—1922.
- 5*. Γεωργακάκη Δ. Conrad Στοιχ. Παιδαγωγικῆς Ψυχολογίας Τόμ. Α'. Ἠθικὴ καὶ Γεν. Διδακτικὴ Τόμ. Β'. Κολλάρος—1917.
- 6*. Γεωργακάκη Δ. Ἐννοια σχολείου ἐργασίας. Τόμ. 1. Κολλάρος—1916.
- 7*. Καραχρίστου Νικ. Χαρακτήρ καὶ Σχολεῖον. Τομ. 1. Ζηράκης—1927.
- 8*. Καραχρίστου Νικ. Περὶ τῆς κοινωνικῆς καὶ πρακτικῆς μορφώσεως. Τομ. 1. Ζηράκης—1922.
- 9*. Κουρτίδου Α. Ὑγιεινὴ τῆς ψυχῆς. Τόμ. 1. Κολλάρος—1924.
- 10*. Λάμψα Δ. Rude. Διδακτικὴ τῆς Γεωγραφίας. Τόμ. 1.—1927.
- 11*. Μωραΐτου Δ. Τὰ ιδεώδη τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν. Τόμ. 1. Μ. Ζηράκης—1920.
- 12*. Παπαζαχαρίου Παιδαγωγικὴ τῶν μικρῶν παιδῶν. Τόμ. 1. Ι. Κολλάρος—1925.
- 13*. Πέππα Σουηδικὴ παιδαγωγικὴ Γυμναστικὴ. Τόμ. 1.—1901.
- 14*. Σκουτεροπούλου Ἰ. Ἡ ἀξία τῶν μονοταξίων διδασκαλείων—1926.
- 15*. Τσίλιθρα Π. Εἰκόνες βίου τῶν ζώων. Τόμ. 1. Κολλάρος—1926.
- 16*. Τζαρτζάνου Α. Ὀδηγία πρὸς μεθοδικὴν διδασκαλίαν Ὁρησκ. καὶ ἀργ. Ἑλλήν. Τόμ. 2. Κολλάρος—1927.
- 17*. Ὑπουργεῖον Παιδείας. Σκοποβολή, Γυμναστικὴ. Τόμ. 2. Ἐθνικὸν Τυπογραφεῖον—1910.
- 18*. Ὑπουργεῖον Παιδείας. Ἡ σωματικὴ ἀγωγή καὶ ἡ στρατιωτικὴ προπαιδεία. Τόμ. 1.
- 19*. Χαντέλη Ἰ. Ἡ φύσις καὶ ἀξία τῆς φυσιογνωστικῆς διδασκαλίας. Τόμ. 1. Κολλάρος—1923.
- 20*. Χαντέλη Ι. Kerchenstein. Ἡ φύσις καὶ ἡ ἀξία τῆς φυσιογνωστικῆς διδασκαλίας. Τόμ. 1. Κολλάρος—1923.
- 21*. Χρυσάφη Ἰ. Ἡ γυμναστικὴ κατὰ τὸ Σουηδικὸν σύστημα. Τόμ. 1.—1924.
- 22*. Χρυσάφη Ἰ. Ἡ σωματικὴ ἀγωγή καὶ ἡ στρατιωτικὴ προπαιδεία (ὁδηγ. διδασ.). Τόμ. 1. Ὑπουργεῖον Παιδείας—1924.
- 23*. Χρυσάφη. Ἡ σωματικὴ ἀγωγή καὶ ἡ στρατ. προπαιδεία τῆς νεότητος καὶ ἡ ὄργ. αὐτῶν. Τόμ. 1. Ὑπουργεῖον Παιδείας—1925.
- 24*. Χρυσάφη Ἰ. Ἐκθέσεις τῶν πεπραγμένων τῶν ἐν Πράγα συνελθ. Ὀλυμπ. Συνεδρ. κατὰ Μάιον. Ἰούνιον. Ὑπουργεῖον Παιδείας—1925.

Β') Διδακτικὰ Βιβλία.

1. Ἀγνώστου Στοιχεῖα Ἀριθμητικῆς καὶ Ἀλγέβρας. Τόμος 1.—Ἰένα 1800.
2. Ἀγνώστου Ἀπάνθισμα τοῦ τεχνολογικοῦ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Γραμματικῆς τομ. 1. Ἐν Βιέννῃ τῆς Αὐστρίας—1809.

3. Βλαντιή Σπυρ. Grammatica della lingua Italiana. Τομ. 1. Βενετία—1818.
4. Βουλλάρεως Εύγ. Ἡ Λογική. Τομ. 1. Λειψία—1706.
5. Βουρῆ Κ. Γεωργ. Ἀλγεβρα. Τομ. 1. Ἐν Ἀθήναις—1841.
6. Βουρῆ Γ. Γεωμετρία. Τομ. 1. Ἐν Ἀθήναις—1843.
- 7*. Βραχνοῦ Ν. Ἑλληνική Ἱστορία τῆς Α΄ Γυμνασίου. Τομ. 1. Ἀθήναι—1925
8. Γανωτοῦ Α. Στοιχεῖα Πειραματικῆς Φυσικῆς. Τομ. 1. Ἀθήναι—1857.
- 9*. Γενεράλη. Θεοκρίτου Βουκολικά Τομ. 1. Ἐν Ἀθήναις—Κολλάρος—1924
- 11*. Γεωργακάκη Στοιχεῖα ψυχολογίας. Τομ. 1. Ἀθήναι Κολλάρος—1923.
12. Γοβδελά Δ. Στοιχεῖα Ἀλγέβρας. Τομ. 1. Χάλλη—1806.
- 13*. Γουδῆ Δ. Αἱ ἐκθέσεις τῶν μαθητῶν (εὐθυμογραφήματα). Τομ. 1. Ἀθήναι—1922.
- 14*. Γρατσιατοῦ Γ. Ἀνθολογία ἐκ τῆς Βεργιλίου Αἰνεάδος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
- 15*. Γρατσιατοῦ Γ. Κικέρωνος de officiis. Τομ. 1. Ἀθῆναι. Κολλάρος—1923
- 16*. Γρατσιατοῦ Γ. Εἴκοσιν ἐκλεκταὶ ᾠδαὶ Ὀρατίου. Τομ. 1. Ἀθῆναι. Κολλάρος 1924.
- 17*. Γρηγορίου Σ. Γραμματικὴ Γαλλικῆς γλώσσης. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
18. Δαμασκηνοῦ Α. Ἀσχήσεις Ἀλγεβρικαὶ (μέρος Β΄). Τομ. 1. Ἀθῆναι 1874
- 19*. Δαπκαλάκη Μ. Δοκίμιον Ψυχολογίας. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1922
- 20*. Δέρβου Γ. Ἑρμηνεῖα ἐπιστολῶν καὶ πράξεων Ἀποστόλων. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1921.
- 21*. Δέρβου Γ. Ἑρμηνεῖα περικοπῶν Εὐαγγελίου. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1921.
22. Δούκα Ν. Γραμματικὴ κατ' ἐπιτομὴν. Τομ. 1. Αἴγινα—1833.
23. Ἡλιοπούλου Καθ. Ψυχολογία. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1869.
24. Θωμᾶ Δημητρίου. Ἰταλικὴ Γραμματικὴ. Τομ. 1. Βιέννη—1810.
25. Ηαρε Θεωρ. καὶ πρακτικὴ Γερμανικὴ Γραμματικὴ. Τομ. 1. Ἀννόβερων—1830.
- 26*. Κακριδῆ Θ. Κικέρωνος ὁ Γ' κατὰ Κατιλίνα λόγος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος 1924.
- 27*. Κακριδῆ Θ. Κικέρωνος ὁ Δ' κατὰ Κατιλίνα λόγος. Τομ. 1. Ἀθῆναι. Κολλάρος 1924.
- 28*. Κακριδῆ Θ. Κικέρωνος ὑπὲρ Ἀρχίου τοῦ παιητοῦ λόγος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1925.
- 29*. Κακριδῆ Θ. Ἐπιστολαὶ Κικέρωνος. Τομ. 1. Ἀθῆναι. Κολλάρος—1925.
- 30*. Κακριδῆ Θ. Ἐκ τῶν Ὀβιδίου Μεταμορφώσεων. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1921.
- 31*. Κακριδῆ Θ. Lhomond De viris illustribus. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
- 32*. Κατεβαίνη Γ. Συντακτικὸν ἑλλην. γλώσσης. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
- 33*. Κίτσα Γ. Κοσμογραφία μεθ' ἐνὸς οὐρανοῦ χάρτου. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1920.
- 34*. Κοσμᾶ Κυριακοῦ Ἀρριανοῦ Ἀνάβασις Ἀλεξ. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
- 35*. Κοσμᾶ Κ. Ἡρόδοτος Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1922.

- 36*. Κοσμᾶ Κ. Θουκυδίδου τὸ Α' βιβλίον. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 37*. Κοσμᾶ Κ. Θουκυδίδου τὸ Β' βιβλίον. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1925.
 38*. Κοσμᾶ Κ. Δημοσθ. περὶ εἰρήνης καὶ Β' κατὰ Φιλίπ. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1925.
 39*. Κοσμᾶ Κ. Δημοσθ. ὁ Α' κατὰ Φιλίπ. λόγος. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1922.
 40*. Κοσμᾶ Κ. Δημοσθ. οἱ τρεῖς Ὀλυμπιακοὶ λόγοι. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1924.
 41*. Κοσμᾶ Κ. Λυσίου λόγοι. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1924.
 42*. Κοσμᾶ Κ. Ξενοφῶντος Ἀπομνημονεύματα. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1924.
 43*. Κοσμᾶ Κ. Λατινικὸν ἀναγνώσματ. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1924.
 44*. Κυπρίου Κ. Γαλλικὴ Χρηστομάθεια. Τομ. Α'—Δ'. Τομ. 4. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1921.
 45*. Κωνσταντινίδου-Δικαίου: Πλάτωνος Ἀπολογία Σωκράτους. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1908.
 46. Λάνδερρ-Χημεία. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1842.
 47. Λεσλίου Ι. Γεωμετρικὴ ἀνάλυσις. Τομ. 1. Κέρκυρα—1829.
 48*. Μέγα Ἀ. Στοιχ. Γεωλογίας. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1905.
 49*. Μηλιαράκη Ζωολογία πρὸς χρῆσιν τῶν Γυμν. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 50*. Μηλιαράκη Φυτολογία πρὸς χρῆσιν τῶν Γυμν. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1922.
 51*. Μπαῆξανᾶκη Πλάτωνος Κρίτων. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 52*. Μπαῆξανᾶκη Λογική. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1921.
 53*. Μπέρτου Ν. Νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα διὰ τὴν Α' Γυμνασίου. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 54*. Μπέρτου Ν. Νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα Β' τάξεως. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1924.
 55*. Μπέρτου Ν. Κικέρωνος ἐπιστολαὶ τεύχ. 2. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1916.
 56*. Οἰκονομίδου Κ. Συλλογὴ Μαθηματικῶν ἀσκήσεων καὶ λύσεων. Ἀθῆναι—Ζηράκης—1926.
 57*. Πολέμη Ι. Νεοελληνικὰ ἀναγνώσματα διὰ Α' καὶ Β' Γυμνασίου. Τομ. 2. Ἀθῆναι—1919.
 58*. Ρώσση Θεοφράστου χαρακτῆρες. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Ρώσσης—1924.
 59*. Ρώσση Caesaris de bello Civili. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Ρώσσης—1925.
 60*. Ρώσση Caesaris Commentariide bello civili. Ἀθῆναι—Ρώσσης—1925.
 61*. Στουραΐτου Πλάτωνος Κρίτων. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1920.
 62*. Φωκίτου Ἰωάν. Grammaire Française διὰ τὰ Γυμνάσια. Ἀθῆναι—Σιδέρης—1922.
 63*. Φωκίτου Ἰ. Lectures Françaises. Τομ. 4. Ἀθῆναι—Σιδέρης—1922.
 64*. Φωκίτου Ι. Anthologie Française. Τομ. 2. Ἀθῆναι—Σιδέρης—1923.
 65*. Χατζιδάκι Ι. Θεωρητικὴ ἀριθμητ. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1913.
 66*. Χατζιδάκι Ι. Στοιχειῶτα Γεωμετρ. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 67*. Χατζιδάκι Ι. Στοιχειῶδ. Ἀλγεβρα. Τομ. 1. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1923.
 68*. Χατζιδάκι Ι. Εὐθύγραμμος Τριγωνομετρία. Ἀθῆναι—Κολλάρος—1913.
 69. Χρυσοβέργη Γ. Γραμμ. τῆς καθ' ἡμᾶς ἑλλην. γλώσσης κατὰ παράθεσιν πρὸς ἀρχαίαν. Τομ. 1. Ἀθῆναι—1839.

- 70.* Χωραφᾶ Α. Περιλήψεις ἱστοριῶν τῆς Α' Β' Γ' καὶ Δ' Γυμνασίου.
Τεύχη 4. Ἀθῆναι—Κολλάρως—1921.
- 71.* Χωραφᾶ Α. Ἱστορίαι διὰ τὴν Α' Β' Γ' καὶ Δ' τάξιν τοῦ Γυμνασίου.
Ἀθῆναι—Κολλάρως—1921.

γ.) Νόμοι, Ἐκθέσεις κλπ.

1. Βενθόλου Γ. Θεσμολόγιον τῆς Δημ. ἐκπαιδεύσεως. Τόμ. 4.—1844.
2. Δημητριάδου Σ. Συλλογὴ τῶν περὶ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως νόμων.
Τόμ. 1. 1889.
3. Παρίση Στ. Ἀνωτέρα καὶ μέση Ἐκπαίδευσις. Τόμ. 2. 1884.
4. Ὑπουργ. Παιδείας. Ὁ Ν. ἸΚΚΑ' περὶ γυμναστικῆς. Τόμ. 1. 1900.
5. Ὑπουργ. Παιδείας Ἐκθεσις Ἐπιθεωρ. Δημοτ. Σχολ. Τόμ. 1. Τυπο-
γραφεῖον—1885.
6. Ὑπουργ. Παιδείας. Ἐκθεσις Κριτῶν διδακτ. βιβλίων. Τόμ. 1. Ἐθν.
Τυπογραφεῖον—1888.
7. Ὑπουργ. Παιδείας. Ἐκθεσις Κριτῶν διδακτ. βιβλίων. Τόμ. 1. Ἐθν.
Τυπογραφεῖον—1894.
8. Ὑπουργ. Παιδείας. Ἐκπαιδευτικὰ Νομοσχέδια. Τόμ. 1. Ἐθν. Τυπο-
γραφεῖον—1913.
9. Ὑπουργ. Παιδείας. Ἐκθεσις Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν Γλωσσικῆς
κλπ. Τόμ. 1. Ἐθν. Τυπογραφεῖον.—1921.

8. Λεξικά.

1. Astius Fr. Lexicon platonicon. Τόμ. 3. Lipsiae—Weidmann—1835.
2. Bayle P. Dictionnaire historique et critique. Τόμ. 4. Rotterdam—
Bohm—1720.
3. Buillet M. Dictionnaire classique de l'antiquité. Τόμ. 2. Paris—
Mandar—1841.
4. Harmonville. Dictionnaire des dates et fais de lieux. Τόμ. 2.
Paris—Levasseur—1842.
5. Hergang K. Paedagogische Real-Encyclopedie. Τόμ. 2. Grimma—
Comptoirs—1843.
6. Hermann Fr. Lehrbuch der griechischen κλπ. Τόμ. 1. Mohr—1855.
7. Sabbathier M. Dictionnaire pour les auteurs classiques. Τόμ. 37.
Paris—1783.
8. Klotz-Westermann. Handwörterbuch der Lateinische Sprache
Τόμ. 4. Westermann.—1862.
9. Schmied K. Encyclopedie des ges. Erziehung κλπ. Τόμ. 3, (οἱ δύο
πρῶοι διπλοῖ) καὶ 6 φυλλάδια τοῦ Δ' τόμου Gotha-Besser.—1859.
10. Schmied-Humprecht. Paraller-Homer oder Index κλπ. Τόμ. 1.
Nandendoect.—1885.
11. Weittembach. Lexicon Plutarcheum. Τόμ. 1. Kilm.—1830.
12. Δοσιθέου Ἱερομ. Κόμκ. Ἑλληνο-ρωσικο-γαλλικὸν λεξικόν. Τόμ. 1
Βσελοβόζσκι.—1811.

14. Ἡπίτου. Λεξικὸν Ἑλληνογαλλικόν. Τόμ. 3. Πετρῶκος—1910.
15. Κωνσταντίνου (πρεσβυτέρου). Δοκίμιον Σλαβορωσσικῆς γλώσσης. Τόμ. 3.—1828.
- 16.* Λορεντζάτου Παν. Ὀμηρικὸν λεξικόν. Τόμ. 1. Τριανταφυλλόπουλος—1925.
- 17.* Ρώσση I. Λεξικὸν ἀνωμάτων ρημάτων. Τόμ. 1. Ρώσσης.—1924.

9. Περιοδικά.

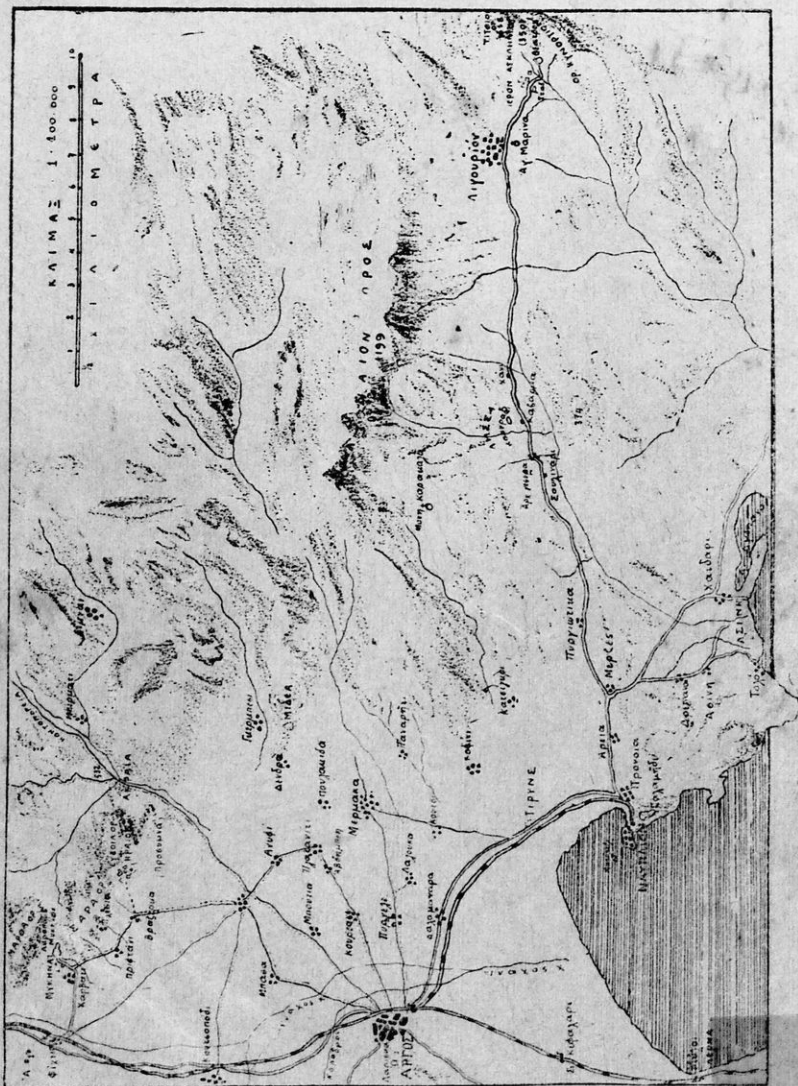
1. Ἀθηνᾶ. Τεύχη 13 τῶν τόμων Γ', Δ', Ε', Στ', Ζ', Η', Ι', ΙΓ'. Ἐπιστημονικὴ ἔταιρεία 1891.
2. Ἀθηναίων τῶν ἐτῶν 1873—1882. Τόμοι 10. 1872—82.
3. Δελτίον Ἐταιρείας Ἑλληνικῆς Μαθηματικῆς Τεύχη 2 (Α' καὶ Β')—1919.
4. Δελτίον Ὑπουργείου Παιδείας. Τεύχη 23 τοῦ ἔτους 1913—1925.
5. Ὑπουργ. Παιδείας Δελτίον μηνιαῖον τοῦ ἔτους 1915. Τόμοι 2. Ἐθν. Τυπογραφεῖον—1915.
6. Ἐπιστημονικὴ ἑπετηρὶς Πανεπιστημίου Τόμ. 9. (1902—1917) Πανεπιστήμιον.
7. Ἐπετηρὶς τοῦ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνογερμανικοῦ Λυκείου (1910—11) Τόμ. 1. Κολλάρος.
8. Ἐπετηρὶς τοῦ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνογερμανικοῦ Λυκείου (1911—12) Τόμ. 1 Κολλάρος.
9. Ἐπετηρὶς τοῦ ἐν Σμύρνῃ Ἑλληνογερμανικοῦ Λυκείου (1912—13). Τόμ. 1 Κολλάρος—1912—13.
10. Ἐπετηρὶς Ἐθνικοῦ Πολυτεχνείου. Τόμ. 1. 1923.
11. Ἐπετηρὶς Ἑλληνικοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου. Τόμ. 1. 1902.
13. Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως. Ἡ συνθήκη τῶν Βερσαλλιῶν. Τόμ. 1. 1920.
14. Europe Nouvelle. Τεύχη 108. 1924.
- 15*. Ἡμερολόγιον ὁδοιπορικοῦ συνδέσμου 1925. Τόμ. 1. Ἀθηναί-Ὀδοιπορ. Σύνδεσμος—1926.
16. Καινὴ Διδαχὴ. Τόμ. 1. (τεύχη 4, 5, 6). Ἱερὰ Μητρόπολις 1919.
17. Nouvelle revue Encyclopedique ὑπὸ Didot-Frères. Φυλλ. 12 τοῦ ἔτους 1847.
18. Ἐένια. Τόμ. 1.—1912.
19. Παιδαγωγικὸν δελτίον τοῦ διδασκαλικοῦ συλλόγου. Τόμοι 4. 1906.
20. Πανεπιστήμιον. Τεσσαρακονταετηρὶς τῆς καθηγησίας Κ. Κόντου. Τόμ. 1.
21. Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ τὴν πρυτανείαν Κατσαρᾶ. Τόμ. 1. 1907—8.
22. Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ τὴν 78ην πρυτανείαν. Τόμ. 1.—1912.
23. Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ τὴν πρυτανείαν Στεφάνου. Τόμ. 1. 1908.—
24. Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ τὴν πρυτανείαν Πανταζίδου. Τόμ. 1—1892.
25. Πανεπιστήμιον. Τὰ κατὰ πρυτανείαν Εὐταξία. Τόμ. 1. 1903—4.
26. Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Περίοδος Α' Σύνοδος Α'. τόμ. 3.—1846.
27. Πρακτικὰ τῆς Βουλῆς. Περίοδος Α'. Σύνοδος Α'. Τόμ. 4.—1846.
28. Πρακτικὰ τῆς ἐν Ἀργεῖ Δ' τῶν Ἑλλήνων Συνελεύσεως. Τόμ. 1.—1829.
29. Ὁ ἐν Κων]πόλει Ἑλλην. Φιλολογικὸς Σύλλογος. Τόμ. 3.—1863.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

	Σελίς
Πρόλογος.....	3
Μέρος Α' .— Κανονισμοί	5-18
I. 'Εσωτερικός κανονισμός τοῦ Α' Γυμνασίου ἀρρένων	5
II. Κανονισμός τῶν ἐκδρομῶν τοῦ Α' Γυμνασίου	10
III. Κανονισμός τοῦ ὀμίλου ἐκδρομῶν τοῦ Α' Γυμνασίου.....	13
IV. Κανονισμός τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων τοῦ Α' Γυμνασίου.....	13
V. Τὰ τετράδια τῶν μαθητῶν	16
VI. Περί τοῦ τρόπου τῆς διδασκαλίας τῶν γλωσσικῶν μαθημάτων..	17
Μέρος Β' .— Σχολικὸν ἔτος 1925—1926	19-24
I. 'Εκδρομαὶ καὶ ἐπισκέψεις	19
II. 'Εκδρομαὶ τοῦ ὀμίλου ἐκδρομῶν κατὰ τὸ 1925—26.....	23
III. 'Εορταὶ τοῦ Γυμνασίου κατὰ τὸ 1925—26.....	24
Μέρος Γ' .—Τὰ κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1926—27	25-44
I. 'Εκδρομαὶ καὶ ἐπισκέψεις	25
II. 'Εκδρομαὶ τοῦ ὀμίλου ἐκδρομῶν κατὰ τὸ 1926—27.....	31
III. 'Εορταὶ τοῦ Γυμνασίου κατὰ τὸ 1926—27.....	32
IV. 'Η δρᾶσις τῶν μαθητικῶν κοινοτήτων	32
V. Διδαχθεῖσα ὕλη κατὰ τὸ 1926—27.....	33
VI. Θέματα τῶν γενομένων ἐκθέσεων κατὰ τὸ 1926—27 καὶ δύο μαθητικαὶ ἐκθέσεις	39
VII. Οἱ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1926—27.....	42
Μέρος Δ' .—'Εποπτικὰ μέσα διδασκαλίας	45-54
I. Χάρται διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας	45
II. Χάρτης τῶν θερησκευτικῶν	46
III. Χάρται τῶν Γαλλικῶν	46
IV. Πίνακες διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς ἱστορίας καὶ ἐν γένει τοῦ ἀρχαίου βίου	46
V. "Όργανα διδασκαλίας μαθηματικῶν	48
VI. "Όργανα διδασκαλίας φυσικῆς πειραματικῆς	48
VII. "Όργανα διδασκαλίας χημείας	50
VIII. "Όργανα διδασκαλίας ἀνθρωπολογίας καὶ ζωολογίας	52
IX. Πίνακες διδασκαλίας βοτανικῆς	52
X. "Όργανα διδασκαλίας γεωλογίας καὶ οὐρανολογίας	52
XI. "Όργανα διδασκαλίας ἐκδρομῶν	53
XII. "Όργανα διδασκαλίας συλλογῆς ζωολογικῆς καὶ συντηρήσεως αὐτῆς	53
XIII. "Όργανα διδασκαλίας συλλογῆς βοτανικῆς	53
XIV. "Όργανα διδασκαλίας γεωλογικῆς συλλογῆς	53
XV. Σχολικὸν μουσεῖον	54
XVI. "Όργανα γυμναστικῆς	54
Μέρος Ε' .—'Η βιβλιοθήκη τοῦ Α' Γυμνασίου	55-80
I. Πράξις ΚΓ' τῆς σχολικῆς ἐπιτροπῆς	55
II. 'Όργανωσις καὶ λειτουργία τῆς βιβλιοθήκης	55
III. Κανονισμός τῆς μαθητικῆς βιβλιοθήκης	56
IV. Κατάλογος τῶν βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης	57

Ο χάρτης τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν τριήμερον μέχρι Ἐπιδαύρου ἐκδρομῆν.

(18. σ. 29)